

MONITOR PE DUNĂRE ȘI MARE

www.fortele-navale.ro

MARINAROMÂNĂ

REVISTA FORTELOR NAVALEROMÂNE

martie-aprilie

Anul XVIII Nr. 2 (124) 2008

Ochiul Flotei

▲ 7 martie 2008, Marea Neagră, crucișătorul USS San Jacinto.

A doua echipă a grupei de boarding de pe fregata Regina Maria ajunge la bord. Exercițiul a făcut parte dintr-o secvență de 24 de ore de antrenamente în comun.
Foto: Bogdan DINU

► 16 aprilie 2008, București, Cercul Militar Național.

Mmp (r) Nicolae Radu, președintele Ligii Maiștrilor Militari de Marină, stânga, oferind premiul Ligii, prof. univ. dr. Alexandru Sotir, de la Academia Navală „Mircea cel Bătrân”.
Foto: Petrică MIHALACHE, Trustul de Presă al Armatei

► 18 martie 2008, Marea Neagră, corveta Amiral Petre Bărbuneanu

Dialog între un evaluator de la Centrul de Instruire, Simulare și Evaluare al Forțelor Navale și un membru al echipajului, privind procedurile de verificat la evaluarea modulului instrucției operaționale de bază a navei, înainte de începerea exercițiilor de vitalitate.
Foto: Olivia BUCIOACĂ

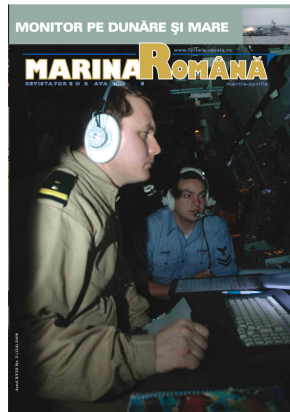
▲ 24 aprilie 2008, Portul Militar Constanța, fregata Regina Maria.

Aniversarea veteranilor din Forțele Navale la bordul fregatei Regina Maria. Family photo, veteranii de pe distrugătoarele tip R, Regele Ferdinand și Regina Maria, împreună cu conducerea Forțelor Navale.
Foto: Mihai EGOROV

◀ 14 aprilie 2008, raionul Midia

Legarea monitorului I.C. Brătianu (46) la geamandură pentru executarea tragerilor indirecte și a tragerilor cu APRN-urile, calibru 122 mm.
Foto: Olivia BUCIOACĂ

Coperta 1: Parteneriat româno-american în OPS Room-ul de pe fregata Regina Maria.
(Foto: P.O.2 Chris Henry, US Navy)

Coperta 4: Fregata Regina Maria părăsește Portul Militar Constanța pentru o nouă misiune.
(Foto: Bogdan Dinu)

SUMAR

ȘTIRI DIN FLOTĂ 4

PARTENERIAT STRATEGIC

În numele și sub comanda „Reginei“ 6

PAVILION NATO 11

SUMMIT NATO Diplomație publică la Constanța 12

Regula consensului în pericol? 14

COOPERARE REGIONALĂ Kosovo și securitatea regională în Balcanii de Vest 17

BLACKSEAFOR, aprilie 2008 18

INSTRUCȚIE 21

INTERVIUL REVISTEI Interviu cu domnul Teodor Meleșcanu, ministrul Apărării 24

MONITOR PE DUNĂRE ȘI MARE 32

ALMA MATER 38

ANIVERSĂRILE MARINEI 42

PSIHOLOGIE NAVALĂ 44

VETERANII MARINEI 46

SIAJUL ISTORIEI 48

PRESA NOASTRĂ 52

Un summit pentru istorie

Căpitan ing. **Mihai EGOROV**

Despre summit-ul Organizației Nord-Atlantice, desfășurat la București în perioada 2-4 aprilie, s-a scris și cu siguranță se va mai scrie mult. Prin numărul liderilor participanți, prin numărul delegațiilor prezente în Palatul Parlamentului, prin numărul ziariștilor acreditați la summit și nu în ultimul rând prin amploarea și importanța deciziilor pe care liderii lumii le-au luat, summit-ul NATO de la București este cel mai mare din istoria organizației. 24 de șefi de stat, 26 de prim-miniștri, aproximativ 3000 de delegați și peste 3000 de ziariști au făcut pentru trei zile din București, capitala lumii. Lucrările summit-ului au fost precedate de mai multe conferințe pe diferite teme importante ale momentului și de „Forumul Transatlantic” - o reuniune la nivel înalt a liderilor politici, formatorilor de opinie -, organizată de *The German Marshall Fund* din Statele Unite împreună cu *Chatham House* și susținută de către Comitetul de Sprijin al Summit-ului NATO. Conferința a avut loc la Cercul Militar Național, în perioada 1-3 aprilie. Tot la Cercul Militar Național, a avut loc și „summit-ul tinerilor atlantiști”. Desfășurat între 1 și 5 aprilie, evenimentul de diplomație publică a reprezentat o oportunitate deosebită pentru viitorii lideri ai regiunii euro-atlantice de a se întâlni și a dezbate teme actuale ale mediului internațional de securitate.

La capitolul diplomație publică nu trebuie omise cele două evenimente organizate de Forțele Navale: conferința internațională cu tema „Securitate energetică și Alianța Nord Atlantică: Viitoare probleme și Oportunități”, desfășurată la Academia Navală „Mircea cel Bătrân” – despre care ați putut citi în numărul anterior al revistei –, precum și vizita fregatei *ITS Euro* la Constanța. La Ziua Distinșilor Vizitatori, organizată cu această ocazie, au participat printre alții, Francois Bureau, asistentul Secretarului General al NATO pentru Diplomație Publică, viceamiralul Roberto Cesaretti, comandantul Componentei Maritime Aliate Napoli și comandant al operației ACTIVE ENDEAVOUR, doamna Georgeta Ionescu, secretar de stat și șef al Departamentului pentru relația cu Parlamentul și informare publică și contraamiralul de flotilă Dorin Dănilă, șeful Statului Major al Forțelor Navale. La reușita organizării summit-ului au concurat toate instituțiile importante ale statului, printre care și Ministerul Apărării. Și dacă în perioada premergătoare evenimentului presa a insistat îndeosebi pe măsurile de securitate impuse de summit - fiind vizibile structuri ca SRI sau SPP - și pe

supravegherea aeriană a Bucureștiului, ar trebui să spunem că și Forțele Navale au fost implicate în organizarea și desfășurarea în bune condiții a summit-ului. Astfel, grupa EOD din cadrul Divizionului de Scafandri a verificat traseele de deplasare ale delegațiilor de la București, în timp ce navele au executat misiuni specifice de supraveghere a spațiului naval și aerian din zona de responsabilitate. Misiuni similare au fost executate și în zona stațiunii Neptun, pe timpul întâlnirii președinților României și SUA, Traian Băsescu și George Bush.

Deciziile importante ale summit-ului au vizat invitarea Croației și Albaniei în structurile NATO dar și angajamentul ca Georgia și Ucraina să devină într-o zi membre ale Alianței. S-a discutat și despre amplasarea scutului antirachetă, despre parteneriatul NATO-Rusia dar și despre participarea statelor din zona Golfului la Inițiativa de Cooperare de la Istanbul. A fost un summit care a redefinit regula consensului în luarea deciziilor în alianță. De asemenea, ne-a interesat summit-ul și pentru că au fost abordate problemele vizând Afganistanul și Kosovo, regiune în care acționează un detașament din cadrul Batalionului de Infanterie Marină al Forțelor Navale.

Declarația finală a summit-ului de la București, care are 50 de puncte, consemnează la punctul 36, „Reafirmăm importanța continuă a regiunii Mării Negre pentru securitatea euro-atlantică. În această privință, salutăm progresul în consolidarea responsabilității regionale, prin utilizarea eficientă a inițiativelor și mecanismelor existente. Alianța va continua să sprijine aceste eforturi în mod adecvat, ghidată de prioritățile regionale și pe baza transparenței, complementarității și inclusivității, în scopul dezvoltării dialogului și cooperării între statele Mării Negre și dintre acestea și Alianță”. Este unul din cele mai importante aspecte pentru România și Forțele Navale, stipulat în concluziile summitului. Pentru că România, prin Forțele Navale participă la mecanismele diplomatice existente în zonă și amintim aici, doar gruparea BLACKSEAFOR. Dacă ne gândim și la posibilitatea ca ACTIVE ENDEAVOUR să se extindă în Marea Neagră, sau amintim angajamentul luat de Alianță „față de Operațiunea „Active Endeavour”, operațiunea noastră maritimă din Mediterana, care continuă să aducă o contribuție semnificativă la lupta împotriva terorismului”, putem avea o imagine mai amplă a importanței acestui summit istoric de la București și pentru Forțele Navale.

La invitația șefului Statului Major General, amiralul dr. Gheorghe Marin, generalul de armată Serghiy Kirichenko, șeful Statului Major General, comandant al Forțelor Armate ale Ucrainei, a efectuat în perioada 15-16 aprilie o vizită oficială de două zile în România. În timpul convorbirilor oficiale, au fost abordate aspecte ale cooperării militare bilaterale și au fost explorate posibilități de întărire a relațiilor dintre cele două armate. Ulterior, generalul Kirichenko a fost primit de ministrul apărării, Teodor Meleșcanu. Miercuri 16 aprilie, generalul de armată Serghiy Kirichenko, însoțit de șeful Statului Major al Forțelor Navale, contraamiralul de flotilă Dorin Dănilă a vizitat câteva din unitățile de marină din garnizoana Constanța. Astfel, au fost vizitate, Academia Navală Mircea cel Bătrân, Comandamentul Flotei și navele din portul Constanța. În cadrul întrevederilor, au fost abordate aspecte ale cooperării militare bilaterale dintre Forțele Navale din Ucraina și România dar și aspecte specifice învățământului de marină, sistemul de formare inițială și continuă a tuturor categoriilor de personal din Forțele Navale și sistemul de promovare în carieră. De asemenea, în cadrul întrevederilor au fost discutate aspecte privind perspectivele de colaborare între instituțiile militare de marină din România și Ucraina. (M.E.)

Foto: Cristian Spătaru

Foto: Robert Stoian

În perioada 1-24 aprilie, echipajul navei purtătoare de rachete *Pescărușul* (NPR 189) a executat modulul instrucției operaționale de bază, sub coordonarea unei echipe din cadrul Centrului de Instruire, Simulare și Evaluare al Forțelor Navale. După evaluarea inițială a nivelului de pregătire, specialiștii de la CISE au desfășurat la bordul navei instrucție teoretică și exerciții practice. S-a insistat pe procedurile de lansare a rachetei – nava purtătoare de rachete *Pescărușul* urmând să execute o lansare reală de rachete P-21 la sfârșitul lunii mai -, pe acțiunea echipajului la vitalitatea navei, pe procedurile și exercițiile de remorcaj și transfer de materiale ușoare. Pe parcursul pregătirii nava a avut numeroase ieșiri pe mare, unde procedeele însușite la cheu au fost verificate în cadrul antrenamentelor executate în comun ca nava purtătoare de rachete *Lăstunul* (NPR 190). (M.E.)

În perioada 25 aprilie - 4 mai, corveta *Amiral Petre Bărbuneanu* (260), a participat la exercițiul multinațional BLACKSEA PARTNERSHIP 08, care s-a desfășurat în apele teritoriale și internaționale de sud ale Mării Negre. Exercițiul, devenit deja tradiție pentru Forțele Navale Române, a fost organizat de Turcia și a avut ca obiective promovarea cooperării și interoperabilității între forțele navale ale țărilor participante, exersarea procedurilor de luptă antiteroristă și a celor de apărare împotriva navelor de suprafață, a aviației inamice și submarinelor, precum și executarea de trageri reale de artilerie. Marșul corvetei *Amiral Petre Bărbuneanu* a cuprins și două escale în porturile Eregli și Istanbul. (O.B.)

Foto: Nicoleta Căcoș

Academia Navală „Mircea cel Bătrân” a organizat, pe data de 19 aprilie, Ziua Porților Deschise, eveniment de informare publică cu tradiție în învățământul militar de marină, destinat prezentării ofertei educaționale a instituției. Cu acest prilej, au fost prezentate elevilor din liceele și colegiile constănțene, părinților și profesorilor acestora, precum și tuturor celor interesați, oferta educațională pentru anul universitar 2008-2009 și baza materială de care dispune în prezent Academia Navală „Mircea cel Bătrân”. Programul manifestării a cuprins vizitarea spațiilor de învățământ ale celor două Facultăți de Marină Militară și Marină Civilă, a spațiilor de cazare a studenților și a Muzeului Academiei. Ziua Porților Deschise de la academia navală s-a bucurat de prezența unui număr impresionant de vizitatori, care pe parcursul întregii zile au purtat discuții cu profesorii și studenții, cu privire la avantajele carierei de ofițer de marină militară și marină civilă. Evenimentul s-a încheiat cu un concert susținut de Muzica Militară a Forțelor Navale. (O.B.)

Foto: Academia Navală

Foto: MAP

Joi 1 mai, o delegație a conducerii Ministerului Apărării, a efectuat o vizită de informare în teatrul de operații din Kosovo. Din delegație au făcut parte ministrul apărării, Teodor Meleșcanu, șeful Statului Major al Forțelor Navale, contraamiralul de flotilă Dorin Dănilă, secretarul de stat și șef al Departamentului pentru relația cu Parlamentul și informare publică Georgeta Elisabeta Ionescu precum și locțiitorul șeful Statului Major General, generalul-locotenent Mihail Orzeată. Delegația română s-a întâlnit în baza Camp „Villaggio Italia”, lângă orașul Pec, cu militarii Batalionului 307 Infanterie Marină, ofițerii de stat major și cei ai structurilor de informații dislocați în Kosovo. Maiorul Marius Gheorghescu, comandantul detașamentului ROFND XVI, din cadrul Batalionului 307 Infanterie Marină, a informat conducerea Ministerului Apărării despre modul în care se derulează misiunile în aria de responsabilitate - peste 1200 în două luni -, cooperarea cu ceilalți militari dislocați în zonă, precum și despre condițiile de viață asigurate militarilor români în Camp „Villaggio Italia”. Ministrul apărării s-a declarat mulțumit de activitatea desfășurată de infanteriștii marini români în Kosovo și a apreciat rolul important pe care aceștia îl au din perspectiva relațiilor stabilite cu autoritățile și cu localnicii din zonă. (M.E.)

Vineri 25 aprilie, tinerii care au intrat pe porțile cazărnilor în luna martie 2008 pentru a deveni soldați și gradați voluntari au depus jurământul militar. Printre cele șapte garnizoane din țară care au organizat acest ceremonial, s-a numărat și Mangalia, unde 132 de soldați voluntari au intrat în rândul Forțelor Navale. La ceremonialul care-i va marca pe tinerii soldați voluntari toată viața, au fost alături de aceștia, contraamiralul de flotilă Dorin Dănilă, șeful Statului Major al Forțelor Navale, factori de decizie din Statul Major al Forțelor Navale, comandanții unităților militare din garnizoanele de marină, cadre militare în rezervă și retragere, părinți, rude și prieteni. Emoția rostirii jurământului militar, a fost simțită de toți cei prezenți la eveniment. Ceremonialul a fost urmat de manifestări organizate cu ocazia Zilei Porților Deschise la Centrul de Instrucție. După permisia de Paște, soldații voluntari au început etapa instrucției individuale de specialitate care va cuprinde pregătirea militară de specialitate, specifică armei și specialității militare pe care soldații voluntari vor fi încadrați ulterior. (M.E.)

Foto: Mihai Egorov

Pe mare cu USS San Jacinto și Regina Maria

ÎN NUMELE ȘI SUB COMANDA „REGINEI”

„Runda a doua” a vizitei navei americane *USS San Jacinto* în Forțele Navale s-a desfășurat în apele Mării Negre și în compania fregatei *Regina Maria*. Adică aproape 24 de ore de exerciții navale comune înainte ca *USS San Jacinto* să părăsească Marea Neagră cu destinația Istanbul.

Text și foto: Bogdan DINU

Încă un exercițiu bilateral ...

Cât de atractiv mai poate fi un material, fie el reportaj sau articol, despre încă un exercițiu comun pe mare? Navele sunt aproape aceleași, fregatele (*Regele Ferdinand* sau *Regina Maria*, mai rar *Mărășești*) deoarece corvetele sau dragoarele maritime sunt implicate, datorită tipului de navă, mult mai rar în astfel de exerciții. Misiunile și exercițiile, chiar „scenariile” jucate, sunt aceleași, cu mici variații, deoarece nici misiunile și implicit antrenamentele, nu se schimbă peste noapte în Forțele Navale Române. Nici măcar nu putem vorbi de o furtună pe mare pentru că atunci vremea rea ar conduce la anularea exercițiilor. De câtă măiestrie jurnalistică este nevoie pentru a mai determina vreun cititor, fie el angajat al Forțelor Navale sau din „publicul larg”, să-ți parcurgă cele câteva pagini, să urmărească firul narativ al reportajului fără să aibă senzația unui „deja vu”? Mai ales că de multe ori autorul materialelelor este - prin natura legăturilor, a personalului redus și a celor trei genuri de presă (radio, televiziune, revistă) pe care trebuie să le realizeze simultan - același, iar capcana rutinei, repetiției sau clișeele involuntare pândeste la tot pasul. Și nu credem că doar interesul „actorilor” care se regăsesc „în poze” salvează situația, chiar dacă ilustrația foto a revistei noastre a fost și rămâne una de excepție. Aceasta ar fi privirea de ansamblu, a materialelor văzute „în bloc” și, oarecum superficial, citite în diagonală. La nivelul nuanțelor, al tonurilor și al detaliilor lucrurile se schimbă în mod sensibil. Schimbare sesizabilă mai ales de către marinarii noștri militari. Oamenii sunt totdeauna alții, chiar dacă în principiu vorbim de același echipaj. Totdeauna la bord sunt oameni de la alte nave sau structuri, partenerii de exercițiu sunt, cu certitudine, alții (chiar dacă aparțin aceleleași națiuni) și uneori exercițiile au elemente de noutate sau chiar se întâmplă lucruri neprevăzute. Așadar, vom continua să vă relatăm despre exercițiile navale comune ale marinarii noastre chiar dacă pentru unii nu vor fi decât articole cu final cunoscut, uitând poate că vorbim totuși doar despre instrucție sau pregătire de luptă și nu despre o misiune reală într-un teatru de operații.

Pregătiri de summit ... pe drumul de întâlnire

În după amiaza zilei de 6 martie, pe o vreme frumoasă și însorită, la momentul când marinarii militari se pregăteau să încheie încă o zi de muncă, fregata *Regina Maria* se desprindea elegant de la cheul din Portul Militar pentru a începe o nouă misiune. Alunecând încet, la o distanță foarte mică, parcă pentru a le trece în revistă și a schimba câteva vorbe cu colegii, pe lângă *NS Mircea* (nevoit „să se tragă” cum spun marinarii, pentru a face loc de manevră fregatei), *Mărășești* și celelalte nave ale flotei, fregata începea o secvență de pregătire în comun cu crucișătorul american *USS San Jacinto* care va dura mai puțin de 24 de ore dar care nu va fi lipsită de intensitate. Crucișătorul *USS San Jacinto* vizitase Constanța în urmă cu două săptămâni și efectuase mai multe activități de „uscat” cu Forțele Navale Române iar acum urmau să se desfășoare și exercițiile comune pe mare, replanificate ca urmare a vremii nefavorabile din luna februarie. Dincolo de exercițiul bilateral în sine, ieșirea pe mare a fregatei *Regina Maria* a făcut parte din ceea ce, într-un cadru mai larg, s-a numit pregătirea Forțelor Navale pentru asigurarea securității summitului NATO de la București din 2-4 aprilie. Exercițiile repetate cu partenerul american ca de altfel și unele din obiectivele misunii respectiv antrenarea operatorilor LINK în actualizarea situație tactice și transmiterea acestora navelor din grupare sau antrenarea grupelor de boarding în aplicarea procedurilor conform standardelor fac parte din misiunea de bază care a revenit Forțelor Navale pe timpul summitului și anume supravegherea traficului naval și intervenția în caz de nevoie. Căpitan-comandorul Valentin Iacoblev, comandantul navei, ne-a precizat-o de fapt foarte tranșant: „Navele sunt construite să stea pe mare și trebuie să participe la activități de pregătire pe mare. Avem alocate un număr de zile de instrucție pe mare și, practic, în cadrul acestora ne desfășurăm și o serie întreagă de misiuni distincte. Am ieșit din iarnă și de abia acum încolo începem să creștem în intensitate numărul zilelor de ieșire pe mare și în complexitate exercițiile pe care le vom desfășura. Pentru sfârșitul lunii martie și începutul lunii aprilie nava a primit o misiune pentru a participa în dispozitivul de asigurare a siguranței pe timpul desfășurării summitului NATO. Sigur, nu sunt lucruri pe care nu le cunoaștem, din contră așa putea spune că sunt exact lucrurile pentru care ne pregătim, oamenii nu trebuie să facă altceva decât ceea ce au învățat.”

Foto: PD2 Chris Henry

Parteneriat româno-american în centrul de conducere a luptei de pe fregata *Regina Maria*.

Dar deocamdată ne aflăm în 6 martie iar summit-ul este încă departe. Pe punte întâlnim obișnuitul „melanj” la astfel de ieșiri pe mare, echipajul, personal de la cealaltă fregată, *Regele Ferdinand*, de la comandamentul Flotei de Fregate și chiar piloți și personal din cadrul Grupului de elicoptere. Pe timpul marșului spre locul de întâlnire am coborât în obscuritatea Centrului de conducere a luptei pentru a urmări un exercițiu simulat de atac cu rachete al unei nave de suprafață și al unui elicopter. Locotenent-comandorul Fănel Rădulescu, șeful operațiilor de pe fregata *Regina Maria*: „Acest exercițiu face parte din planul de pregătire în vederea participării navei la activitățile de asigurare a securității sumitului NATO care urmează să se desfășoare în țara noastră. În consecință, ceea ce s-a desfășurat a fost integrarea întregului personal din centrul de conducere a luptei într-un exercițiu complex de respingere a unui atac cu rachete navă-navă a unei nave care inițial a fost ostilă, s-a desprins dintr-un grup de nave civile, a încercat penetrarea dincolo de zonele de interdicție impuse. Exercițiul a fost condus de ofițerul principal cu lupta și monitorizat de mine astfel încât să ne îndeplinim obiectivul misiunii de supraveghere și asigurare a desfășurării în bune condiții a acestei activități.”

Întunericul din încăpere este luminat slab doar de beculțele și cadranele instrumentelor și al monitoarelor reflectate palid de măștile și mănușile albe ale operatorilor (ținuta de siguranță obligatorie în Ops Room). Liniștea de dinainte este tulburată progresiv de ordinele ofițerilor, raportările operatorilor și atinge stridența maximă odată cu fluierul care anunță amenințarea - Rachetă! Rachetă! Rachetă! - ecoul plutind o vreme prin toate colțurile încăperii. „Am executat un exercițiu simplu în care o navă inițial suspectă a fost clasificată ca fiind ostilă, au trimis elicopterul să ne recunoască, noi am deschis foc asupra lui și ulterior am lansat rachete împotriva navei agresoare. Exercițiul s-a încheiat cu succes iar spre sfârșit am trimis și noi propriul elicopter pentru a investiga efectul la țintă în urma atacului cu rachete” ne-a declarat locotenent-comandorul Ciprian Mandache.

Întâlnire în noapte

44 de grade, 15 minute latitudine nord, 29 de grade, 30 de minute longitudine est – acesta a fost punctul de întâlnire cu partenerul american, crucișătorul *USS San Jacinto*. S-a întâmplat la miezul nopții, la cumpăna dintre zilele de 6 și 7 martie, la aproximativ 50 de mile marine de țarm. Întâlnirea a fost precedată de COMMS CHECK, stabilirea și verificarea

comunicațiilor, un lucru care nu este întotdeauna atât de ușor precum pare. De fapt, noaptea abia începea pentru marinarii de pe fregata *Regina Maria*. A urmat, pe un vânt tăios și un frig pătrunzător, suportate și de echipa Grupului Mass-Media pentru realizarea stand-up-ului care să marcheze realismul momentului, ceea ce în limbaj NATO se numește NAVCOMEX 206, în fapt un banal exercițiu de comunicații cu utilizarea semnalelor luminoase, mai exact a proiectorului. Prin nu se știe ce asocieri ciudată, poate datorită întunericului punctat sacadat de semnalele luminoase ale navei partenere sau fasciculului de lumină al proiectorului care sfîșia violent beznă și marea sau, poate datorită concentrării observatorilor în descifrarea mesajelor, scena părea desprinsă dintr-o misiune pe vreme de război. Deși, repetăm, exercițiul este unul banal și nu are nimic belicos în sine. Poate doar noaptea accentua dramatismul unor momente firești.

Flexibilitatea a fost cuvântul de ordine al exercițiilor comune care au urmat. Unele exerciții din planul inițial nu au mai fost executate deloc (cum a fost, spre regretul nostru, și marșul în comun de la final, așa numitul SAILPASS în care navele își iau la revedere), altele au fost scurtate sau prelungite după cum la altele au fost inversate rolurile de execuție sau de comandă. Totul pentru eficientizarea

Foto: USS San Jacinto

Una din apunările elicopterului Seahawk SH 60 B al crucișătorului *USS San Jacinto* pe fregata noastră.

activităților desfășurate, este adevărat, și sub presiunea timpului ceea ce a și dus la scurtarea unor secvențe, deoarece *USS San Jacinto* avea un orar de respectat.

Un acronim frecvent și crucial ... LINK 11

Intensitatea exercițiilor comune a crescut a doua zi dimineată odată cu realizarea schimbului de echipaje. Prezența partenerilor americani la bord a depășit de mult caracterul unor vizite amiable și de curtoazie, marinarii americani, în cazul de față lucrând efectiv în centrul de conducere a luptei. Specializarea celor care au urcat pe fregata noastră era cea necesară tipurilor de exerciții ce urmau să se desfășoare și nici unul dintre ei nu a venit ca „turist”. Au fost doi operatori LINK, un pilot de elicopter pentru dirijarea aeronavelor și un maestru militar din compartimentul tehnic. La care adăugăm și prezența unui fotograf militar, mediatizarea activităților comune fiind una din prioritățile partenerilor noștri (puteți vedea fotografiile pe site-ul www.navy.mil). Antrenarea în comun în utilizarea echipamentului de transmisii de date în timp real de tip LINK, relativ recent instalat pe navă, a constituit unul din obiectivele exercițiului. Iar noi am profitat de ocazie pentru a afla părerea partenerilor noștri despre echipament, navă și exercițiile comune. „Rolul meu a

fost acela de a coordona comunicațiile și de a facilita coordonarea Linkului dintre cele două nave și marine” ne-a declarat Chief Petty Officer Dale Hoak. „În ceea ce privește echipamentul cred că există compatibilități și în egală măsură cred că există destulă inteligență, bunăvoință și cunoștințe în domeniul comunicațiilor pentru a face din link un echipament foarte eficient în viitor. Marinarii români comunică foarte bine, sunt foarte inteligenți și deși există mari diferențe între cele două națiuni, colaborarea și lucrul în comun vor conduce la un parteneriat solid în viitor. Să ai un echipament link funcțional și să fii sigur că toți ceilalți au acces la informații în interiorul NATO este un aspect critic pentru toate navele.” În aceeași notă ne-a răspuns și Petty Officer 2 Todd Kepner: „Operarea linkului de azi a fost un succes, chiar dacă a început mai dificil, dar odată stabiliți parametrii și frecvențele totul a mers bine. Echipamentul de tip link este crucial pentru comunicarea în situațiile de avertizare, comunicațiile cu bazele de la uscat, stațiile de la litoral și oriunde în lume unde avem nevoie. În legătură cu nava pot să afirm că este foarte spațioasă, echipamentele sunt de generație nouă iar echipajul este incredibil. Extraordinar de ospitalier, cu răspunsuri prompte la orice întrebare, energic, foarte mândru de ceea ce face. Un echipaj grozav.”

„Șoimul mării” pe mâna ... Reginei

Pe timpul exercițiilor comune un rol important a revenit elicopterului Seahawk SH 60 B, pus la dispoziție de către partenerii americani. Practic, elicopterul s-a aflat sub comanda fregatei *Regina Maria* pe tot parcursul exercițiului tactic de detectare și angajare a țintelor de suprafață cu rachete navă-navă, o repetare a celui desfășurat în ziua precedentă. Unul din piloții Grupului de Elicoptere, locotenentul Mihai Liță, a zburat chiar într-o misiune cu durata de trei ore cu unul din elicopterele de pe *USS San Jacinto*. Pentru noi ceilalți care am asistat pe platforma heliport la apunările repetate ale Seahawk-ului impresia a fost una mai mult decât favorabilă. Fără dificultăți evidente, venind direct pe pupa navei din siaj, elicopterul s-a așezat lin sau mai brutal (roata cu piston din spate îi permite acest lucru într-o măsură mai mare decât la elicopterele noastre Puma Naval) pe platformă de mai multe ori în timp ce navele navigau în paralel astfel încât exercițiul a fost urmărit personal și de către comandorul Chip Walter și comandorul Mathew Sharpe, comandantul crucișătorului american. Mai mult, la sugestia piloților noștri, americanii au exersat și apropierea și apunarea „din lateral”, din babord, pentru a evita eventualele turbulențe create, totul fără nici

Echipa de boarding de pe fregata Regina Maria în acțiune pe crucișătorul USS San Jacinto.

o problemă. Probabil miile de ore de zbor pe mare și experiența acumulată astfel își spun totuși cuvântul. „Azi am exersat mai multe operații cu elicopterele și am lucrat efectiv în centrul de conducere a luptei în calitate de ofițer controlor al traficului elicopterului dar și cu rol la apunările de pe fregată. Nava este într-o stare foarte bună, echipajul este profesionist iar echipamentele de la bord cred că se vor potrivi foarte bine cu elicopterele Puma atunci când se va ajunge la faza apunărilor. Se pare că evoluția va fi una foarte bună și sunt mândru că am fost parte a acestui antrenament.” ne-a declarat locotenentul Emile Therrien, pilot de elicopter în cadrul detașamentului de pe USS San Jacinto. Vă prezentăm și punctul de vedere al șefului operațiilor de pe fregată, locotenent-comandorul Fănel Rădulescu: “Am ridicat puțin ștacheta exercițiilor cu partenerii străini, în sensul că este pentru a doua oară când ni se pune la dispoziție, pentru diferite exerciții, elicopterul din dotarea navei partener; de asemenea am beneficiat de sprijinul și de schimbul de experiență, foarte benefic dintre cadre din structura forțelor navale de la bordul navei și cei de la bordul navei „USS San Jacinto” pe diferite domenii de activitate astfel încât să omogenizăm nivelul cunoștințelor și să lărgim spectrul activităților în comun, să ne cunoaștem mai bine.”

Boarding cu surprize

Ultimul exercițiu și, în opinia noastră, cel mai dinamic și real, a fost cel de inspecție la bordul unei nave suspecte, nelipsit din toate antrenamentele ultimilor ani. Surpriza a constat în faptul că echipajul

civil al navei inspectate, în mod simulat evident, a fost necooperant, înarmat și chiar violent iar personajele au fost jucate, profesionist, de membrii americani ai echipei de boarding, de unde și gradul ridicat de realism al scenariului (poate asemănător celui executat de grupa de boarding de pe fregata Regele Ferdinand la exercițiul NOBLE MIDAS 07, n.n.). Inițial, boardingul trebuia efectuat de către echipa americană la bordul fregatei noastre dar pe parcursul zilei datele inițiale au fost schimbate. În absența comandantului titular al echipei de boarding, l-am numit aici pe căpitanul Alexandru Mitel, aflat la un curs, comanda echipei a revenit căpitanului Marian Bahaciu. Siguranța pe care o afișa cu o seară înaintea exercițiului i-a fost însă pusă la încercare de „profesioniști” americani. Prezenți din timp la bordul navei americane am putut constata ascunderea armelor în diferite locuri sau scenariul care a fost pus la punct de către americani pentru a ridica dificultatea exercițiului. Numărul boardingurilor efectuate de către echipele celor două fregate, reale sau mai ales simulate este semnificativ și situațiile cu care s-au confruntat au fost dintre cele mai diverse. Ca o paranteză, amuzantă desigur, este relatarea căpitanului Bădărcu, când în timpul unui astfel de boarding simulat la exercițiul NOBLE MIDAS 07, unul dintre actori s-a suit în vârful catargului și nu a mai vrut să coboare de acolo. Revenind, trebuie să precizăm că de regulă, se concepe un scenariu în care echipajul navei inspectate este cooperant. De data aceasta partenerii americani au ridicat puțin nivelul. Găsirea unor arme în posesia echipajului inspectat (chiar dacă nu au fost identificate toate) și ostilitatea unora dintre ei a determinat, să ne fie

iertată licența argotică, „cotonogirea” sau „stăpânirea” recalitrantilor, totul desigur conform procedurilor și algoritmilor pentru astfel de situații. Mărturie stă și reportajul de televiziune difuzat în emisiunea Scutul Dobrogei. Amănuntul acesta și în conexiune cu începutul articolului nostru despre ceea ce deosebește o ieșire pe mare de alta. Astfel de situații fac diferența. Căpitanul Marian Bahaciu: „Din punctul meu de vedere a fost unul dintre cele mai complexe exerciții de boarding cu care ne-am confruntat. Complexitatea exercițiului a fost dată de faptul că toți cei care au jucat rolul de personal civil făceau parte din grupa lor de boarding. Drept urmare, ei au știut cel mai bine situațiile cu care se poate confrunta o echipă de boarding în situații reale. Timpul alocat exercițiului nu ne-a permis să efectuăm controlul tuturor compartimentelor. Prima oară a fost necesară securizarea navei. A trebuit să găsim toți membrii echipajului, să ne asigurăm că nu pot constitui un pericol pentru membrii echipei mele de boarding iar apoi, în a doua fază, urma să controlăm toate compartimentele și în mod sigur am fi găsit acele arme care au fost ascunse.” Timpul scurt a determinat întreruperea exercițiului, nu fără clasică fotografie de grup de la final și a marcat sfârșitul activităților și despărțirea de partenerii noștri americani care au luat drumul Istanbulului, următoarea lor escală.

Pe drumul de întoarcere spre port concluziile despre primul exercițiu bilateral al anului pentru fregata Regina Maria au fost formulate de comandantul navei, căpitan-comandorul Valentin Iacoblev: „Pentru echipaj este o instruire și necesară și foarte utilă. Este necesară pentru că avem nevoie de a ne antrena oamenii cu echipaje care au pregătire similară sau superioară, pentru a putea câștiga din acest aspect, și este foarte utilă pentru că înțelegem moduri de operare diferite în momentul în care interacționăm cu unități navale din diferite state membre NATO. Am ajuns la o etapă de instruire în care nu mai putem spune că exercițiile bilaterale sunt lucruri deosebite. Cu toate acestea ar trebui să punctăm totuși activitățile desfășurate astăzi. După verificarea părții de comunicații, am avut posibilitatea să antrenăm operatorii bordului pentru folosirea instalației LINK 11, consolă achiziționată în cursul anului 2007 prin programul de modernizare a Forțelor Navale. Acesta ar fi marele câștig. În egală măsură, parte de antrenament a grupei de boarding, al ofițerilor de cart, al personalului de pe puntea de zbor pentru apunarea și dirijarea elicopterului american, parte de antrenament al grupelor de manevră ambarcațiuni, o serie întreagă de activități care deja au devenit o rutină pentru ceea ce facem noi.” ■

„Drapelul României și al NATO flutură împreună nu numai în Marea Neagră, dar și în întreaga Mediterană”

Interviu în exclusivitate cu domnul viceamiral Roberto Cesaretti, comandantul Componentei Maritime a Comandamentului Întrunit de la Napoli (CC MAR) și comandantul operației ACTIVE ENDEAVOUR

„Nu voi uita niciodată momentul când am întâlnit pentru prima dată fregata «Regele Ferdinand» ca participantă la operația ACTIVE ENDEAVOUR, în anul 2005, în perioada 15 octombrie-15 decembrie. Echipajul navei a fost pe deplin cunoscător al procedurilor specifice operației ACTIVE ENDEAVOUR, iar comandantul, ofițerii și echipajul au fost integrați cu succes în cadrul grupul de nave din ACTIVE ENDEAVOUR, incluzând 40 de zile de patrulare pe mare și o acțiune de boarding. Contribuția navei românești și a echipajului este legată nu numai de operația ACTIVE ENDEAVOUR, ei reprezentând o contribuție valoroasă și la exercițiile pe care le executăm, exerciții pe care NATO le desfășoară în vederea creșterii gradului de operaționalizare al forțelor sale. Aș dori să menționez prezența echipelor de scafandri EOD în insulele Capului Verde la exercițiul STEADFAST JAGUAR 06 sau participarea fregatei Regele Ferdinand la exercițiul NATO, NOBLE MIDAS 07, din Marea Adriatică. Puteți vedea că drapelul României și al NATO flutură împreună nu numai în Marea Neagră, dar și în întreaga Mediterană”, a declarat viceamiralul Roberto Cesaretti, la Ziua Distinșilor Vizitatori la nava EURO.

Olivia BUCIOACĂ

Prezent la Ziua Distinșilor Vizitatori, care s-a desfășurat la bordul fregatei italiene Euro, viceamiralul Roberto Cesaretti, comandantul operației ACTIVE ENDEAVOUR, singura misiune NATO de luptă împotriva terorismului, ne-a acordat un interviu pe care vi-l prezentăm în exclusivitate.

– În viitorul apropiat putem vorbi de o extindere a operației ACTIVE ENDEAVOUR în Marea Neagră, având în vedere că este la ora actuală, singura operație NATO de luptă împotriva terorismului?

– În locul extinderii operației din Marea Neagră am preferat să întărim legăturile cu statele riverane cu același efect chiar cu un efect mai bun.

– La summit-ul NATO de la București se va discuta și despre includerea Ucrainei și Georgiei în programul de preaderare (MAP). Considerați că extinderea în Marea Neagră a NATO va reprezenta un beneficiu în asigurarea securității regionale?

– Dați-mi voie să vă spun că în acest moment cele două țări, Ucraina și Georgia, cooperează cu NATO. Ele împărtășesc aceleași sentimente antiteroriste pe mare. În acest moment, mulțumită operației ACTIVE ENDEAVOUR, putem spune că am stabilit un nou model de combatere a terorismului și esența acestui model este faptul că am reușit să stabilim o legătură perfectă între națiunile NATO, națiunile partenere și chiar între națiunile care nu sunt în cadrul diferitelor programe de parteneriat

Foto: Petrică Mihalache, TPA

pe care NATO le desfășoară. Și atunci când împărtășesc tuturor modelul ACTIVE ENDEAVOUR, am în vedere oportunitatea pe care ACTIVE ENDEAVOUR o oferă, în termenii diferitelor contribuții venind din partea diverselor țări din punct de vedere atât al capabilităților cât și al dorinței lor. De exemplu în timp ce Ucraina oferă atât informații cât și mijloace pe mare, alte națiuni pot oferi doar informații, ori de exemplu altele pot oferi doar ofițeri de legătură în cadrul comandamentului pe care îl comand. În concluzie fiecare țară care împărtășește sentimente antiteroriste

pe mare, are șansa de a-și alege singură metoda de a contribui la acestea.

– Din anul 2005, în fiecare an Forțele Navale Române reprezentate de fregatele «Regele Ferdinand» și «Regina Maria» au participat la operația ACTIVE ENDEAVOUR. Cum priviți colaborarea cu Forțele Navale Române și cum apreciați că s-au descurcat marinarii români la operația ACTIVE ENDEAVOUR?

– Dați-mi voie să îmi exprim părerea în următorul mod, atunci când am văzut fregata Regele Ferdinand prima oară în noiembrie 2005 pe mare, pur și simplu nu am făcut nici un fel de diferență între nava românească și oricare altă navă NATO. Apreciez că marinarii români sunt remarcabili și că și-au îndeplinit sarcinile exact ca orice altă națiune NATO. Dați-mi voie să îmi exprim în acest moment gratitudinea față de Forțele Navale Române, nu atât pentru contribuția lor cantitativă cât pentru cea calitativă.

– Și poate prima întrebare pe care ar fi trebuit să v-o adresez, care este scopul vizitei dumneavoastră în România în apropierea summit-ului NATO de la București?

– În primul rând pentru a marca importanța cooperării navale și în al doilea rând pentru a da o dovadă tangibilă a rolului pe care oricare din tipurile de nave pe care noi le folosim, corvete, fregate, distrugătoare, îl au în participarea la operația ACTIVE ENDEAVOUR din Marea Mediterană și în toată lumea. ■

Diplomație publică la Constanța

Cu doar câteva zile înainte de începerea summit-ului NATO de la București, fregata italiană Euro s-a aflat pentru o vizită oficială la Constanța.

Olivia BUCIOACĂ

Sub motto-ul latinesc „*Rapido et velocior Euro*” („*Euro rapid și mai rapid*”), luni, 24 martie, fregata italiană *Euro* a acostat în portul Constanța pentru a participa în perioada 25-28 martie la o activitate de diplomație publică desfășurată cu prilejul summitului NATO. Nava face parte din Gruparea Navală NATO Permanentă din Mediterana (SNMG-2) care desfășoară acțiuni de apărare împotriva terorismului în cadrul operației ACTIVE ENDEAVOUR. Comandorul Marco Terrinoni, comandantul navei a efectuat, marți, 25 martie o vizită oficială la Comandamentul Flotei, unde a fost primit de către contraamiralul de flotilă Mircea Rusmănică, comandantul Flotei. Pe parcursul vizitei s-au purtat discuții referitoare la exercițiile desfășurate în comun pe timpul participării la operația ACTIVE ENDEAVOUR, la buna colaborare dintre cele două marine și la identificarea unor noi domenii de cooperare și modalități de creștere a nivelului de interoperabilitate dintre navele românești și italiene.

Fregata este cea de a treia navă din Marina Italiană care poartă numele de *Euro*, are deja 24 de ani de serviciu și este în prezent, cea de-a 6-a navă din clasa Maestrale, denumită și clasa Vânturilor. În limba italiană, euro este,

de asemenea, un vânt cald care bate din sud-est și traversează Mediterana dinspre Libia spre sudul Italiei. În programul vizitei, pe 26 martie, la bordul fregatei *ITS Euro* a avut loc Ziua Distinșilor Vizitatori, prilej cu care a avut loc un briefing de presă, urmat de vizitarea navei de către reprezentanții presei și participarea la o demonstrație privind modul de operare a sistemelor de siguranță, securitate și informații maritime. La eveniment au participat viceamiralul Roberto Cesaretti, comandantul Componentei Maritime (CC MAR) a Comandamentului Întrunit de la Napoli și comandantul operației ACTIVE ENDEAVOUR, Jean François Bureau, asistentul Secretarului General al NATO pentru Diplomație Publică, secretarul de stat Georgeta Elisabeta Ionescu, șeful Departamentului pentru relația cu Parlamentul și informare publică și contraamiralul de flotilă Dorin Dănilă, șeful Statului Major al Forțelor Navale. Briefingul, privind operația ACTIVE ENDEAVOUR și conceptul și capacitatea „Maritime Situational Awareness” (cunoașterea situației maritime), a marcat deschiderea oficială a Zilei Distinșilor Vizitatori. Prezentarea a fost susținută de căpitanul Sorin Cucu, ofițer român în cadrul CC MAR Napoli, membru al delegației NATO și a avut ca obiective, scopul și realizările

operației ACTIVE ENDEAVOUR, rolul grupării navale a NATO, SNMG-2 și al navei *ITS Euro* în cadrul operației, rolurile prezente și de perspectivă, urmate de demonstrarea capabilităților „Maritime Situational Awareness” (MSA).

În completarea prezentării, viceamiralul Roberto Cesaretti, a dorit să sublinieze câteva puncte cheie, de o importanță deosebită, în calitate de responsabil pentru operația ACTIVE ENDEAVOUR: „Operația ACTIVE ENDEAVOUR este bazată pe informații și cunoștințe, scopul principal fiind acela de a detecta și discrimina comportamentul suspect pe mare al tuturor națiunilor care sunt în zona noastră de operații și bineînțeles a zonelor adiacente. Și când mă refer la zonele adiacente, mă refer în special la Marea Neagră, unde la fel ca și în Marea Mediterană, Forțele Navale Române joacă un rol important și determinant. Problema de care vorbesc, terorismul și în particular terorismul în domeniul maritim, nu este legată în mod special de România sau de anumite țări. Ne referim la toate țările pentru că terorismul este un fenomen care ne amenință pe noi toți. NATO desfășoară o activitate cinstită, oferind posibilitatea tuturor națiunilor interesate să participe la schimbul de informații. NATO oferă și totodată cere sprijin la cel mai înalt nivel în această

operație. Scopul principal al operației ACTIVE ENDEAVOUR este să descurajeze actele de terorism, iar descurajarea este o activitate foarte eficientă prin care se transmite un semnal tuturor acelor care execută activități legate de terorism în domeniul maritim. Forțele NATO, și pe această cale mulțumesc României, sunt pregătite să acționeze în orice moment.”

Ziua Distinșilor Vizitatori s-a axat pe două obiective majore: primul a fost de a promova operația ACTIVE ENDEAVOUR și de a crește nivelul de cunoștințe al opiniei publice cu privire la singura operație NATO de luptă antiteroristă, iar al doilea, de a demonstra fermitatea NATO în lupta împotriva terorismului. „Lupta împotriva terorismului și capabilitățile de apărare” a constituit principala temă de discuție, referindu-se în principal la operația ACTIVE ENDEAVOUR, singura misiune NATO de tip antiterorist.

Contraamiralul de flotilă Dorin Dănilă, șeful Statului Major al Forțelor Navale: „Avem în vedere faptul că Forțele Navale Române, participă activ la operațiunea ACTIVE ENDEAVOUR, avem pentru anul acesta o participare care urmează să se desfășoare la sfârșitul anului. În același timp Gruparea Navală Permanentă din Mediterana, reprezentată aici prin fregata *Euro*, este gruparea din care anul trecut fregata «Regele Ferdinand» a făcut parte timp de aproximativ o lună și în același timp este gruparea cu care periodic Forțele Navale Române prin navele pe care le au în dotare desfășoară activități de pregătire în Marea Neagră și Marea Mediterană, iar extinderea viitoare a operațiunii ACTIVE ENDEAVOUR spre Marea Neagră este foarte aproape în cadrul unei colaborări regionale.”

Secretarul de stat Georgeta Elisabeta Ionescu, șeful Departamentului pentru relația cu Parlamentul și informare publică: „Operația ACTIVE ENDEAVOUR prima

operație de apărare colectivă, conform prevederilor art.5 al Tratatului Atlanticului de Nord, este în acest moment o operație completă de luptă împotriva terorismului, adaptându-se permanent și acoperind întreaga zonă mediteraneană. NATO a demonstrat prin această operație, fermitate în lupta împotriva terorismului, dar și faptul că în cadrul Alianței există o coeziune fermă și de nezdruccinat. Prin apropierea NATO de una dintre zonele fierbinți ale regiunii, importanța strategică a Mării Negre a crescut și ea, generând pentru țara noastră noi responsabilități în domeniul securității maritime. România a participat de trei ori în operația ACTIVE ENDEAVOUR cu fregatele tip 22, urmând să execute o nouă misiune în toamna acestui an. Prezența fregatelor românești alături de forțele statelor membre NATO la operația ACTIVE ENDEAVOUR demonstrează angajarea fermă a țării noastre în acțiunile Alianței Nord-Atlantice de descurajare și dezorganizare a acțiunilor grupărilor teroriste care sunt o amenințare pentru toate statele. Sunt convinsă, că prezența fregatei *Euro* la Constanța va contribui la extinderea cunoștințelor publicului românesc, în ceea ce privește misiunile, valorile și viziunea Alianței Nord-Atlantice.”

Și pentru că vizita fregatei italiene *Euro* la Constanța a fost legată de campania de diplomație publică desfășurată de NATO în avanpremieră la summit-ul NATO de la București, la Ziua Distinșilor Vizitatori a fost prezent asistentul Secretarului General al NATO pentru Diplomație Publică, Jean François Bureau: „Împreună cu prietenii noștri români credem că această campanie de diplomație publică este mai importantă ca niciodată. De ce? Pentru că opinia publică trebuie să înțeleagă că nu este nevoie numai de un angajament politic pentru a ne confrunta cu amenințările secolului XXI. Pentru aceasta avem nevoie și de sprijinul opiniei publice. Dacă ținem

seama de amenințările curente, terorismului fiind principala amenințare împotriva NATO, avem nevoie acum mai mult ca niciodată de suportul opiniei publice pentru sprijinirea acțiunilor NATO și pentru a permite Alianței Nord-Atlantice să gestioneze și să se ocupe de amenințările împotriva statelor membre NATO. Aș dori să menționez că sunt foarte recunoscător României. În ultimii 10 ani, NATO a demonstrat o mulțime de schimbări, iar România însăși a trecut printr-un proces foarte impresionant de schimbare. Alianța este angajată în fiecare zi în a opri violența și a promova pacea și securitatea. În ultimii 10 ani, NATO s-a extins, are în prezent 26 de membri (la această oră fiind deja 28 de membri) și acest lucru arată că din ce în ce mai multe țări vor să adere la Alianță și sunt pregătite de a coopera în interesul sporirii securității și stabilității. Ca țară NATO și a Uniunii Europene, România este un membru cheie al familiei Euro-Atlantice. România participă la luarea deciziilor colective NATO și asigură o participare cheie în ISAF, KFOR și operația ACTIVE ENDEAVOUR. România este, de asemenea, participantă la o serie de inițiative regionale destinate să îmbunătățească relațiile în regiunea Mării Negre și sunt sigur că aliații se vor ocupa mai îndeaproape de această regiune în vederea promovării stabilității în regiune. Și suntem siguri că România va fi pe primele pagini ale ziarelor, nu datorită summit-ului NATO, ci pentru ceea ce a realizat în ultimii ani. Vânt bun din pupa!”

Cu o zi înainte de a părăsi portul Constanța, fregata *Euro* a primit la bord vizita unor grupuri organizate de studenți ai Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”, care au făcut un tur al navei, au adresat întrebări ofițerilor de la bord și au participat la o prezentare a armamentului din dotare. ■

Foto: Petrică Mihalache, TPA

Foto: Petrică Mihalache, TPA

Noi evoluții ale principiilor NATO

Regula consensului în pericol?

Cpt. cdor. prof. univ. **dr. Ioan CRĂCIUN**,
Universitatea Națională de Apărare

Tratatul Atlanticului de Nord, semnat în aprilie 1949, la Washington, institua, pentru o perioadă nedeterminată, o alianță de apărare colectivă a cărei scop principal declarat era protejarea Europei de Vest și a aliaților nord-americani de politicile și metodele expansioniste ale fostei URSS. De la crearea sa în anul 1949 și până în prezent NATO a parcurs o perioadă istorică extrem de densă, controversată chiar, în special după 1989. Dar, prin voința unanimă a aliaților NATO a supraviețuit și după încheierea războiului rece parcurgând în momentul de față un amplu process de transformare dintr-o organizație de apărare colectivă, într-o puternică organizație de securitate comună. Strategia, politica de transformare, extinderea Alianței și operațiile desfășurate sau în curs de desfășurare, în prezent pe trei continente, Europa, Asia și Africa, susțin aceste afirmații.

În tot ceea ce au întreprins aliații s-au consultat permanent, au dezbătut problemele în comun și au arătat o voință politică unanimă. De la origini și până în

prezent Alianța Nord-Atlantică a dezvoltat o politică decizională ce a avut la baza regula tradițională a consensului, o regulă care a supraviețuit chiar dacă NATO a parcurs etape istorice total diferite și uneori a fost puternic contestată. Uneori s-a spus că această regulă îngreuează abilitatea Alianței de a lua decizii rapide și eficiente, mai ales în cazul desfășurării operațiilor militare. Alteori atingerea consensului a provocat îngrijorare din perspectiva adoptării politicilor sectoriale ale Alianței. Dezbaterile aprinse dintre aliați provocate de implicarea NATO în campania aeriană din Kosovo din 1999 a ridicat serioase semne de întrebare asupra oportunității regulii consensului. Mai mult decât atât, în Mai 2003 au existat voci în senatul american care au cerut administrației Bush promovarea în cadrul NATO a unui proiect de schimbare a acestei reguli de luare a deciziilor.

Dar cum să arate o nouă regulă decizională care să realizeze acel echilibru între voința politică de desfășurare a unor acțiuni militare eficiente ca răspuns la amenințările de securitate comune și nevoia fiecărui stat membru de a-și promova intențiile? Mai mult, cum să schimbi regula

consensului prin consens! Pare un non-sens, de aceea, regula consensului a rămas în vigoare și a trebuit să treacă teste importante, în urma cărora unii sceptici au renunțat la criticile mai aspre în vreme ce alții și le-au ascuțit.

Pentru adepții regulii consensului, aceasta reprezintă mai mult decât o procedură decizională. Ea reflectă faptul că NATO există și funcționează ca o alianță de state independente și suverane, și nu ca un organism suprastatal, o alianță al cărei ethos este exprimat prin dictonul «toți pentru unul și unul pentru toți» și se bazează pe angajamentul de apărare colectivă făcut prin semnarea Tratatului de la Washington. Deciziile NATO reprezintă expresia voinței colective a guvernelor statelor membre. În concordanță cu această regulă nici un stat aliat nu este obligat să adopte o poziție sau să întreprindă o acțiune practică, în special de natură militară, împotriva voinței sale. Nici măcar articolul 5 al Tratatului de la Washington, cel care exprimă esența apărării colective la nivelul Alianței, nu crează statelor membre obligații forțate. Astfel, regula consensului permite ca la nivelul Alianței să existe respectul distinctiv

pentru tot ceea ce este caracteristic la nivel național, și oferă șansa realizării solidarității politice și militare fără a impune standarde comune membrilor. Regula oferă tuturor aliaților posibilitatea de a organiza consultările pe care le doresc în scopul obținerii sprijinului necesar și promovării propriilor lor idei și interese. Chiar și Statele Unite, în ciuda rolului său distinctiv din cadrul Alianței, respectă regula consensului și o folosește pentru a-și promova interele, a împărtăși puncte de vedere cu alte națiuni și a integra noi strategii.

În schimb, contestatarii invocă o serie de motive, care chiar dacă sunt combătute cu argumentul flexibilității regulii consensului ele trebuie totuși analizate cu atenție. În acest context, „cazul francez” este extrem de semnificativ. Se spune că decizia Franței din 1966 de a se retrage din Structura Militară Integrată a Alianței Nord-Atlantice a crescut rolul decizional al Comitetului pentru Planificarea Apărării (Defense Planning Committee - DPC), organism în care această țară nu este reprezentată. Astfel, Franța, chiar dacă a rămas reprezentată în cadrul Consiliului Nord-Atlantic (Nord Atlantic Council – NAC) ea nu a mai putut influența sau împiedica deciziile referitoare la apărarea colectivă și mai ales la planificarea apărării adoptate în cadrul DPC. Așa s-a întâmplat în 1999, atunci când Franța s-a opus intervenției NATO în fosta Republică Federativă a Iugoslaviei, invocând lipsa de legitimitate

a intervenției asupra unui stat suveran în afara unui mandate explicit al Consiliului de Securitate al ONU. Și totuși decizia de a interveni militar asupra acestui stat, printr-o campanie aeriană, denumită Allied Force, a putut fi autorizată de către Comitetul pentru Planificarea Apărării. Să fie oare vorba în această situație doar de flexibilitatea regulii consensului sau doar de un simplu artificiu care ocolește regula?

Un alt exemplu invocat de contestatarii este cel al construirii răspunsului Alianței la amenințarea terorismului. Deși NATO și-a dovedit solidaritatea cu Statele Unite imediat după atacurile teroriste de la 11 septembrie 2001, totuși Alianța întârzie să-și assume un rol mai proeminent în combaterea celei mai importante amenințări la adresa securității secolului XXI, terorismul. Din nou este invocat efectul indirect al regulii consensului. În timp ce unii dintre aliați, în frunte cu SUA ar dori o implicare mai activă a Alianței în lupta împotriva terorismului, alții se opun acestei idei, și în acest fel terorismul este lipsit de cea mai puternică replică pe care ar putea să o primească.

Aceste discuții contradictorii păreau uneori sterile, lipsite de sens chiar, deoarece regula consensului funcționa, iar deciziile în cadrul NATO continuau să fie luate, chiar dacă pentru aceasta era nevoie, uneori, de consultări suplimentare. Dar cum în toate există totuși o limită, în cadrul Summitului NATO de la București desfășurat în aprilie acest an, regula consensului si-a atins

propriile limite. Flexibilitatea regulii nu a mai funcționat iar artificiile ocolitoare au întâlnit un drum înfundat. Consensul nu a putut fi atins și astfel Summitul NATO de la București a lăsat în urmă consecințe extreme de importante. În primul rând, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei nu a devenit membru NATO și în al doilea rând Ucraina și Georgia nu au fost incluse în planurile de preaderare la Alianța Nord-Atlantică. Unii s-au grabit, și din aceste motive au catalogat summitul drept un summit al eșecului. Alții au afirmat că aceste consecințe marchează „ruperera umbrelei Alianței”.

Indiferent însă de viziune pe care o avem față de aceste consecințe nu putem să nu recunoaștem că scepticii au anticipat corect atunci când avertizau că regula consensului va crea probleme în cel puțin două situații: la doptarea deciziilor referitoare la extinderea Alianței și atunci când o Alianță lărgită va încerca adoptarea unor decizii, mai ales referitoare la dezvoltarea operațiilor NATO.

Regula consensului nu a mai funcționat și sunt convins că acest lucru va genera noi discuții referitoare la oportunitatea schimbării ei. Se va vorbi cu siguranță din nou despre regula majorității calificate, autorizarea de coaliții în cadrul NATO sau despre rolul decizional discret al SACEUR. Se va dezbate și se va scrie mult pentru că într-adevăr regula consensului a intrat în impas. ■

Aspect de la lucrările summit-ului desfășurate în Sala Unirii din Palatul Parlamentului

Foto: Sorin Lupşa, Administrația Prezidențială

Discuții înaintea luării deciziilor importante.

Foto: Sorin Lupşa, Administrația Prezidențială

KOSOVO și securitatea regională în BALCANII DE VEST

Dr. Oana-Cristina POPA

Ambasador extraordinar și plenipotențiar
al României în Republica Croația

Stabilitatea zonei Balcanilor de vest reprezintă un obiectiv strategic al României, ca țară membră a Uniunii Europene aflată în vecinătatea imediată a regiunii. De aceea România promovează cu fermitate continuarea evoluției democratice a statelor regiunii, evoluție care nu poate fi concepută în afara perspectivei integrării europene și euro-atlantice a acestora.

România, prin prisma propriei experiențe, consideră că participarea activă a statelor regiunii la formatele de cooperare regională este deosebit de importantă pentru deprinderea spiritului și valorilor europene și reprezintă un foarte bun exercițiu în acest sens fără însă a se substitui procesului integrării europene în sine.

Rezolvarea statutului provinciei Kosovo este esențială pentru stabilitatea și evoluția regiunii în procesul de apropiere de structurile euro-atlantice. România consideră că proclamarea unilaterală a independenței Kosovo, fără acordul părților implicate, nu poate fi acceptată pentru că nu respectă litera și spiritul actualului cadru juridic internațional. În schimb România susține evoluția democratică a Kosovo și participă activ la EULEX.

Din punct de vedere militar, situația de securitate în Balcanii de Vest este relativ stabilă, în pofida unor tensiuni existente în nordul Kosovo, respectiv în zona Kosovska Mitrovica, zonă locuită majoritar de sârbi.

Printre principalii factori favorizanți pentru stabilitatea și securitatea regională se numără invitarea la summit-ul NATO de la București a două dintre țările regiunii (Albania și Croația) la statutul de membre NATO. Macedonia, din păcate, rămâne încă ostatică nesoluționării problemei bilaterale cu Grecia legată de nume, fapt ce îi împiedică invitarea la aderare în acest moment.

Includerea în Alianță a celor două state din regiune va determina extinderea prezenței NATO în regiune, conferindu-i astfel un grad sporit de stabilitate și securitate. Interesul și eforturile altor state din regiune (Bosnia-Herțegovina, „BiH” și Muntenegru) de a urma același parcurs euro-atlantic și cooperarea acestora cu NATO în cadrul PfP ar veni în completarea tabloului stabilității regionale și a asigurării parcursului euro-atlantic al acestor state. Este de asemenea importantă dezvoltarea relațiilor și cooperării în plan militar între

Foto: ROFND XVI

Militarii Detașamentului ROFND XVI, în timpul unei misiuni de patrulare în zona de operații.

armatele țărilor din regiune, fapt ce a determinat deja sporirea încrederii la acest nivel, precum și prezența misiunilor militare ONU, UE și NATO în zonele cu potențial conflictual mai ridicat precum Kosovo și BiH.

Prezența militară românească în regiune este destul de semnificativă. În Kosovo România participă cu un batalion de jandarmi din cadrul UNMIK care participă în prezent la misiuni de pază a clădirilor unor organisme internaționale, cu un contingent de 126 militari în cadrul KFOR și nu în ultimul rând, cu mai recentul trimis batalion de infanterie marină care împreună cu un detașament italian acționează în cadrul Grupului de Luptă Multinațional de Vest având misiuni de escortă, control trafic și patrulare. De asemenea România mai are și în BiH un contingent de 56 militari.

Existența în regiune a unor arsenale militare, armamente și muniții, în depozite puțin securizate sau chiar neidentificate, precum și la populație, a câmpurilor de mine încă ne-determinate din Albania, BiH, Kosovo, Macedonia etc, amplificarea sentimentelor naționaliste, revanșarde (în Kosovo, Macedonia, Serbia, Republica Srpska) în contextul declarării independenței Kosovo, sau consolidarea rețelelor de crimă organizată, reprezintă încă riscuri ridicate pentru securitatea regională. Totuși acțiunile ce s-ar putea declanșa în acest context ar fi mici în intensitate și gestionabile de către forțele internaționale,

însă nu fără riscul unor victime de ambele părți, cum de altfel s-a și întâmplat în nordul Kosovo după proclamarea independenței.

În contextul creat după proclamarea independenței Kosovo, România consideră deosebit de importantă susținerea forțelor democratice și pro-europene din Serbia și va continua să depună eforturi susținute pentru a sprijini parcursul european al Serbiei și a menține dialogul acesteia cu comunitatea internațională, în speranța că și Serbia își va defini în curând parcursul european și euro-atlantic.

La recentul încheiat summit NATO de la București, statele membre au reconfirmat angajamentul lor ferm de a duce la bun sfârșit procesele democratice începute în Balcanii de vest și au reușit, prin invitarea a două dintre statele Cartei Adriatice de a deveni membre ale Alianței, să transmită un mesaj de susținere și pentru restul țărilor din zona privind integrarea europeană și euro-atlantică. Un mesaj istoric, extrem de pozitiv având în vedere că acum mai puțin de 10 ani în regiune se ducea un război.

Însă nu este suficient pentru comunitatea internațională să dorească această integrare; a sosit timpul ca toate statele și națiunile din zonă să își depășească propriul trecut și să profite de încrederea oferită de organismele internaționale și de extraordinara conjunctură de deschidere în care se găsesc astăzi și care le pot asigura un viitor pașnic și prosper.

Foto: Cătălin Ovreiș, TPA

Incursiune în Centrul Media

Trei săptămâni la summitul NATO

Căpitan ing. **Mihai EGOROV**

Da, trei săptămâni a fost perioada de în care personalul care și-a desfășurat activitatea în Centrul Media la summit-ul NATO s-a pregătit pentru acest eveniment. Numărul celor implicați a depășit 200, 16 din Ministerul Apărării (exceptându-i aici pe cei care și-au desfășurat activitatea în alte segmente decât cel al relației directe cu jurnaliștii) din care 8 au fost din Forțele Navale. La mai mult de cinci săptămâni de la încheierea summit-ului, continui să cred că dacă de organizarea acestui segment s-ar fi ocupat Ministerul Apărării și nu cel al Afacerilor Externe, lucrurile ar fi fost poate mai organizate. Departate de mine gândul de a critica organizarea evenimentului mediatic – au făcut-o din păcate jurnaliștii străini acreditați – dar poate cu o altă structură organizatoare, n-am fi fost nevoiți să pierdem două săptămâni pentru o pregătire care se putea desfășura eficient în trei-patru zile.

Dar ce a fost acest Centru Media, din perioada summit-ului și cum a fost el organizat? Așa cum numeroși „analști” au ținut să precizeze, a fost poate centru de comandă al lumii în acele zile pentru că cei peste 3000 de ziariști acreditați au făcut ca deciziile luate în cadrul reuniunilor summit-ului să fie cunoscute, în timp scurt, pe întreg

globul. Centrul Media a fost amplasat pe patru etaje din Palatul Parlamentului. Astfel, centrul de broadcasting (emisie audio-video), cabinele de editare pentru radio și televiziune s-au aflat la parter (S2), cele două spații de lucru pentru jurnaliști (950 de stații de lucru cu acces la Internet și telefon) s-au aflat la etajele doi (P) și trei (P1), în timp ce sala principală pentru Conferințe de presă și majoritatea sălilor de briefing s-au situat în Centrul Media, la etajul 1 (S1). Au fost puse la dispoziție 16 săli concepute pentru conferințe de presă, dotate cu sisteme de lumini și sonorizare TV, inclusiv puncte de sonorizare pentru înregistrări. Cele trei săli mari de conferințe (C.A. Rosetti, Spiru Haret și Iuliu Maniu) au avut și sisteme de traducere simultană, în cinci limbi. Toate evenimentele deschise mass-media din cadrul summit-ului au fost transmise în direct sau înregistrate pe CCTV - Televiziunea cu Circuit Închis din cadrul Palatului Parlamentului. În Centrul Media s-au aflat instalate 90 de cabine de editare TV precum și studiouri izolate acustic pentru interviuri radio și TV și transmisiuni în direct.

Trecând la organizarea pe funcțiuni, Centrul Media a avut trei mari componente: biroul de acreditare - cel care a eliberat legitimațiile și mapele de presă (înlocuite cu rucsaci) ziariștilor acreditați, Info-desk-ul, sau biroul care a oferit informații

pe perioada derulării summit-ului despre diferitele secvențe la care presa avea sau nu acces și nu în ultimul rând grupul pentru escorta pool-urilor de presă, din care a făcut parte și semnatarul acestor rânduri. Au fost peste 15 evenimente de tip pool pentru fotografi și cameramani TV. Într-adevăr, la summit au fost peste 3000 de ziariști acreditați, dar foarte puțini au fost cei care au putut asista la sesiunile deschise presei, sau la momentele de debut ale unei sesiuni închise. Iar spre surprinderea multora, aceștia au fost aleși de coordonatorii media naționali în funcție de numărul de ziariști alocat fiecărei țări și fiecărui pool de presă.

La capitolul media, nu trebuie omis nici lansarea, în cadrul summit-ului, a canalului de televiziune al NATO, natochannel.tv, canal ce emite pe Internet.

Dincolo de cele 15 zile de pregătire, cele patru zile de summit (incluzând aici și data de 1 aprilie, când am fost angrenați la summit-ul Tinerilor Atlantici desfășurat la Cercul Militar Național) au fost extrem de pline pentru fiecare din cei prezenți în incinta Palatului Parlamentului sau în cortul din parcul Izvor, acolo unde și-a desfășurat activitatea biroul de acreditare. La finalul acestora, fiecare din cei implicați a rămas cu impresia că a avut o mică contribuție la desfășurarea acestui summit. ■

BLACKSEAFOR, aprilie 2008

Foto: Locotenent-comandor Ion BURGHISAN
Comandamentul Flotei

▲ Echipa medicală a fregatei turcești *Turgutreis* acționează pentru ajutorarea unei nave la bordul căreia a avut loc o explozie în cadrul unui exercițiu pe mare. La bordul navei care simulează dezastrul, corveta ucraineană *Ternopil*, echipa medicală acodase deja primul ajutor răniților.

▲ Navele BSF în formație pe timpul unui exercițiu de evitare a atacurilor unor nave rapide de suprafață, la plecarea din portul Batumi, Georgia.

▼ Pe parcursul unui exercițiu de control al traficului maritim, o navă suspectă (rol jucat de nava de desant rusească *Tsezar Kunikov* – în plan îndepărtat) este determinată să urmeze cursul indicat de navele militare din raionul controlat. Fregata bulgărească *Smeli* (11) este una dintre navele care manevrează conform scenariului.

► Echipa specializată de la bordul fregatei turcești *Turgutreis* exersează procedurile de control la bordul unor nave civile suspecte (boarding), la bordul corvetei românești al cărei echipaj joacă rolul unui echipaj de navă civilă.

◀ În premieră la BSF: una dintre nave, corveta *Contraamiral Horia Macellariu* execută remorajul real al altei nave din Grupare (corveta *Ternopil*). Până la această activare, la exerciții de acest fel se executa doar manevra de apropiere în vederea remorajului.

► Una dintre modalitățile principale prin care BLACKSEAFOR se face cunoscută în porturi este vizitarea oficialităților locale. Comandantul corvetei românești *Contraamiral Horia Macellariu*, căpitan-comandorul Liviu Motoc oferă șefului Statului Major al Forțelor Navale ale Georgiei placheta cu însemnele navei.

Colaborare româno-turcă

Tradiționala vizită a unei grupări navale turcești în portul Constanța și-a consumat episodul în acest an, la mijlocul lunii aprilie.

Căpitan ing. **Mihai EGOROV**

Astfel, în perioada 11-14 aprilie, vedetele purtătoare de rachete, *TCG Volkan* și *TCG Marti*, ambele din clasa Dogan și submarinul *TCG 18 Mart*, din clasa Atılay s-au aflat în vizită în portul Constanța. Pentru cei care au urmărit vizitele navelor turcești în țara noastră, trebuie să precizăm că *TCG Volkan*, a vizitat Constanța și în anul 2004.

Petimpul staționării în port, comandanții navelor au efectuat vizite la sediul instituțiilor locale, la Comandamentul Flotei și la Consulatul Turc, iar echipajele au vizitat orașul Constanța și stațiunea Mamaia. Duminică 13 aprilie, o delegație militară turcă a depus coroane de flori la Cimitirul Eroilor Turci din Slobozia.

Luni 14 aprilie, în ultima zi a vizitei, cele două vedete purtătoare de rachete din Turcia au desfășurat, pe mare, un antrenament în comun cu nava purtătoare de rachete *Lăstunul*, din cadrul Divizionului de Rachete Navale din Mangalia. Timp de aproape patru ore, navele s-au antrenat în executarea exercițiilor de formații și evoluții, conform documentelor NATO, în executarea exercițiilor de comunicații atât prin radio

cât și prin pavilioane brațe. Chiar dacă nu au fost multe elemente de noutate, experiența lucrului cu documentele NATO și-a spus cuvântul, navele conducând sau executând diferitele seriale fără probleme. Exercițiile au fost similare cu cele desfășurate anul trecut de echipajul NPR ... cu gruparea din Turcia.

„Astăzi am desfășurat trei exerciții complexe conform documentelor NATO. Exercițiile s-au desfășurat bine, echipajul a răspuns cerințelor, mai ales că în anii

Foto: Mihai Egorov

anteriori, echipajul a mai desfășurat exerciții în comun cu nave similare din Turcia”, ne-a declarat locotenent-comandorul Marius Bădulescu, comandantul navei purtătoare de rachete *Lăstunul*.

Salutul navelor la terminarea exercițiilor în comun a reprezentat încheierea unui antrenament util tuturor celor trei nave, vedetele purtătoare de rachete continuându-și drumul spre portul de dislocare din Turcia, în timp ce nava purtătoare de rachete *Lăstunul*, a luat drum spre portul Mangalia. A doua zi a ieșit din nou pe mare, fiind „parteneră” de antrenament pentru nava purtătoare de rachete *Pescărușul*, cea care se afla la evaluarea modulului instrucției operaționale de bază, sub coordonarea unei echipe din cadrul Centrului de Instruire, Simulare și Evaluare al Forțelor Navale.

O nouă etapă din colaborarea Forțelor Navale Române cu cele din Turcia, a luat sfârșit, urmând ca la anul o nouă grupare de vedete purtătoare de rachete să viziteze portul Constanța. Și poate, se va depăși și această fază de cunoaștere reciprocă iar navele vor crește nivelul de complexitate al exercițiilor comune. Pe când o lansare de rachetă comună? ■

ieșirile lunare pe mare ale fregatei *Mărășești*

Pregătiri pentru lansarea anuală de rachete

Text și foto: **Bogdan DINU**

În ultima jumătate de an fregata *Mărășești* s-a aflat într-un nemeritat con de umbră, cel puțin din perspectiva mediatizării oferite de Grupul Mass-Media al Forțelor Navale. Cauzele au ținut atât de motive obiective, respectiv alte evenimente importante din Forțele Navale dar și de unele subiective, cum ar fi reparațiile pe care nava le-a efectuat anul trecut la Șantierul Naval Constanța și care au ținut-o departe de mare timp de trei luni. Între 10 și 14 aprilie fregata *Mărășești* și-a executat, împreună cu nava de suport logistic *Constanța (281)* cea de a patra ieșire lunară pe mare din acest an, nava având alocate, în medie, câte 10 zile de antrenamente pe mare în fiecare lună. Prezenți și noi la bord pentru mai puțin de 24 de ore cu o misiune colaterală, nu am ratat prilejul de a vă furniza informații despre exercițiile efectuate pe mare în luna aprilie. „Noi avem exerciții pe mare în fiecare lună și pentru luna în curs am executat un exercițiu în comun cu navele purtătoare de rachete deoarece în luna imediat

următoare vom executa o lansare de rachetă. – ne-a declarat căpitan-comandorul Bogdan Dumitrescu, comandantul secund al navei. – A fost un antrenament benefic pentru noi mai ales că acest exercițiu a fost condus de fregata *Mărășești*. Rezultatele au fost bune, îmbucurătoare, și ne așteptăm ca și anul acesta lansarea de rachete să fie un succes.” Chiar dacă pregătirea pentru lansarea de rachetă a fost exercițiul cel mai important, nu au lipsit nici celelalte antrenamente pe care echipajul fregatei le efectuează la fiecare ieșire pe mare: boarding, de respingere a unui atac aerian, trageri speciale, exerciții de vitalitate sau comunicații. Nava se afla, ca și toate celelalte din portul militar, în plină „schimbare la față”, adică de piturare a exteriorului, activitate în care, ca de obicei, este angrenat întreg echipajul.

Și pentru că tot am menționat reparațiile să vedem ce lucrări s-au executat anul trecut în șantier și cu ce rezultate. Căpitan-comandorul Bogdan Dumitrescu: „În cadrul programului de mentenanță fregata *Mărășești* și-a urmat cursul firesc și am executat lucrări

de reparații medii. Au fost reparații la instalațiile mecanice, la tehnica de sub puntea principală și de asemenea, un mare accent s-a pus pe amenajările interioare. Este normal, la fiecare doi-trei ani fregata *Mărășești* trebuie să intre în șantier. De asemenea, tot spre sfârșitul anului trecut nava a fost dotată cu un sistem de comandă și control. Din punctul meu de vedere este cel mai performant sistem de comandă și control din Forțele Navale la ora actuală, este un echipament care pe noi, și nu numai pe noi, ca navă, ne ajută foarte mult dar și pe celelalte nave din flotila de fregate.”

Așadar cea mai mare navă militară românească, cu o dotare mai modernă ca niciodată din existența ei, continuă să-și ducă la bun sfârșit misiunile încredințate. Iar vizibilitatea echipajului și a navei în peisajul mediatic național a crescut în urma realizării la bord, chiar pe timpul ultimei ieșiri pe mare, a unei ediții a emisiunii „Te vezi la Știrile ProTV” despre care vă invităm să aflați mai multe din rubrica noastră „Presa noastră (și a altora)” din paginile următoare. ■

Evaluați și evaluatori la Mangalia

„Corvetă” la examen

Text și foto: **Olivia BUCIOACĂ**

Timp de două zile, pe data de 17 și respectiv 18 martie, la sfârșitul modului instrucției operaționale de bază, corveta *Amiral Petre Bărbuneanu* (260) a fost evaluată, la cheu și pe mare, de către o echipă de la Centrul de Instruire, Simulare și Evaluare al Forțelor Navale, care a desfășurat la bordul navei instrucție teoretică și exerciții practice cu echipajul, cu un accent deosebit pe executarea misiunilor de bază ale navei. Și, pentru că la cheu au fost testate doar anumite activități de perfecționare a pregătirii, adevăratul examen s-a desăvârșit pe mare.

După perioada de mentenanță a tehnicii și a navei, pentru corveta *Amiral Petre Bărbuneanu* au urmat patru săptămâni de pregătire intensivă, încheiate pe 18 martie, cu evaluarea pe mare prin care s-au stabilit prioritățile de pregătire pentru următoarea etapă de instruire, cea a modului instrucției operaționale avansate. După pregătirea navei pentru marș și luptă și manevra de plecare de la cheu, marinarii ambarcați la bordul corvetei *Amiral Petre Bărbuneanu*, au pornit în dimineața zilei de 18 martie, hotărâți să facă față unei noi provocări:

evaluarea de către specialiștii Centrului de Instrucție, Simulare și Evaluare.

„*Sunt nava militară 260, schimbați drumul, depărtați-vă de navă, sub 500 de metri voi executa foc de avertisment*”, așa începea o zi de evaluare, care se anunța a fi „fierbinte” încă de la primele ore ale dimineții, în ciuda vremii în permanentă schimbare, cu un exercițiu de respingere a atacurilor teroriste, executate de la mal și din ambarcațiuni mici și rapide. Următoarea secvență evaluată a reprezentat-o navigația pe un canal dragat, corveta *Amiral Petre Bărbuneanu* mergând sub dragă, în pupa unei alte nave din divizion, corveta *Contraamiral Horia Macellariu* (265). Și pentru o mai bună pregătire a echipajului multe din exerciții, dar mai ales cele specifice de reaprovizionare pe mare, transferul de materiale ușoare și remorcajul au fost desfășurate în comun cu alte două nave ale Divizionului 50 Corvete, care au jucat pe rând rolul de navă avariata în timpul exercițiului de remorcaj.

Corveta *Amiral Petre Bărbuneanu*, jucând rolul de navă logistică, urmând un traseu bine stabilit și navigând cu o viteză care să permită desfășurarea procedurii de apropiere în condiții de

maximă siguranță, a executat exercițiul de reaprovizionare pe mare (RAS) cu materiale ușoare. O activitate complexă, care implică o capacitate de concentrare deosebită, multă atenție, proceduri stricte care trebuie respectate și nu în ultimul rând experiență. După ce s-au luat toate măsurile de siguranță, transferul de materiale ușoare a fost posibil prin apropierea navei 265 la o distanță cuprinsă între 50 și 90 m. Aplicarea procedurii de căutare și salvare pe mare a probat imaginația evaluatorilor și a echipajului, pentru că lipsa RHIB-ului din dotarea navei ar fi făcut imposibilă desfășurarea exercițiului și implicit recuperarea lui „Oscar”, omul căzut la apă. Dar, cu puțină imaginație și improvizatie, la care s-a adăugat și experiența câștigată în timp, echipajul a executat căutarea și salvarea pe mare a ambarcațiunilor sau a unor obiecte plutitoare aflate în derivă, într-un raion bine delimitat în zona costieră, în care au fost aplicate pe rând metode de căutare și salvare cunoscute.

Și, totuși ziua evaluării nu se încheiase, deznodământul era încă departe și în plus se anunța o intensificare a activităților. Exercițiile de vitalitate, căutarea, descoperirea și atacul submarinului,

respingerea atacului aviației și a navelor de suprafață, care la început s-au succedat, în partea a doua a zilei, la amiază, s-au desfășurat în același timp, ceea ce a dus la solicitarea psihică și fizică a echipajului. Căpitan-comandorul Marian Rusu, comandantul navei: „Evaluarea a constat în prezentarea către comisia CISE a tuturor seriilelor pe care le-am repetat împreună cu dâșii timp de patru săptămâni. În partea a doua a zilei am executat procedurile de luptă, căutarea și atacul submarinului, respingerea atacului aviației inamice, respingerea navelor de suprafață inamice și bineînțeles pe toată durata desfășurării activităților am executat exerciții de vitalitate, respectiv lupta cu apa și lupta cu focul. Elementul de dificultate major pe care l-am întâmpinat a fost intensitatea activităților pe care le-am avut de desfășurat pe o perioadă de 10 ore. Am plecat la ora 8.00 din port, ne-am întors la ora 18.00, tot timpul s-au executat exerciții care au fost evaluate, multe exerciții au fost executate simultan atât în mediul subacvatic, căutarea și atacul submarinului, respingerea atacului aviației, cât și exerciții de vitalitate, ceea ce a solicitat intens echipajul.”

În spatele evaluării se află multe ore de muncă, o pregătire temeinică și o abordare responsabilă a misiunii primite. Dincolo de stres, tensiuni și alte stări emoționale acumulate în cele patru săptămâni de pregătire intensivă, echipajul navei a dat dovadă de mult calm și stăpânire, iar rezultatul evaluării vorbește de la sine despre seriozitatea cu care s-a făcut instrucția operațională de bază. Căpitan-comandorul Mircea Burci, șeful biroului instruire din cadrul Centrului de Instruire, Simulare și Evaluare: „În urma celor patru săptămâni de instruire, echipajul navei a dat dovadă de o mai bună instruire, încredere în sine și toate procedurile aplicate, le-am considerat că s-au executat corect conform documentelor NATO. La fiecare procedură echipajul a demonstrat că posedă cunoștințe teoretice, dar lucrul în echipă este mai dificil. Încă nu a apărut coeziunea de grup la toate activitățile, mai ales la activitățile grele cum este procedura de căutare, descoperire și atac submarin. Echipajul posedă într-adevăr elemente de teorie, dar încă mai trebuie lucrat la aceste activități practice.” Căpitan-comandorul Buliga Dorin Ștefan, șef secție instruire evaluare CISE: „Mi-e greu să fac acum o evaluare de ansamblu. Nu pot să spun că a fost nici foarte bine, nici foarte rău, rămâne să punem elementele cap la cap și să tregem concluziile care rezultă, concluzii care vor fi aduse la cunoștința echipajului. Vom vedea care sunt părțile bune sau rele, unde trebuie acționat pentru îmbunătățire sau unde trebuie menținute deprinderile. Noi am dori ca rezultatul să fie unul bun, fiindcă e investită și munca noastră de aproape o lună, cu aceiași oameni și dacă nu iese ceva bine înseamnă că nici noi nu ne-am îndeplinit sarcinile cum trebuie.”

O dată cu lăsarea peste mare a întruierului, după 10 ore intense de exerciții și executarea a nouă proceduri,

Secvență din timpul evaluării corvetei *Amiral Petre Bărbuneanu* de către CISE. De la dreapta la stânga: căpitan-comandorul Mircea Burci, aspirantul Cătălin Harabagiu, locotenentul Adrian Mititelu, locotenentul Ioan Bălan și MmlII Constantin Tabarcea.

la o oră la care oamenii din unitățile militare terminaseră de mult programul de lucru, s-a încheiat și evaluarea navei și a echipajului. Și ca la orice evaluare, nu toate activitățile ies foarte bine, micile neajunsuri sau dificultăți din timpul activităților pe mare accentuând necesitatea și utilitatea prezentei instructorilor-evaluatori la bordul navei. Căpitan-comandorul Buliga Dorin Ștefan: „*Rolul nostru este să ridicăm nivelul de instruire al echipajului și de pregătire al navei și tehnicii bineînțeles, pentru a fi în măsură să își îndeplinească misiunea de bază în cazul corvetei căutarea submarinelor, urmărirea și atacul acestora și să inițiem pe cât posibil pe proceduri NATO, deci până acum instruirea se făcea în sistem național după instrucțiuni și precizări naționale, noi am încercat acum și zicem că am și reușit într-o oarecare măsură să îi aducem cel puțin pe misiunea de bază să lucreze după o procedură NATO, procedură după care lucrează orice navă de acest tip din Forțele NATO sau la dispoziția NATO.*”

Căpitan-comandorul Marian Rusu, comandantul navei: „Colaborarea cu CISE a fost foarte bună, din punctul nostru de vedere am avut foarte multe de învățat, mai ales prin prisma faptului că tot echipajul a beneficiat de această perioadă de instruire, de repetare a procedurilor într-o manieră cât mai corectă și după un algoritm foarte riguros, astfel încât la terminarea evaluării și modului instrucției operaționale avansate nava să poată beneficia de un certificat care să ateste faptul că nava este în măsură să îndeplinească misiunile pentru care a fost certificată și care certifică atestă faptul că aceste misiuni au același standard cu toate navele din NATO.”

Procedurile prezentate și implementate la bordul navei de echipa de la Centrul

de Instruire, Simulare și Evaluare au continuat și în zilele următoare, pentru că la terminarea întregului modul operațional, pe 26 martie, a avut loc și evaluarea finală, pe baza căreia nava a fost certificată pentru executarea misiunilor naționale și internaționale, urmând ca pe o perioadă de doi ani nava să nu mai fie evaluată și să-și mențină nivelul de pregătire doar prin instrucție. Și acest lucru va fi posibil, pentru că la sfârșitul evaluării, cei mai buni dintre marinarii de la bord au fost certificați, pentru fiecare procedură executată, de specialiștii CISE ca instructori, care pe o perioadă de doi ani, vor îndeplini menținerea nivelului de instruire al echipajului. Căpitan-comandorul Marian Rusu: „Pregătirea echipajului este foarte importantă, întrucât, de multe ori tehnica este suplinită și prin calitățile oamenilor. Acest antrenament al oamenilor trebuie să fie permanent, pentru că orice activitate care nu este repetată, cu timpul tinde să îi scadă omului randamentul, să înceapă să uite din procedurile pe care le-a învățat și de aceea este necesar ca de fiecare dată, indiferent de nivelul ridicat sau mai puțin ridicat pe care ni-l va da comisia CISE la sfârșitul evaluărilor, echipajul să fie pregătit în continuare și să își mențină această pregătire.”

Demarat în anul 2007, pentru prima dată la corveta *Contraamiral Horia Macellariu*, programul de pregătire și evaluare realizat de Centrul de Instruire, Simulare și Evaluare a avut ca scop uniformizarea anumitor proceduri și moduri de operare standard NATO. O parte din aceste proceduri, au fost aplicate de echipajul corvetei în cadrul exercițiului BLACKSEAPARTNERSHIP 08 din Turcia, desfășurat la sfârșitul lunii aprilie. ■

„Am certitudinea că marinarii știu ce au de făcut și se poate conta oricând pe ei”

Interviu cu domnul Teodor Meleșcanu, ministrul Apărării

Căpitan ing. Mihai EGOROV

- Domnule ministru, pe 8 aprilie a avut loc bilanțul activității desfășurate de Ministerul Apărării în anul 2007. Cum ați putea caracteriza activitatea anului trecut?

- Activitatea Ministerului Apărării în anul precedent s-a concentrat asupra îndeplinirii obiectivelor politicii de apărare, în concordanță cu Programul de guvernare 2005-2008, și anume pe **optimizarea capacităților de apărare ale României, consolidarea profilului strategic al țării noastre în NATO, participarea la Politica Europeană de Securitate și Apărare, promovarea stabilității în Balcani și zona extinsă a Mării Negre, angajarea specifică în lupta antiteroristă**. Dacă ar fi să mă refer numai la optimizarea capacităților de apărare ale României, aș aminti faptul că, pe parcursul anului 2007, s-a continuat procesul de **restructurare și modernizare a forțelor armate** pe linia îndeplinirii angajamentelor asumate prin *Obiectivele Forței*, atingerii standardelor NATO în domeniu, precum și adaptării forțelor la cerințele mediului de securitate actual și viitor. S-a urmărit dezvoltarea unor forțe flexibile, robuste, mobile, interoperabile și dislocabile, superioare din punct de vedere tehnologic și cu capacitate de autosusținere în teatrele de operații. Pentru a veni cu o situație concretă, pot spune că în anul 2007 au fost evaluate în vederea afirmării 17 structuri din forțele Terestre, 4 din cadrul Forțelor Aeriene și 2 din cadrul Forțelor Navale. Toate structurile planificate au fost afirmate de către NATO, însă cu limitări generate de o serie de cauze obiective. Aș mai vrea să mă refer, în contextul acestei întrebări, la demersul României de a participa la **procesul planificării apărării colective**. Acesta a fost deosebit de apreciat de Alianță și, în urma completării Chestionarului NATO pe această dimensiune, România s-a angajat să pună eșalonat la dispoziția NATO un pachet de capacități care va include structuri din toate categoriile de forțe, precum și unități de sprijin de luptă și sprijin logistic, în măsură să participe la întregul spectru de misiuni aliate. De asemenea, am participat și la **planificarea forțelor în cadrul UE**, îndeplinind obiectivul de a spori contribuția la Politica Europeană de Securitate și Apărare.

Am trecut în revistă o parte din eforturile notabile care ne fac să apreciem că anul 2007 a fost un an în care s-a muncit mult în instituția militară și s-au obținut rezultate bune, și ceea ce este mai important este că aceste eforturi trebuie continuate și în acest an.

- Care sunt principalele obiective pe care le-ați stabilit pentru anul 2008 pentru Ministerul Apărării și în ce măsură bugetul alocat de guvern Ministerului Apărării ne ajunge ca să îndeplinim toate aceste obiective, ținând cont și de sumele „pierdute” la prima rectificare bugetară?

- În anul 2008, **menținerea angajamentelor internaționale** reprezintă un obiectiv major. În acest sens, prioritatea va fi acordată teatrelor de operații din Afganistan, Irak și Balcani și aici mă refer la dotare cu tehnică modernă prin care vizăm creșterea **gradului de protecție**, a mobilității, a puterii de foc și interoperabilității. Dorim ca la sfârșitul acestui an și începutul anului 2009 să introducem în teatrele noile transportoare Piranha, precum și vehicule de teren blindate și neblindate. De asemenea, **Ministerul Apărării** și-a propus să continue **operaționalizarea capabilităților conform angajamentelor asumate și dimensionarea nivelurilor de pregătire operațională** a acestora în funcție de resurse. Totodată, ne-am propus să **completăm cadrul strategic de dezvoltare a capabilităților**

prin implementarea unui sistem eficient de analiză și evaluare – prin stabilirea nivelului de ambiție și demararea unui proces de analiză strategică a apărării.

Reducerea alocațiilor bugetare cu **800 mil. lei** a determinat regândirea **modului de utilizare a alocațiilor bugetare și în acest sens ne propunem printre altele**, gestionarea eficientă a resurselor în conformitate cu obiectivele asumate, stabilirea unui catalog de costuri, perfecționarea mecanismelor de gestionare a resurselor, utilizarea experienței statelor membre NATO și UE cu privire la valorificarea patrimoniului în scopul scăderii presiunii asupra bugetului alocat. **Referitor la procesul de modernizare a forțelor, activitățile noastre se vor focaliza în 2008 pe** identificarea fondurilor extra-bugetare necesare derulării programelor strategice de înzestrare, finalizarea concepției logistice pentru susținerea forțelor în teatrele de operații, valorificarea oportunităților generate de cadrul cooperării bilaterale cu partenerii strategici, perfecționarea sistemului de pregătire, inclusiv prin derularea de exerciții în comun cu statele aliate, finalizarea Strategiei, Concepției și Planului de Înzestrare a Armatei Române pentru perioada 2010-2015. În domeniul **managementului resurselor umane**, vom avea în vedere obiective ambițioase și voi prezenta doar câteva: adoptarea proiectului noii *Legi privind statutul cadrelor militare*, modificarea *Ghidului carierei militare*, adoptarea unor măsuri menite să crească nivelul motivării *soldatilor și gradaților voluntari*, în scopul consolidării poziției instituției militare ca ofertant pe piața națională a muncii, prin modificarea instrucțiunilor de aplicare a Legii 384/2006. După cum v-am prezentat avem în vedere, pentru anul în curs, o serie de priorități și obiective care vor conferi continuitate acțiunilor derulate la nivelul Ministerului Apărării în anii anteriori și cu precădere în 2007.

- Rămânând în sfera „banilor”, există vreun proiect al Ministerului Apărării pentru modificarea și actualizarea Legii salarizării personalului și poate pentru eliminarea unor discrepanțe existente între diferitele ministere și structuri cu atribuții în domeniul securității naționale?

- Consider că actuala competiție de pe piața forței de muncă impune acordarea unei atenții suplimentare acestui domeniu și implementarea unor politici de personal

Foto: Bogdan Dinu

dar și de salarizare a acestuia mult mai eficiente pentru atragerea și menținerea unei resurse umane de calitate și bine pregătită în interiorul sistemului militar și, totodată de diminuare a migrației spre alte structuri a personalului recrutat și școlit în Armată. Anul 2007 a fost marcat de **imposibilitatea finalizării unor inițiative** privind acordarea unor drepturi personalului armatei în scopul motivării și menținerii în sistem, datorată constrângerilor de ordin financiar (proiecte succesive de modificare și completare a Legii nr. 138/1999 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului militar). Ce pot să vă spun este că au fost întreprinse numeroase demersuri de asigurare a creșterilor salariale planificate. Date fiind constrângerile bugetare, aceste demersuri au avut un succes limitat, obținându-se doar posibilitatea numirii cadrelor militare în funcții cu grade mai mari decât cele deținute și menținerea drepturilor deja câștigate.

- Ați afirmat de nenumărate ori că reforma Armatei Române se va încheia la 31 decembrie 2008. Cum va arăta Armata la acel moment și care sunt pașii pe care trebuie să-i parcurgă în acest an pentru ca termenul să fie respectat?

- Potrivit Strategiei de Transformare a Armatei României, instituția militară va avea la sfârșitul acestui an un efectiv de 90.000 de funcții, din care 75.000 de militari și 15.000 de civili, aceste cifre urmând a fi

menținute cel puțin până în anul 2012. În momentul de față **structura personalului pe corpuri** (ofițeri, subofițeri, soldați și gradați voluntari) **și pe grade nu este similară celorlalte armate ale statelor membre NATO**. Pașii care trebuie parcurși constau în aplicarea unui pachet de măsuri de reorganizare a structurilor centrale și a comandamentelor categoriilor de forțe și restructurarea personalului acestora, care să asigure o **ierarhie piramidală a gradelor și funcțiilor militare**. În ședința Consiliului Suprem de Apărare a Țării din 30 octombrie 2007 a fost aprobat **calendarul de restructurare a sistemului militar**, care se derulează în **perioada noiembrie 2007 – decembrie 2008**. Potrivit acestui calendar, până la **31 decembrie 2008**, vor ieși din sistem **2000 de militari și 1770 de civili**, personal care va putea beneficia de Programul de reconversie profesională dezvoltat în parteneriat cu Ministerul Muncii, familiei și Egalității de Șanse/ Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.

- România trimite constant trupe în teatrele de operații. Este valorificată la un nivel corespunzător experiența acestor oameni, după ce se întorc din aceste misiuni?

- Militarii care participă la misiuni în teatrele de operații au o pregătire de excepție, confirmată de succesele și

experiența acumulate pe timpul misiunilor și exercițiile internaționale. Ei sunt adevărații profesioniști, bine antrenați și capabili să facă față întregului spectru de misiuni posibile din zonele în care acționează, în cooperare cu militarii armatelor partenere. Trebuie să vă spun că foarte mulți oficiali, inclusiv pe timpul desfășurării summit-ului NATO de la București, și-au exprimat respectul și prețuirea pe care o poartă militarilor români, apreciind că își îndeplinesc excelent misiunile în teatrele de operații. De asemenea, pe timpul vizitelor pe care le-am efectuat în teatre am fost informat despre profesionalismul luptătorilor noștri și i-am văzut la diverse activități desfășurate în unitățile din care fac parte. Experiența unui teatru de operații dă o certificare de excepție detașamentelor respective, dar și militarilor considerați individual și ar fi păcat ca un asemenea potențial să nu fie valorizat la întoarcerea din aceste misiuni, de aceea pe lângă faptul că experiența lor este valorificată prin încadrarea ca instructori în unitățile din care fac parte, sau care se pregătesc pentru misiuni internaționale, ei pot accesa cursuri și forme de pregătire în țară și străinătate fapt ce le asigură un ascendent sigur în carieră. Este de datoria comandanților să asigure acestor luptători **oportunități și șanse** în procesul de promovare, o dezvoltare profesională și evoluție în carieră, pentru că un obiectiv prioritar al Armatei este

Foto: Codruț Burdujan

menținerea personalului performant în sistem. Un alt pilon de preocupări îl constituie folosirea acestor luptători pentru implementarea lecțiilor învățate, pentru elaborarea regulamentelor de pregătire, precum și pentru a participa la elaborarea programelor de instruire din instituțiile militare de învățământ. Expertiza acestor profesioniști este deosebit de utilă în pregătirea viitorilor luptători. O mare parte din militarii care au participat în teatrele de operații candidează pentru a ocupa posturi în comandamente multinaționale, un excelent prilej pentru a-și putea demonstra capacitățile de planificare și conducere a acțiunilor militare și a valorifica experiența dobândită.

- Domnule ministru, a trecut puțin timp de la terminarea summitului NATO de la București, acolo unde toată lumea a apreciat organizarea acestui eveniment de amploare pentru România. V-ați gândit cumva să recompensați – fie și simbolic – personalul din Ministerul Apărării implicat în desfășurarea acestui eveniment?

- La bilanțul Ministerului Apărării, desfășurat în data de 8 aprilie, mi-am făcut o datorie de onoare prin a adresa mulțumiri întregului personal al Ministerului Apărării care a participat la pregătirea și organizarea summitului NATO de la București, eveniment ce a necesitat eforturi umane, materiale și financiare deosebite. Vreau să reamintesc faptul că Ministerul Apărării a participat cu forțe și mijloace în cadrul tuturor domeniilor de responsabilitate și eu personal am apreciat în mod deosebit spiritul de echipă manifestat de forțele MAP implicate în organizarea acestui eveniment și consider că toată această desfășurare de forțe și energii ale Ministerului Apărării au condus la succesul summitului și a demonstrat încă o dată că știm să ne facem treaba. La nivelul ministerului au mai fost conferite diplome de excelență personalului care a

conduse de UE. În paralel cu obiectivele pe care le urmărim ca membri ai UE **avem în vedere și consolidarea profilului strategic al României în NATO** și, în acest sens, eforturile noastre sunt focalizate pe îndeplinirea angajamentelor asumate în cadrul procesului aliat de planificare a apărării, susținerea inițiativelor ce vizează dezvoltarea forțelor și capacităților aliate, participarea la toată gama de operațiuni ale Alianței, creșterea nivelului de interoperabilitate și a capacității de acțiune în cadru multinațional. În ce privește nivelul forțelor angajate, reamintesc faptul că participăm la **operațiunile NATO din Afganistan (ISAF - 561 militari), Kosovo (KFOR - 150 militari) și la Misiunea NATO de Instruire pentru Irak (NTM-I - 2 instructori).**

România **susține și participă la inițiativele NATO care au ca obiectiv transformarea Alianței și contribuția Armatei României la Forța de Răspuns a NATO** se înscrie în cadrul demersurilor aliate de constituire a unor capacități de reacție rapidă. Țara noastră a sprijinit lansarea unor noi inițiative vizând **îmbunătățirea capacităților de transport strategic**, precum și asigurarea superiorității informaționale a Alianței, de asemenea, s-a angajat să participe la proiectul privind implementarea unui **sistem de supraveghere terestră al Alianței**. Participarea României la aceste proiecte se adaugă sprijinului pentru inițiativele de contracarare a noilor amenințări, respectiv apărarea antirachetă (Missile Defence - MD) NATO și apărarea împotriva atacurilor cibernetice.

- România participă la cu trupe la operațiile din Afganistan și Irak, iar teatrul de operații pentru Forțele Navale îl reprezintă Marea Mediterană, acolo unde se desfășoară operația ACTIVE ENDEAVOUR. Cât de importantă este această participare pentru România și cât va continua ea?

- Operația ACTIVE ENDEAVOUR, prima operație de apărare colectivă a NATO, desfășurată în baza Articolului 5, după tragedia de la 11 septembrie 2001, a fost inițiată cu scopul de a descuraja și dezorganiza acțiunile teroriste. Încă de la constituire forța operațională ACTIVE ENDEAVOUR a desfășurat acțiuni specifice de supraveghere, escortă și control pe marile culoare de navigație din Marea Mediterană. În acest proces, Alianța Nord-Atlantică a câștigat o valoroasă experiență a operațiilor de interdicție maritimă și a dezvoltat proceduri pro-active din ce în ce mai eficiente pentru culegerea și schimbul de informații relevante în cadrul luptei extinse împotriva terorismului internațional.

Îmi aduc aminte cu plăcere de ziua de 14 septembrie 2007 când am participat pe dana Portului Militar Constanța la ceremonialul de plecare a fregatei *Regele Ferdinand* într-o misiune în cadrul ACTIVE ENDEAVOUR. Întâlnirea cu acești oameni temerari, căliți în misiuni pe mările lumii, mi-a dat certitudinea că marinarii știu ce

au de făcut și se poate conta oricând pe ei. Consider că participarea fregatelor din dotarea Forțelor Navale la ACTIVE ENDEAVOUR este foarte importantă în primul rând din perspectiva instruirii echipajelor care sunt conectate permanent la această sursă de expertiză unică în domeniu dată de specificul și complexitatea misiunilor maritime conduse de NATO. Prin continuarea participării noastre la această operație în Mediterana, contribuim la descurajarea activităților teroriste pe mare, la menținerea păcii, stabilității și securității într-o regiune de importanță strategică pentru Alianță acest fapt conducând, în mod evident, la consolidarea profilului strategic al României în cadrul NATO.

- Domnule ministru, credeți că este posibilă implicarea NATO în protejarea infrastructurilor critice și a rutelor maritime din zona Mării Negre și chiar o extindere a operației ACTIVE ENDEAVOUR în Marea Neagră?

- Securitatea Mării Negre reprezintă în momentul actual un element al arhitecturii de securitate euro-atlantice în ansamblu și de aceea consider că securitatea maritimă în bazinul Mării Negre trebuie să constituie un subiect a cărei abordare să fie efectuată în strânsă conexiune cu formulele și proiectele dezvoltate de NATO, UE și Alianții și partenerii occidentali. Este necesar să fie dezvoltate acele formule de cooperare regională care promovează cooperarea permanentă și structurată cu NATO și UE, evitându-se astfel izolarea acestui areal și transformarea lui într-un spațiu al promovării intereselor subiective ale anumitor actori regionali.

- În aprilie 2001 a fost semnat acordul de constituire a Grupului Naval de Acțiune Comună în Marea Neagră, BLACKSEAFOR. Pe baza experienței acestor ani de acțiuni comune la nivel politic, decizional și operațional, considerați că BLACKSEAFOR a devenit un factor de stabilitate în regiunea Mării Negre? Ar fi oportun ca BLACKSEAFOR să fie o grupare permanentă și nu să acționeze ca în prezent numai la chemare?

- BLACKSEAFOR - este o inițiativă regională care a condus la întărirea încrederii, prieteniei și înțelegerii între statele riverane Mării Negre și a consolidat, în mod evident, cooperarea și interoperabilitatea între forțele lor navale, devenind, așa cum ați specificat și dumneavoastră un factor de stabilitate în regiune. Este necesar să se întreprindă în continuare o serie de măsuri pentru consolidarea dialogului cu statele din regiune în domeniul reformei sectorului de securitate, conectarea la procesele de parteneriat, combaterea terorismului și a proliferării armelor de distrugere în masă în regiunea Mării Negre. Consider că este necesară menținerea rolului BLACKSEAFOR ca instrument de creștere a încrederii și interoperabilității și să fie intensificate demersurile în vederea asocierii acestei inițiative la inițiativa Black Sea Harmony.

Foto: Bogdan Dinu

- S-a afirmat în nenumărate rânduri, inclusiv în hotărârea luată la summitul NATO, de la București, că Marea Neagră este o zonă de importanță deosebită din punct de vedere politic și economic și că România dorește consolidarea relațiilor în bazinul Mării Negre. Dincolo de aspectele economice, există și aspecte de ordin militar în acest caz? Cum puteți caracteriza relațiile cu Federația Rusă, privind cooperarea în Marea Neagră?

- Summitul NATO de la București a confirmat faptul că România devine tot mai mult un partener important în interiorul NATO pentru securitatea bazinului Mării Negre, care deține o poziție importantă pentru întregul sistem european de securitate. Din această perspectivă, relațiile cu Federația Rusă sunt bazate pe principiile cooperării, al armonizării intereselor și respectului reciproc. Este în interesul nu numai a statelor riverane dar și a celor europene și asiatice ca regiunea Mării Negre să fie un spațiu al unei colaborări fructuoase. Inițiativele regionale la care participă țara noastră exprimă dorința noastră de a consolida relațiile cu toate țările din regiune, inclusiv cu Federația Rusă, întrucât pacea este „sursa” sigură de profit pentru toți.

- Care credeți că sunt „pericolele” și provocările pentru zona Mării Negre în următorii ani și poate deveni Marea Neagră o zonă de stabilitate și securitate în această parte a lumii?

- Climatul de securitate la Marea Neagră poartă amprenta unei multitudini de factori, majoritatea cu caracter asimetric: conflictele etnice și separatismul, fragilitatea noilor democrații, extremism-terorismul, crima organizată, traficul de armament. Mai mult, deși și-au stabilit ca obiectiv prioritar construirea unor democrații viabile, majoritatea statelor din regiunea Mării Negre întâmpină serioase dificultăți în realizarea acestui deziderat, problemele

majore în asigurarea funcționării statului de drept conducând la generalizarea corupției și apariția unui mediu propice pentru proliferarea terorismului și criminalității transfrontaliere. Intensificarea activităților economice în bazinul Mării Negre și, mai ales, succesul acestora depind în mare măsură de asigurarea unui nivel adecvat de securitate a tranzacțiilor comerciale, ceea ce ar putea conduce la intensificarea eforturilor pentru combaterea criminalității organizate. România are o importanță geo-strategică deosebită în ceea ce privește asigurarea securității la Marea Neagră. Responsabilitățile regionale ale României au crescut astfel în importanță și intensitate prin dezvoltarea diplomației apărării, participarea la operațiunile aliate și asistența de securitate oferită statelor partenere.

- În condițiile actuale, în care marea devine un alit și un mediu favorizant pentru grupurile teroriste, de trafic de droguri și persoane, ce rol ar putea juca Forțele Navale Române pentru prevenirea și combaterea acestui pericol în Marea Neagră?

- Orice mediu devine „unul favorizant” escaladării acestor manifestări atunci când statele nu intervin energic și nu-și coordonează acțiunile pentru eradicarea acestora. Or, suntem în faza în care cu toții suntem conștienți de amploarea și dimensiunile acestor amenințări și determinăm împreună măsurile cele mai eficiente. Forțele Navale Române reprezintă o componentă importantă a acestor acțiuni, având rolul să demonstreze capacitatea armatei României de a se integra într-un sistem adecvat de apărare, capabil să facă față provocărilor de orice natură.

- Anul trecut în timpul escalelor în porturi desfășurate în cadrul misiunilor pe care le-a executat timp de două luni în Marea Adriatică și Marea Mediterană, fregata „Regele Ferdinand” a fost vizitată

de ambasadorii României acreditați în Grecia și Croația, atașaii militari din cele două state, precum și de consulul general al României la Istanbul. Pot fi considerate navele, ambasadorii ai României, în porturile pe care le vizitează?

- Neîndoie!nic. Fiecare militar român aflat în misiune internațională, chiar dacă nu are statut diplomatic, este un ambasador al României. Navele noastre militare sunt ambasadori de prim rang ai voinței noastre de a avea relații prietenești cu toate statele doritoare de pace și bună înțelegere și, în același timp, exprimă capacitatea noastră de a ne apăra interesele.

- Forțele Navale au de la sfârșitul lunii februarie un detașament de militari din cadrul Batalionului de Infanterie Marină, desfășurat în Kosovo. Cât de importantă este participarea noastră în Kosovo și în ce măsură după autoproclamata independență a Kosovo, vom continua să participăm cu forțe în această zonă?

- Am vizitat recent trupele noastre care acționează în Kosovo, inclusiv pe cei 86 militari din Batalionul 307 Infanterie Marină. Se descurcă foarte bine. Ei îndeplinesc, alături de un detașament de militari italieni, activități specifice de escortă, control trafic și patrulare. Prezența militarilor români în misiunea condusă de NATO în Kosovo - KFOR reprezintă o modalitate directă și concretă prin care România contribuie la îndeplinirea angajamentele asumate în cadrul NATO. Trupele românești (150 de militari din cadrul MAP), desfășurate în principal în zona Gorazdevac, cu populație majoritar

sârbească, își îndeplinesc în continuare mandatul care are la bază Rezoluția nr. 1244 a Consiliului de Securitate al ONU, anume acela de a asigura securitatea populației civile din zonă. Considerăm că NATO va trebui să-și mențină rolul în Kosovo.

- În anul 2008 ar trebui să fie lansate șase programe strategice, care ar urma să doteze Armata Română cu mijloacele cele mai performante, printre care și două programe ale Forțelor Navale – corvete multifuncționale și vânătoare de mine. În ce stadiu se află aceste proiecte și când vor fi ele finalizate?

- Inițierea programelor majore de înzestrare ar necesita peste 13 miliarde de euro, deci, de 4 ori bugetul pentru apărare al României în acest moment (avioane multirol, parc de mașini de luptă pentru Forțele Terestre, blindate și neblindate, nave pentru Forțele Navale etc.) Proportia cheltuielilor pentru achiziții de echipamente majore din totalul bugetului pentru apărare a fost de 24% în anul 2006 (peste standardul de 20% la nivelul Alianței), planurile pentru perioada 2008-2011 situându-se între 20 și 26%. Investițiile planificate de Forțele Navale sunt destinate *înzestrării* în anii următori, *cu noi tipuri de nave*: corvete multifuncționale, nave vânătoare de mine, nava logistică, remorchere, elicoptere, instalații și sisteme specifice executării misiunilor pe mare în conformitate cu standardele NATO precum și modernizării unor echipamente majore.

- S-a discutat în ultimii ani, despre necesitatea revitalizării submarinului Delfinul, predecesorii dumneavoastră

anunțând nu o dată termene ce nu au fost respectate. Mai este de actualitate programul de revitalizare a submarinului „Delfinul” și când estimați că va fi finalizat?

- Vreau să vă spun că s-au făcut câțiva pași importanți în direcția revitalizării submarinului *Delfinul*. În anul 2007 s-au desfășurat unele **activități premergătoare** inițierii unui program de modernizare a acestui produs unicat în flota românească, astfel: activități de prezentare a unor mari companii cu experiență în construcția și modernizarea de submarine, inclusiv activități de informare și documentare; stabilirea unei liste de lucrări și formulării de recomandări privind operaționalizarea sistemului; **elaborarea** de către Centrul de Cercetare Științifică pentru Forțele Navale a unui **studiu de prefezabilitate**, având ca scop identificarea necesarului de activități pentru operaționalizarea și optimizarea lucrărilor de revitalizare/modernizare. În **martie 2008** au fost **elaborate** de către Statul Major al Forțelor Navale și **aprobate** de către Consiliul de Supraveghere a Cerințelor, documentele cu nevoile misiunii și cu cerințele operaționale. **Pentru anul 2008** este prevăzută elaborarea Studiului de Concept, după care urmează prezentarea în Consiliul de Achiziții în vederea inițierii programului de modernizare/revitalizare, funcție de fondurile care vor fi alocate în perioada următoare.

- Începând din 2007, la Baza Mihail Kogălniceanu sunt dislocați militari americani. Care sunt implicațiile deciziei

de staționare a lor în România și care sunt riscurile acestei staționări pentru Dobrogea și România?

- În baza Acordului referitor la folosirea facilităților militare românești de către forțele armate ale SUA, poligoanele românești de la Cincu, Smârdan și Babadag precum și facilitățile militare de la Mihail Kogălniceanu sunt utilizate în comun de către forțele armate ale SUA și cele ale României. Locațiile menționate au fost și pot fi folosite și pentru desfășurarea exercițiilor sub egida NATO și reamintesc exercițiile desfășurate în comun cu militarii francezi, britanici, italieni etc. Considerăm că, prin prezența militară americană pe teritoriul României, țara noastră dobândește un câștig semnificativ în planul securității naționale. Totodată, forțele armate române care participă alături de cele americane și ale altor state NATO la exerciții și activități desfășurate în comun, au ocazia să își sporească gradul de pregătire și interoperabilitate cu cele ale Alianței.

Dacă vreți o prezentare structurată, implicațiile activităților în România ale forțelor SUA sunt:

- *în plan militar, logistic*: accesul neîngrădit la infrastructura autorizată, protecția instalațiilor și a forțelor americane;
- *în plan financiar-bugetar*: scutiri de taxe și impozite, tratament egal cu cel acordat armatei române la plata utilităților etc;

- *în plan juridic*: exceptarea de la inspecțiile prevăzute de legea națională a transporturilor de echipamente și materiale destinate facilităților și forței SUA, statutul militarilor americani.

Avantaje:

- ♦ România este plasată în circuitul de securitate globală, cu o contribuție de securitate importantă.
- ♦ Țara noastră este un pilon de stabilitate în regiune.
- ♦ Decizia SUA de a amplasa facilități militare pe teritoriul României conferă un plus de credibilitate politică din punctul de vedere al României, stat care și-a respectat constant angajamentele în relația cu Statele Unite.
- ♦ Activitățile de instruire desfășurate în comun vor spori capacitatea SUA și României de a continua activitățile în curs de desfășurare în Irak și Afganistan.
- ♦ Acceptarea de către poporul român a prezenței militare americane în România este un element foarte important al relației bilaterale România-SUA.
- ♦ Va spori atractivitatea României pentru cercurile de afaceri și capitalul străin.
- ♦ Participarea sub-contractorilor/sub-furnizorilor români și a forței de muncă românești va fi încurajată. O parte din lucrări (ex: reparații curente) va fi atribuită firmelor locale.

Riscuri:

- ♦ România și-a asumat riscuri de când a luat decizia de a merge în Balcanii de Vest, în Afganistan și în Irak.
- ♦ Riscurile există de când România s-a declarat drept stat care luptă împotriva terorismului.
- ♦ Când am decis semnarea acestui tratat am evaluat riscul și am știut că suntem capabili să le facem față. Riscul este calculat, asumat și în același timp se apreciază că este posibil să fie ținut sub control.
- **Domnule ministru, în condițiile în care aproape la fiecare concurs de angajare organizat de Ministerul**

Internele și Reformei Administrative sau Inspectoratul pentru Situații de Urgență, se înscriu și soldați-gradați voluntari din unitățile Ministerului Apărării, dincolo de mândria de a activa în cadrul unor forțe de elită – marină, aviație, forțe terestre - cum pot fi tinerii motivați să aleagă o carieră în Ministerul Apărării?

- Dacă ar fi să mă refer la măsurile de ordin legislativ aș aminti faptul că au fost inițiate demersuri pentru modificarea și completarea prevederilor Legii nr. 384/2006 privind statutul soldaților și gradaților voluntari, prin care să se implementeze unele măsuri menite să prevină efectul de migrare a personalului spre structurile menționate de dumneavoastră și să mențină o poziție acceptabilă a profesiei militare pe piața forței de muncă. Alte demersuri se referă la necesitatea de a continua o campanie susținută de promovare a profesiei militare, bine realizată și articulată în toate zonele țării în contextul scăderii drastice a atractivității profesiei militare în rândul civililor, prin care să se explice tinerilor avantajele carierei militare, în ecuația generală a recrutării forței de muncă, și acestea nu sunt de neglijat (dumneavoastră ca militar le cunoașteți).

- Domnule ministru, ce mesaj ați dori să transmiteți tuturor celor care poartă uniforma de marină dar și celor care sunt legați de mare și marină?

- În primul rând vreau să spun că Forțele Navale reprezintă o categorie de forțe complet profesionalizată și dinamică, în măsură să-și îndeplinească misiunile specifice și să contribuie la apărarea intereselor naționale ale României pe mare și pe fluviul Dunărea. În al doilea rând aș vrea să adaug că efortul de dotare a forțelor navale cu nave complet interoperabile cu structurile similare din NATO oferă posibilitatea ca marinarii militari să fie la înălțimea exigențelor în domeniu și să-și demonstreze nivelul de pregătire și capacitatea operativă, prin participarea la numeroase exerciții pe mare, naționale și internaționale, precum și la operații ale Alianței. Participarea fregatelor Tip 22, cu rezultate remarcabile, la operația ACTIVE ENDEAVOUR reprezintă contribuția Forțelor Navale Române la lupta împotriva terorismului, iar prezența în cadrul grupării BLACKSEAFOR confirmă dorința României de implicare activă în menținerea unui climat de securitate și încredere în zona riverană Mării Negre. Asigur pe toți marinarii de întregul sprijin al conducerii Ministerului Apărării pentru îmbunătățirea condițiilor de îndeplinire cu cele mai bune rezultate a misiunii lor, în primul rând prin măsurile de asigurare a unor condiții decente de trai și instruire și prin atenția deosebită care se acordă programelor de înzestrare și modernizare, pentru creșterea capacității operaționale a acestei importante categorii de forțe ale Armatei României.

Vânt bun din pupa și Bun cart înainte în toate misiunile pe care le executați! ■

Corveta Amiral Petre Bărbuneanu (260)

Tabăra de instrucție de la Babadag

Text și foto: **căpitan Daniel OAIE**,
Centrul de Instrucție al Forțelor Navale

Pe 10 martie 2008 o nouă serie de soldați-gradați voluntari și-a început pregătirea în cadrul Centrului de Instrucție al Forțelor Navale. În prima parte a programului de instruire, respectiv etapa instrucției individuale de bază, aspiranții la o carieră în Forțele Navale au avut de trecut printre altele și proba taberei de instrucție de la Batalionul de Infanterie Marină. Cum s-au descurcat, aflăm din reportajele următoare, scrise chiar de cei implicați în instruirea SGV-ilor. (M.E.)

A devenit deja celebră expresia „Condu schimbarea sau te conduce ea pe tine”. Configurația viitoarelor acțiuni militare va impune ample transformări ce vor determina modificări calitative la nivelul cunoștințelor și deprinderilor luptătorilor moderni. Noile cuceriri bazate pe tehnologii de ultimă generație vor necesita cunoștințe și deprinderi ancorate la nivelul științific și tehnic al acestor descoperiri. De asemenea, formațiunile militare vor trebui să posede răspunsul adecvat la noile cerințe moderne configurate de noile realități militare și doctrinare. Toate aceste realități converg la necesitatea transformării învățământului militar care trebuie să se adapteze noilor cerințe dictate de pragmatismul câmpului de luptă modern.

A doua lună de instrucție. Cine și-ar dori să se despartă de Centrul de Instrucție, de confortul unui orar mult prea lejer? Dar se apropie data când trebuie să plecăm în tabăra de instrucție, să îngropăm amintirile actuale. Așa că iată-ne, pe 7 aprilie ne

strângem pe platoul Centrului de Instrucție al Forțelor Navale, toată lumea vorbește, parcă nici nu am fi îmbrăcați într-o uniformă și orânduți într-o formație! Eh! Sunt atâtea de povestit, încât chiar și după apel se mai aude acea zarvă!

Dar ne obișnuim! În curând trebuie să plecăm la Batalionul de Infanterie Marină, loc unde în următoarele două săptămâni ne vom desfășura activitatea. Și uite-așa ne-am luat ținuta de... camuflaj, ranița și tot ce trebuie să mai fie în dotarea soldatului voluntar și-am plecat la drum...Ce avea să urmeze?

Imi plac poveștile, pentru că în poveste orice este posibil. Dacă vreau să fiu un prinț, nimeni nu mă poate contrazice și nu poate să mă împiedice să fiu ceea ce vreau. Din acest motiv am plecat în căutarea tărâmului de nicaieri...și l-am găsit la Babadag. Fără televizor, fără telefon, fără internet: doar noi, instrucția și natura, timp de 12 zile.

Tabăra și procesul instrucției abia începea...

Activitățile taberei vor urma un program conceput special însă rezultatul acțiunilor va fi determinat de energia grupului care se formează. Participanții sunt de fapt cei care vor crea această tabără de instrucție. Vom experimenta împreună modul în care energia noastră personală influențează energia grupului și invers. La început, fiecare aduce cu el o lume diferită de a tuturor celorlalți, un univers individual plin de amintiri și experiențe unice...

Pe parcursul taberei de instrucție, sub îndrumarea comandanților, energiile se unesc și se transformă, rezultând o schimbare pozitivă în interiorul fiecăruia... Un pas înainte. A experimenta lucruri noi, pe noi oamenii ne face să evoluăm. Însă cel mai mult noi evoluăm prin relațiile cu alți oameni. Comunicarea ne transformă la cel mai profund nivel. COM-UNICARE = a pune în COMun UNICul din fiecare...

Tabăra instalată la Babadag.

În ziua în care am ridicat tabăra, numai ploaia intensă ce a urmat a făcut să fie întreruptă pentru puțin timp activitatea de instrucție. Din păcate, ploaia ce a venit pe „nepusă-masă” le-a stricat toate socotelile soldaților voluntari. În fond, ne aflam în tabăra „la apă” și ploaia, tot apă este, nu-i așa?! Lucrările au fost reluate tot în aceea zi și au continuat până undeva spre amiază. S-a lucrat mai încet, în ritm „de învățământ”, pentru noii angajați. Până la urmă, acesta era scopul activităților, să fixeze cunoștințe și să dezvolte deprinderi.

Zecile de corturi frumos aliniate ale „cazărmi” instalate pe un teren frământat, năpădit totuși de ierburi neprietenoase, din care decolează mii de țânțari agresivi, când pașii nu le pot evita, ofereau imaginea cinematografică a unei tabere din vremurile când oștile romane, sau mai târziu, ale lui Mircea cel Bătrân, vor fi adastat la țărm de mare.

Pentru desfășurarea acestei activități s-au stabilit obiective de instrucție pertinente, care să valorifice la maximum posibilitățile de instrucție oferite de poligon, atât pentru soldații voluntari, cât și pentru elevii și studenții marinei militare. Actul educațional a avut în vedere următoarele obiective operaționale: însușirea tehnicilor individuale și colective de acțiune în câmpul tactic; ducerea traiului și luptei în condiții de izolare temporară (supraviețuire); cunoașterea armamentului ușor și greu de infanterie, a principalelor categorii de armament de artilerie și formarea deprinderilor în executarea tragerilor; dezvoltarea capacității de orientare și de poziționare în teren cu și fără mijloace ajutătoare; cunoașterea tehnicilor de mascare și de valorificare a proprietăților de protecție ale terenului, utilizarea mijloacelor de geniu din dotare; cunoașterea mijloacelor de protecție individuală, formarea deprinderilor de folosire în câmpul de luptă; decontaminarea personală și a tehnicii din dotare.

A fost scurt timpul, doar cât să ne prindem în jocul eroilor din basme. Întocmai ca niște eroi de basme, soldații, au trecut în fiecare zi probe, pentru ca la sfârșit să poată striga: Am cucerit COPILARIA!

După zilele pline de muncă și efort, eroii de poveste seara se recrează: cu cântec, dans și voie bună, cu măști și teatru, la un foc de tabără mâncând o cină festivă cu surprize și cântând la unison... Măine vom pleca... Un alt capitol încheiat!

Făcând un bilanț al activității, putem spune că, la întoarcerea în unitate, soldații voluntari au venit cu un bogat bagaj de cunoștințe, cu experiențe noi și cu sentimentul că experiența din tabăra de instrucție s-a concretizat într-o mai bună stăpânire a deprinderilor practice, mai ales că în acest domeniu, rapiditatea și acuratețea raportării despre îndeplinirea misiunii reprezintă esența acestei familii militare. ■

Babadag, aprilie 2008

File de jurnal

Dimineța zilei de 7 aprilie ne-a pus față în față cu cea mai discutată realitate a ultimelor câteva săptămâni. Sub escorta unei mașini a Poliției Militare, convoiul format la Mangalia și întregit la Constanța, a intrat în jurul orei 11.00 pe poarta binecunoscutului și temutului Batalion de Infanterie Marină. Înnarmați cu ranițe, mici bătăie de mână și un program al viitoarelor două săptămâni, am luat cu asalt platoul principal al unității, care s-a dovedit a fi neîncăpător. Nu știam exact care va fi statutul nostru, iar dacă o idee exista totuși, aceasta era destul de vagă. Cei 132 de soldați voluntari aflați în modul pregătirii de bază urmau să se afle sub conducerea noastră, în calitate de comandanți de grupe și a studenților de la Academia Navală ca și comandanți de plutoane. Recunosc că, din ambele tabere se resimțea un sentiment de teamă și incertitudine, dar după o scurtă prezentare a situației și câteva precizări de rigoare, am intrat fiecare în roluri.

Contrar zicalei „Începutul este întotdeauna mai greu”, primele zile s-au trăit la un nivel foarte plăcut și relaxant, stare întărită și de o vreme propice activităților, care parcă ținea cu noi. Deși programul de instrucție s-a desfășurat în totalitate pe câmpul de instrucție, iar încordarea și micile probleme nu puteau să lipsească, cei aflați la comanda efectivelor de soldați voluntari au demonstrat a fi capabili să-și îndeplinească obiectivele cu mult profesionalism. În definitiv, era vorba și de o devenire proprie în calitate de lider la nivelul conducerii grupei sau a plutonului, așa că nimeni nu-și permitea să clacheze.

Odată cu trecerea primelor două zile, a venit ședința pregătitoare de tragere cu armamentul din dotare. Timpul fiind din start foarte redus, s-a mizat în principal pe receptivitatea soldaților voluntari. Cunoșteam la rândul nostru emoția de a ține pentru prima oară o armă cu muniție adevărată în mâini iar ca oameni le-am fost alături pentru a le ierta micile stângăcii. Ca și comandanți nemijlociți însă, am depunctat orice abatere de la cele învățate. Chiar dacă am petrecut o întreagă zi în razele soarelui și-n bătaia vântului, am avut multumirea de a fi martorii unei trageri demonstrative executată de Batalionul de Infanterie Marină cu toate categoriile de armament. Întrădevăr a fost un moment neașteptat de interesant, cu atât mai mult cu cât s-au folosit ca obiective diferite tipuri de ținte, pe care s-a putut observa ulterior efectul nimitor. Dacă eram tentați să credem că ce a fost mai greu a trecut, pe lângă faptul că vremea a început să se înrăutățească, cerințele la instrucție au devenit mai mari. Aveam experiența desfășurărilor de luptă și tocmai de aceea am găsit puțin bizară exaltarea cu care soldații voluntari executau un exercițiu deloc ușor. S-au arătat extrem de interesați și și-au pus în joc toate resursele pentru a se evidenția în mod pozitiv. În cadrul unui exercițiu de camuflare și identificare, am avut chiar ocazia de a pune în practică cele învățate și de a se evidenția prin spirit de inițiativă și nu în ultimul rând de echipă.

Ultima parte a modului a constat în realizarea unei tabere în toată regula cuvântului. Cele patru zile și nopți petrecute în tabără cu siguranță nu le va uita nimeni, vremea a fost neașteptat de potrivnică, iar ploile și vântul puternic nu au avut limită. E de apreciat totuși devotamentul de care conducerea efectivelor a dat dovadă, căci implicarea în marșurile zilnice a fost totală, indiferent de condițiile meteo.

Cu toate acestea, spre mirarea noastră, ultima zi a salvat impresia șederii la corturi. Focul de tabără organizat a reușit să anime spiritele și să consolideze relațiile de prietenie stabilite între elevi, studenți și soldații voluntari. Experiențe noi, trăiri de o intensitate deosebită și un bagaj de cunoștințe care într-un sfârșit și-au găsit punerea în practică.

Elev caporal **Ioana Natalia Dumitrița CIOCOTIȘAN**
Școala Militară de Maiștri a Forțelor Navale
„Amiral Ion Murgescu”

Din nou despre canonada navelor fluviale

Primăvară „fierbinte” pe Dunăre și Marea Neagră

Text și foto: **Olivia BUCIOACĂ**

Poligonul temporar de la Peceneaga nu a rămas o amintire... tragerile de artilerie ale navelor fluviale au continuat și în această primăvară. În perioada 10-14 martie, Divizionul 67 Nave Purtătoare de Artilerie, Divizionul 88 Vedete Fluviale și nave aparținând Secției 325 Logistică Tulcea s-au mutat pe Dunăre, mai exact pe brațul Măcin, în dreptul localității Peceneaga din județul Tulcea, locul unde în ultimii ani navele militare de pe bătrânul fluviu și-au efectuat o parte din tragerile de artilerie. La mijlocul lunii aprilie, navele Divizionului 67 Nave Purtătoare de Artilerie și-au executat tragerile de artilerie cu armamentul de calibru mare, de data aceasta, pe mare, la Midia. Vă propun în continuare să pornim într-o călătorie pe bătrânului fluviu, să descoperim povestea marinarilor, cu accent pe tragerile de artilerie desfășurate de navele fluviale în poligoanele temporare de la Peceneaga și Midia, pentru că acestea fac, de fapt, subiectul articolului de față.

Timp de cinci zile, o adevărată desfășurare de forțe a avut loc pe apele

brațului Măcin în zona kilometrului 154, zece vedete fluviale, cinci vedete blindate și trei monitoare au participat, la un exercițiu de antrenament cu executarea și calificarea misiunilor de foc. Căpitanul Mihai Dobrea, comandantul vedetei blindate 178: „Având în vedere cotele apelor Dunării, pe brațul Măcin, navigația de la Brăila până în raionul de executare a tragerilor s-a făcut cu mici dificultăți, din cauza apelor foarte mici, dar experiența ne-a ajutat să ajungem cu bine în raion. Și nu s-a pus niciodată problema să nu ne putem îndeplini vreo misiune din cauza apelor sau a altor probleme de natură tehnică. Ne-am pregătit intens pentru această activitate și eu sper că vom duce misiunea la bun sfârșit cu rezultate bune și foarte bune.” Căpitan-comandorul Florentin Munteanu, locțiitorul comandantului Divizionului Nave Purtătoare de Artilerie: „Condițiile complexe în care s-au desfășurat tragerile de artilerie sunt determinate atât de spațiul îngust de manevră în care comandanții navelor trebuie să reușească să manevreze corect și evident fără incidente navele, cât și de condițiile concrete de desfășurare a

tragerilor, având în vedere condițiile care sunt în acest poligon.”

Am fost și noi prezenți în mijlocul lor, este adevărat doar pentru câteva ore, pentru a vedea cum s-au pregătit pentru aceste trageri, iar de pe remorcherul fluvial pe care am fost ambarcați am putut vedea cum, rând pe rând navele fluviale și-au descărcat muniția asupra țintei instalată la poalele dealului. Căpitan-comandorul Florentin Munteanu: „Apreciez că echipajele sunt bine instruite și au demonstrat lucrul acesta prin exercițiile pe care le-au avut de executat. Prin felul în care s-a desfășurat activitatea marinarii au demonstrat că au deprinderi în manevrarea tehnicii și dețin cunoștințele necesare de a desfășura și deservi în condiții de siguranță tehnica din dotare. Am avut în vedere, în primul rând, să asigurăm protecția oamenilor din localitate, precum și siguranța tragerii, ținând cont de faptul că suntem totuși în apropierea unei localități, sunt căi de comunicații, dar prin măsurile pe care le-am luat am reușit să acoperim toată această gamă de probleme și astfel tragerile să se desfășoare în condiții de siguranță.”

Tragerile cu armamentul individual de infanterie, de la bordul navelor asupra unor ținte de la mal, executate de grupele Force Protection.

O altă vedetă blindată se pregătește să intre la tragere.

Locotenent-comandorul Sorin Brânzoi, comandantul Secției a-II-a Vedete Fluviale de la Tulcea: „În urma executării tragerilor de artilerie, echipajele au dat dovadă de profesionalism și consider că și-au îndeplinit în siguranță activitățile pe care le-au desfășurat în acest raion micuț de la Peceneaga, ultimul care ne-a mai rămas la fluviu.”

Și ca la orice tragere, totul se consumă în câteva secunde care pun capăt zecilor de ore de antrenament. Imaginile se derulează în fața ochilor cu o viteză incredibilă, ca secvențe dintr-un film de acțiune, cu un scenariu bine pus la punct. Activitățile au fost dense, echipajele executând tragerile cu nava în staționare sau în mișcare asupra unei ținte fixe, folosind doar armamentul care le este permis, calibru 14,5 mm și 7,62 mm, respectiv tragerile cu tunul de 100 cu țevă introdusă și cu mitralierele, atât pe timpul zilei, cât și pe timpul nopții. De asemenea, navele fluviale au executat un exercițiu complex de evacuare a personalului necombatant dintr-o zonă de risc și transportul acestora în siguranță, misiuni de supraveghere și monitorizare a traficului fluvial, de căutare și salvare a navelor

aflate în pericol, exerciții de menținere a vitalității navelor, prin astuparea găurilor de apă, manevre de formații și evoluții, încheiate cu executarea marșurilor și conducerea navelor pe timpul nopții pe fluviu. Echipajele vedetelor fluviale au executat și antrenamente de minare, misiunea specifică, de altfel, a acestui tip de navă. Comandorul Tudor Grigorovici, comandantul Divizionului 88 Vedete Fluviale: „Am executat trageri și cu armamentul individual de infanterie, tot de la bordul navelor asupra unor ținte de la mal, cu militarii care fac parte din grupele Force Protection. Am executat activități standard de instrucție și evaluare, de-a lungul fluviului, pe timpul marșului de la Tulcea sau Brăila până aici, unde militarii au desfășurat așa-numitele „lupte” cu grupele de cercetare-diversiune care acționează de la mal, cu grupări paramilitare, cu nave care se află în poziție de ilegalitate și, de asemenea, cu inamicul din aer. Echipajele sunt pregătite și acționează folosind la maxim capacitatea și pregătirea lor în tot procesul de instrucție desfășurat de la începutul anului și până în prezent.”

„Unde și cum mai trag navele Serviciului fluvial” a fost și a rămas un subiect al articolelor noastre de la fluviu. Marinarii nu au uitat de această problemă cu care se confruntă în fiecare an, dar evită să mai vorbească despre posibilitatea pierderii poligonului temporar de la Peceneaga, pentru că până la urmă rezolvarea acestui aspect nu stă în puterea lor. Chiar dacă, în Consiliul Local Peceneaga s-au ridicat din nou voci care să susțină interzicerea tragerilor, invocând ca motive protecția

mediului și a culturilor localnicilor comunei Peceneaga, am vrut să ne convingem de veridicitatea acestor informații și, astfel, am ajuns să stăm de vorbă cu primarul localității Peceneaga, Radu Gheorghe: „Referitor la colaborarea consiliului local și a Primăriei Peceneaga cu Marina...noi avem o colaborare deosebit de fructuoasă. Am simțit și am știut că trebuie ca fiecare să-și facă datoria. Atunci când armata are de făcut o acțiune, o activitate, e necesar să aibă un loc special pentru trageri, iar cei de la Marină au găsit locul cel mai potrivit pe Dunăre. I-am sprijinit de fiecare dată. Eu voi colabora permanent cu unitățile de Marină ca să-și poată efectua obligațiile de tragere. Să știți că oamenii de la Peceneaga sunt oameni pașnici, liniștiți. Niciodată nu am avut probleme din cauza oamenilor. Ei știu, sunt conștienți că în ziua în care se fac trageri nu mai merg pe malul Dunării în zona aceea, dar au o altă rută ocolitoare. Acum nici nu este perioada propice pentru munca câmpului, pentru agricultură, ocupația de bază a locanilor. Noi i-am anunțat, deci am făcut cunoscut de o săptămână faptul că timp de două zile vor avea loc trageri la Peceneaga, lumea știe că trebuie să ocolească și nu au fost probleme.”

Navele își continuă existența, executând trageri de artilerie, atât la fluviu, cât și la mare. Antrenamentele la fluviu, s-au desfășurat fără incidente și în această primăvară și tot în poligonul temporar de la Peceneaga, unde timp de doar două zile au putut fi auzite rafalele scurte ale mitralierelor de calibru 14,5 mm. Oricum, misiunile Divizionul 67 Nave Purtătoare de Artilerie și Divizionul 88 Vedete Fluviale nu s-au încheiat cu exercițiile de antrenament pe fluviu, pentru că în luna aprilie, navele Divizionului 67 Nave Purtătoare de Artilerie au executat tragerile de artilerie care s-au desfășurat pe mare, mai exact la Midia. ■

De la Dunăre la Marea Neagră

Text și foto: **Olivia BUCIOACĂ**

Luni, 14 aprilie, ora 7.00, Portul Midia. Încă de la primele ore ale dimineții, se anunța a fi o zi plină de activități pentru Divizionul 67 Nave Purtătoare de Artilerie de la Brăila, mai ales că marea părea calmă și prietenoasă, în ciuda ploii care nu mai contenea. La fel erau și marinarii, pregătiți să facă față uneia dintre cele mai complexe și spectaculoase misiuni. Deși părea a fi mai degrabă liniștea dinaintea furtunii, navele fluviale au ridicat ancora și au pornit spre raionul destinat tragerilor de artilerie. Astfel, în acea zi de aprilie, trei monitoare, cinci vedete blindate și remorcherul fluvial 302 și-au executat tragerile de artilerie cu armament de calibre diferite de data aceasta pe mare, în raionul Midia și nu pe fluviu, în poligonul temporar de la Peceneaga, așa cum ne-au obișnuit. Și nu este o premieră, navele fluviale au acționat și anul trecut la mare, după ce în ultimii ani nu și-au mai putut executa tragerile în raionul Sfântu Gheorghe.

Exercițiul cu trageri de luptă, cu tema „Acțiunile forțelor fluviale pentru respingerea desantului maritim în raionul Midia”, desfășurat de navele fluviale, a început încă din data de 10 aprilie, când monitoarele și vedetele blindate au părăsit portul Brăila străbătând Canalul Dunăre - Marea Neagră și Poarta Albă - Midia Năvodari, până departe spre portul Midia. Căpitan-comandorul Florentin Munteanu, locțiitorul comandantului Divizionului 67 Nave Purtătoare de Artilerie: „Drumul de la Brăila până la Midia a însemnat pentru toate echipajele navelor o perioadă deosebită de pregătire și instrucție. S-a parcurs Dunărea maritimă

de la Brăila până la Cernavodă (, marș pe canalul Dunăre-Marea Neagră până la Medgidia, marș pe canalul Poarta Albă-Midia Năvodari, acostare în portul Midia. Vreau să vă spun că toți cei care au fost prezenți la această activitate au manifestat o responsabilitate deosebită, atât comandanții de navă, ofițerii secunzi, cât și maiștri militari de toate specialitățile.” Locotenent-comandorul Florin Teodoru, comandantul monitorului, I.C.Brătianu (46): „La 190 de km parcurși până în portul Midia, nu au fost probleme, tehnica a funcționat normal, iar vremea a ținut cu noi. O singură perioadă într-adevăr a fost mai grea, vineri dimineață (11 aprilie, n.n.), ne-a întâmpinat o ceață exact pe canal, dar nava s-a comportat foarte bine, la fel și echipajul și nu au fost probleme.”

După parcurgerea a 190 de kilometri și trei ecluzări, navele au acostat în portul Midia, vineri 11 aprilie, unde timp de două zile au desfășurat activități de pregătire a muniției și instalațiilor artileristice de la bord, pregătirea personalului care deservește tehnica din dotare și recunoașterea raionului de tragere, toate acestea în vederea executării tragerilor de artilerie pe mare. Chiar dacă vremea nu a ținut cu marinarii de la fluviu și a urmat același scenariu pe tot parcursul zilei, cu ploaie, vânt și încheind apoteotic cu o hulă puternică, totuși navele s-au comportat bine pe mare, iar oamenii bătrânului fluviu cu perseverență și determinare, au reușit să execute tragerile de artilerie planificate, întorcându-se în portul Midia abia spre seară, când întunericul se lăsase de mult peste mare.

Dar să ne întoarcem la acea zi „fierbinte” de aprilie, care ne-a surprins în iureșul tragerilor de artilerie. Ne aflam deja la

8 km depărtare de țărm, ambarcați pe monitorul I.C. Brătianu și navigam cu o viteză de 20 km/h. Când tocmai începeam să ne obișnuim cu dansul specific navelor fluviale pe mare și încercam să găsim un loc mai retras pentru ca ploaia să nu ne strice calitatea imaginilor și a fotografiilor, liniștea ne-a fost perturbată de zgomotul „infernal” al tunului de calibru 100 mm, din prova, care pentru câteva momente ne-a ținut conectați și ancorați în prezentul imediat al tragerilor de artilerie. „Foci!” și a fost suficient pentru ca marinarii să înceapă tragerile, loviturile de calibru 100 mm apropiindu-se rapid de ținta ancorată. Timpul este foarte scurt și pentru a reuși să execute toate tragerile de artilerie planificate pentru acea zi, se trece cu rapiditate la instalațiile artileristice calibru 30 mm. Am crezut că vom fi pregătiți, după experiența trăită și simțită pe viu a tragerilor cu tunul de 100 mm, dar instalațiile artileristice de 30 mm au continuat lungul șir al loviturilor asurzitoare luându-ne din nou prin surprindere. La răstimpuri se auzeau și mitralierele antiaeriene de 14,5 mm care completau peisajul tragerilor de artilerie.

Pentru executarea tragerilor indirecte și a tragerilor cu APRN-urile, calibru 122 mm, intervine echipa de scafandri EOD care realizează legarea navei la geamandură, pentru o mai bună stabilitate a navelor fluviale la mare. În ciuda acestor legături, marea care începea să „fiarbă” a mișcat permanent nava, lucru care nu a reprezentat o piedică în calea marinarilor de la fluviu, aceștia încercând să lupte și împotriva naturii ostile numai pentru a-și duce la bun sfârșit misiunea. După ce proiectilele reactive au fost introduse în instalație, am privit cu respirația tăiată și am simțit cum secunde se dilată și se transformă în minute, șuieratul primei

lovituri de APRN brăzdând văzduhul și pierzându-se în nemărginirea mării, aproape de linia orizontului unde se putea zări ținta ancorată. După mai multe trageri, finalul a fost impresionant, o salvă de 14 lovituri a încadrat ținta, „limbile de foc” ieșind una după alta fără încetare, desprinzându-se de navă și continuându-și zborul spre obiectivul propus. Sfârșitul spectacolului de lumini, amestecat cu flăcări și fum, acompaniat de un zgomot asurzitor al cărui ecou se pierdea în infinitatea mării, fiind acoperit de ecoul unei alte lovituri de tun, era încă departe. Și dacă asistasem la un spectacol complet și complex performat sub ochii noștri de marinarii de pe monitorul I.C. Brătianu, am urmărit de la distanță, focul de la gura țevelor mitralierelor calibru 14,5, tunurilor de 100 mm și 30 mm și APRN-urile celorlalte nave fluviale care ofereau privirii și confereau peisajului elementul de spectaculos. Finalul? Misiune îndeplinită.

Căpitan-comandorul Florentin Munteanu: „A fost o acțiune complexă a navelor Divizionului 67 Nave Purtătoare de Artilerie, în cadrul exercițiului de trageri de artilerie. Am executat trageri cu toate piesele navelor,

cu tunul de 100 mm, cu APRN-ul, cu tunul de 30 mm, cu instalațiile artileristice de 14,5 mm, precum și lansări cu rachetele STRELLA. Prin comparație cu ceea ce s-a întâmplat anul trecut, echipajele s-au descurcat mult mai bine, având deja și experiența, putem spune, a tragerilor de artilerie din raionul Midia. Vreau să spun că a mers mult mai bine, deja ne-am obișnuit, ne-am obișnuit și cu marea și cu hula și cu vântul și cu manevra în zona Midia unde sunt și curenți și vânt care se schimbă de la o oră la alta. Totul a mers în condiții foarte bune.” Locotenent-comandorul Florin Teodoru: „E o experiență nouă pentru unii din ofițerii de la navă, pentru mine, însă, este al doilea an de când vin cu această navă. Tragerile directe de artilerie chiar și la mare au fost în regulă, iar tehnica și armamentul din dotare s-au comportat foarte bine. Am avut mici probleme la calibru 122 mm, într-adevăr din cauza hulei și a vântului, erorile nu s-au soldat cu incidente, armamentul a fost bine pregătit și din punctul meu de vedere echipajul a îndeplinit cu succes tot ceea ce a avut de făcut.”

Și tot ca la orice tragere de artilerie au existat și debutanți, este vorba despre

ceea ce am văzut pe mare...a fost bine.” Coeziunea echipajului, sincronizarea și cooperarea între toate navele divizionului, pe tot parcursul exercițiilor de tragere au fost coordonatele principale care au stat la baza unei misiuni reușite. Cu siguranță, de data aceasta și tehnica din dotare și-a spus cuvântul, în cadrul Divizionului 67 Nave Purtătoare de Artilerie o achiziție recentă a permis executarea navigației în maximă siguranță. Este vorba de un radar modern de navigație cuplat la o sondă performantă și un GPS care indică în orice moment poziția navei.

Chiar dacă și-au executat tragerile de artilerie la mare, vorbim totuși de nave fluviale. Într-adevăr vântul și hula mării au pus la încercare echipajul, factorii meteorologici încercând în permanență să perturbe bunul mers al lucrurilor, dar, cu toate acestea, navele au ținut bine marea, iar marinarii s-au descurcat în orice situație, sfidând parcă forțele dezlanțuite ale naturii. Căpitan-comandorul Florentin Munteanu: „Au suportat destul de bine marea, deși pe timpul antrenamentelor marea a fost mai agitată, de gradul 2 la 3 și hula destul de puternică în zona coastei. Dar am reușit

Noul sistem de navigație instalat la bord este deja exploatat la capacitate.

Pregătirea instalației artileristice calibru 30 mm înainte de executarea tragerilor în poligonul de la Midia

aspiranții care au absolvit Academia Navală „Mircea cel Bătrân” în anul 2007, dar care au trăit prima experiență cu emoții și satisfacții. Aspirant Cătălin Chiruță, comandant observare, comunicații și navigație (SL I-IV): „La fluviu e total diferit față de mare. Sunt alte reguli, alte condiții, navigăm contra curențului sau o dată cu el și avem malul aproape. Sunt de 6 luni la Dunăre. Din punctul meu de vedere e mai greu la fluviu, dar încet, încet m-am obișnuit, mi-am intrat în atribuțiuni, am avut și colegi care m-au ajutat și acum totul merge bine. Pentru mine este primul marș atât de lung, prima oară când văd cum trag toate piesele și ce poate nava în condiții reale. Marea s-a prezentat bine, am apucat să tragem cu tot armamentul din dotare, inclusiv cu APRN-urile. Din punctul meu de vedere, al navigatorului, a ieșit bine, am îndeplinit toate condițiile, și același lucru îl pot spune și despre colegii mei. Din

să trecem peste toate dificultățile și nu am observat în cadrul echipajelor momente care să necesite intervenție. Chiar dacă suntem de la fluviu, practic ne-am obișnuit și cu marea.” Locotenent-comandorul Florin Teodoru: „În primul rând obiectivele pe care ni le-am propus au fost toate îndeplinite și acest lucru vorbește de la sine despre pregătirea și determinarea oamenilor. Echipajele, din punctul meu de vedere, și-au îndeplinit toate atribuțiunile, tehnica a funcționat normal, deci suntem apți și pentru mare.”

Noaptea s-a lăsat ușor peste mare... În singurătatea ei și a mării, se zăreau din depărtare siluetele navelor fluviale, ancorate la cheul portului militar Midia, după o zi intensă de misiuni de „foc”. A doua zi trebuiau să pornească din nou la drum, de data aceasta spre portul militar Brăila, acolo unde marinarii știu să trăiască cu intensitate fiecare clipă care se consumă pe fluviu. ■

Primul „val românesc” în Comandamentul NATO Întrunit din Napoli (I)

Comandor dr. **Ion CUSTURĂ**
Statul Major al Forțelor Navale

Doresc să menționez în primul rând că inițiativa de a demara această serie de articole aparține redacției revistei *Marina Română* și insistenței cu care am fost aproape zilnic „somet” să mă concentrez și să încropesc primul articol.

Aș începe totul cu înscrierea la concursul de ocupare a posturilor, care înseamnă o opțiune majoră și este atât o problemă individuală, familială dar și instituțională, fiindcă de cele mai multe ori, sistemul nostru militar presupune în primul rând accesul la datele legate de posturile scoase la concurs, care câteodată nu ajung în timp util la toți cei interesați și apoi aprobarea celor care ne sunt șefi la diferite eșaloane, posibilitatea structurii din care faci parte să „funcționeze în parametri” fără aportul tău (ești de neînlocuit, ce pierdere se produce prin plecarea ta, ce beneficii pot fi obținute la întoarcerea de la post). Apoi intervine seria de întrebări proprii: ce „trenuri poți să pierzi” prin plecarea pentru o bună perioadă de timp, cum poți recupera „ruperea contactului cu realitatea din Forțele Navale”, pe ce post ai putea să te întorci, îți va fi luată în seamă experiența dobândită pe timpul petrecut, sau cum poți să integrezi această experiență și cum să o aplici în activitatea

practică în structura în care vei lucra la întoarcerea de la post, activitatea zilnică, cum vei fi apreciat la întoarcerea de la post, ce pierzi tu prin plecare, ce câștigi prin experiența dobândită într-un comandament NATO sau o altă structură internațională etc., etc., etc..

Apoi, intervin problemele legate de familie, de copii care vor trebui să meargă la o școală cu predare într-o limbă străină, de serviciul soției al cărei post de cele mai multe ori nu este păstrat etc.

Eu, spre exemplu, am aflat întâmplător de organizarea concursului și am intrat foarte târziu în posesia bibliografiei și a atribuțiilor din fișa postului, colectarea informațiilor și datelor despre concurs, dar chiar și în aceste condiții, mi-am propus să mă lansez într-o competiție cu mine în primul rând și apoi cu ceilalți, să văd dacă „mă pot măsura” cu cei cărora li se dădeau șanse din start, mulți sfătuindu-mă să nu îmi fac iluzii și să nu mai pierd timpul cu pregătirea pentru concurs, fiindcă deja „locurile sunt ocupate”. Majoritatea colegilor mă compătimeau, la modul „nu ai șanse ... concurența ... nu ai pile ... nu faci parte din elita care este abonată la astfel de activități internaționale”. Mai mult decât atât, pe timpul pregătirii și al examenelor a trebuit să iau parte la mai multe activități la care trebuia neapărat să fac față odată cu studiul bibliografiei.

Lipsa experienței în situații cum sunt cele de prezentare și susținere a unui interviu în fața unei comisii de selecție de nivel înalt, „prestând live” nu sunt tocmai ușor de trecut și pot să confirm că exprimarea într-o limbă străină nu este întotdeauna la îndemâna concurenților, mai ales când se află în fața unui „juriu” foarte exigent și la nivelul comisiilor de selecție NATO. M-am ambiționat și, deși eram pe mare conducând tragerile și lansările de rachete și torpile când s-a susținut prima probă STANAG, am reușit să recuperez și să continui. Considerând că o experiență într-un comandament Joint NATO ar contribui în mod deosebit la întregirea experienței profesionale, am ținut morțiș să termin probele și să văd dacă pot să fac față unui astfel de concurs. Acum pot să afirm cu toată tăria că trebuie să ai încredere în forțele proprii, să te mobilizezi și să te decizi să participi și să câștigi. Șansele tale sunt aceleași cu ale celorlalți, de aceea evaluarea propriilor șanse nu trebuie le faci „după ureche”, după ce-ți sugerează cei din jur.

Dar viața nu este numai roz într-un comandament. Fiind noii veniți din partea de est în 2004 nu s-au arătat prea încântați de a avea șefi oameni care nu călcau pentru prima oară într-un comandament NATO, multinațional și multicultural.

Facilități americane,
cursanți români, pregătire continuă

Salutări din Newport!

Locotenent-comandor **Marian IOAN**

Colegiul de stat major este un curs în cadrul programului de masterat organizat în cadrul Colegiului de Război al Marinei SUA pentru ofițerii aflați la mijlocul carierei militare – grad de locotenent-comandor dar și căpitan -, în două variante: varianta intensivă cu durata de 6 luni pentru ofițerii internaționali și varianta extinsă cu durata de 10 luni pentru ofițerii americani la care, începând cu anul 2004 sunt invitați și ofițeri din alte state.

În cei 34 de ani de existență colegiul se mândrește cu un număr de peste 1650 de absolvenți din 120 de țări. În plus, peste 240 de absolvenți au obținut gradul de amiral/general, 102 au ajuns șefii de stat major al categoriilor de arme din țările lor, 5 miniștri și unul președintele Libanului. Scopul cursului este „să dezvolte abilitățile profesionale și de conducere ale ofițerilor de marină selectați de alte state pentru ocuparea unor funcții de comandă și stat major”. În afara programei de învățământ, un accent deosebit se pune pe înțelegerea culturii militare internaționale și lucrul în echipă în vederea dezvoltării relațiilor de cooperare între reprezentanții diferitelor țări. Atmosfera de lucru într-un mediu internațional conduce la formarea unei gândiri extinse asupra problemelor globale și o înțelegere profundă a elementelor geostrategice. Pe toată durata cursului, în fiecare săptămână, studenții organizează o prezentare a țării lor, urmată de o sesiune de întrebări și răspunsuri. Este un eveniment foarte important prin prisma faptului că oferă posibilitatea unei mai bune înțelegeri a mediului politic, social, economic și militar din țara respectivă.

Fiecărui student îi este alocată o persoană din comunitatea civilă și una din cadrul colegiului, aceștia având rolul să-l ajute pe acesta să înțeleagă mai bine societatea americană, relațiile din mediul militar și să-l

ajute în relația cu autoritățile. Ei sunt numiți sponsori și reprezintă o utilă interfață neoficială, contribuind decisiv la procesul de adaptare și integrare a studentului.

Cursul este structurat pe 4 module cu durata între 4 și 6 săptămâni: strategie și politici de apărare, legislație internațională, operații maritime întrunit și procesul de luare a deciziilor strategice de apărare. Fiecare modul este organizat în sesiuni de prezentare, seminarii și exerciții practice care constituie și examenele finale. Pe parcursul cursului studenții au ca sarcini: studiul individual al bibliografiei obligatorii și opționale, întocmirea unor materiale pentru seminarii, parcurgerea unui modul opțional, participarea la diferite colocvii și prezentări pe teme de actualitate, participarea în exercițiile practice și întocmirea unei lucrări de curs pe o temă la alegere dar în concordanță cu cerințele cursului. Un accent deosebit se pune pe elaborarea unor puncte de vedere personale și originale. Nivelul de pregătire al studenților este monitorizat și aceștia sunt îndrumați în permanență

în vederea îmbunătățirii performanțelor individuale, integrării în colectiv și dezvoltării capacității de lucru în echipă, considerată esențială în contextul cooperării internaționale.

Un alt element al programei de învățământ îl reprezintă studiile practice de documentare. Ele sunt o serie de vizite și prezentări la diferite organizații și obiective de pe cuprinsul Statelor Unite cu scopul de a asigura studenților o bună înțelegere a societății, instituțiilor și culturii americane prin explicarea structurii guvernamentale, militare, sistemului judiciar, sistemul economic globalizat, media, problematica internațională de actualitate, sistemul de învățământ militar și civil. Deasemenea acest program oferă posibilitatea întâlnirii unor importanți lideri militari și civili și aprofundarea relației dintre sistemul militar și societatea civilă. Multiplele activități sociale, întâlnirile de tip team-building, recepții și mese festive contribuie și ele la înțelegerea diferențelor culturale și dezvoltarea unor relații de prietenie între cursanți, ce pot deveni utile în viitoarele poziții ale carierei. Pentru cazare se recomandă închirierea unei case în afara bazei (studenții sunt încurajați să vină cu familia), dar se asigură și cazarea în bază, în regim hotelier, în camere individuale complet utilate.

În prezent, ceilalți ofițeri români aflați la cursuri la Colegiul de Război sunt: căpitan-comandorul Marin Marian, la Colegiul de Comandă și locotenent-comandorul Denis Dolceanu, la Colegiul de Stat Major cu durata de 10 luni. Până în prezent, studenții români au lăsat o foarte bună impresie aici atât în privința performanțelor academice cât și activităților sociale și noi dorim să continuăm această tradiție formând o microcomunitate românească unită, ajutându-ne reciproc pentru desfășurarea activităților de reprezentare a țării, activitățile sociale și sarcinile școlare.

În perioada 9 februarie – 4 martie, am (căpitanul Mitel Alexandru, ofițer 4 la fregata *Regina Maria* – n.n.) participat la un stagiul ambarcat la bordul fregatei *HMCS St Johns*, fiind, primul ofițer de marină român

în stagiul la bordul unei nave canadiene. Acomodarea a fost rapidă deoarece în perioada 11 februarie – 3 martie, nava a participat la Exercițiul Tactic al Forțelor Maritime din Oceanul Atlantic. Pe timpul

exercițiilor (ADEX, CASEX, RAS, SAR, MIO, PHOTEX), desfășurate cu forțele navale americane, am avut oportunitatea de a identifica fluxul de ordine/rapoarte/informații dintre centrul de conducere a luptei, serviciul de cart navigație, centrul de luptă pentru menținerea vitalității navei și centrul de combatere/remediere defectiuni. Exercițiile au fost similare în organizare și desfășurare cu cele de la fregatele T22. Noutatea a constat în posibilitatea de a urmări la lucru grupul de elicoptere, grup care se ambarcă numai la ieșirile pe mare. Un alt element de noutate a constat în asistarea la pregătirea și lansarea rachetei SAM Sea Sparrow. A fost un schimb de experiență benefic prin informațiile acumulate, care poate conduce la idei de implementare a eventualelor proceduri standard ale fregatelor T22. (M.A.)

Marinari pe tatami

Competiție sportivă la Academia Navală „Mircea cel Bătrân”

Text și foto: **Olivia BUCIOACĂ**

La Academia Navală „Mircea cel Bătrân” au fost organizate, în perioada 7-11 aprilie, finalele pe Ministerul Apărării ale Campionatelor Militare de Judo și Taekwondo. Competiția sportivă a fost inclusă în Calendarul sportiv pe anul 2008 și s-a desfășurat în coordonarea Secției educație fizică din Direcția operaționalizare, generare și evaluare forțe a Statului Major General. În cadrul competiției au participat 150 de sportivi, băieți și fete, reprezentând structuri din cele trei categorii de forțe armate: navală, terestră și aeriană, academii militare și școli militare de maiștri și subofițeri. Forțele Navale au fost reprezentate de loturile Academiei Navale „Mircea cel Bătrân” și Școala Militară de Maiștri de Marină „Amiral Ion Murgescu”.

Artele marțiale au o bogată și îndelungată tradiție în Academia Navală „Mircea cel Bătrân”, începuturile practicării acestui sport datând din anul 1978, motiv pentru care pregătirea studenților și aprofundarea tehnicilor de judo și taekwondo sunt foarte importante. Artele marțiale dezvoltă

calități moral-volitive extrem de puternice, bine conturate și definite, voință, curaj, răbdare, meticulozitate și frumusețe sufletească. Strictețea în disciplină, respectul pentru adversari, pentru celelalte școli și pentru fiecare coechipier și asimilarea tehnicilor pure din diferite ramuri de sport, înseamnă și perfecționare din punct de vedere mental.

În urma întrecerilor dintre instituțiile militare de învățământ, la campionatul de judo, Școala Militară de Maiștri a Forțelor Navale „Amiral Ion Murgescu” s-a clasat pe locul al II-lea cu 19 puncte, urmată la o distanță foarte mică de Academia Navală „Mircea cel Bătrân” cu 16 puncte. Și chiar dacă între Academia Forțelor Terestre de la Sibiu și academia navală se dă o luptă permanentă atunci când vine vorba de competiții sportive, la taekwondo, academia navală a avut o revenire spectaculoasă, reușind să se revanșeze prin ocuparea primei poziții în clasamentul final al instituțiilor militare.

Și pentru că valoarea echipei o dau sportivii, vom nominaliza câștigătorii Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”

și ai Școlii de Maiștri Militari de Marină „Amiral Ion Murgescu, la taekwondo. Lotul sportiv al academiei: Ștefan Cordon (FMC), locul I la categoria 54 kg; Iulian Grumăzescu (FMC), locul II la categoria 58 kg; Daniel Chiriță (FMC), locul I la categoria 58 kg; Adrian Fedor (FMM), locul II la categoria 62 kg; Sorin Suliman (FMM), locul I la categoria 67 kg; Dan Ungureanu (FMM), locul I la categoria 72 kg; Vasile Gheran (FMC), locul II la categoria 78 kg, Dan Rusu (FMM), locul II la categoria 84 kg și Ion Moldovan (FMM), locul I la categoria +84 kg. Lotul sportiv al Școlii Militare de Maiștri de Marină: elev-caporal Cristinel Deliu, locul VI la categoria 54kg; elev-fruntaș Valentin Bodescu, locul IV la categoria 54-58 kg; elev-fruntaș Emil Necă, locul V la categoria 58-62 kg; elev-fruntaș Radu Lupan, locul IV la categoria 62-67 kg; elev-fruntaș Vasile Acatrinei, locul IV la categoria 67-72 kg; elev-caporal Gabriel Agachi locul III la categoria 72-78 kg; elev-caporal Mihai Radu locul IV la categoria 78-84 kg; elev-caporal Mihai Antochie locul IV la categoria +84 kg. ■

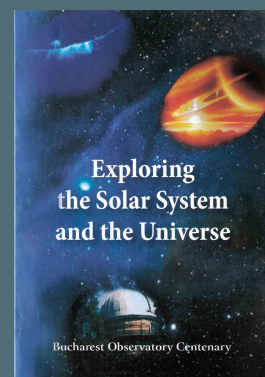
Mereu sensibile și generoase inimile bătrânilor marinari

Dr. **Mariana PĂVĂLOIU**
Muzeul Academiei Navale
„Mircea cel Bătrân”

Au trecut trei ani (14 februarie 2005) de când a plecat dintre noi comandorul (r) Nicolae Valasoglu (promoția 1940 a Școlii Navale „Mircea”). Despre generoasele-i daruri și întâlnirile Careului Marinariilor în casa din strada Latină am scris adeseori în coloanele revistei „Marina Română”. În amintirea marinarului, familia a rămas atașată Careului, Muzeului Academiei, marinarilor. Întâlnirile lunare ale membrilor Careului au loc, prin bunăvoința doamnei Dana—Andreea Gruia—Dufaut, nepoata familiei Irina și Nicolae Valasoglu, într-un sediu elegant, somptuos, situat pe str. Hristo Botev. Doamna ing. Maria Roșianu, soră, a dăruit în câteva rânduri cărți valoroase, ce au aparținut matusii sale, scriitoarea Lucia Borș—Bucuța. De curând, doamna Roșianu a răspuns intenției noastre de a realiza o expoziție de lucrări cu autograf. Pe lângă romanele semnate de cei din familie, Lucia Borș și Emanoil Bucuța, am primit lucrări, pe care din respect pentru cititorii revistei, ne permitem să le cităm, menționând că pot fi consultate la sediul Muzeului Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”: General Petin, V., fost șef de stat major al Misiunii Militare Franceze în România (1916-1918), **Le drame roumaine**, Payot, Paris, 1932; Cam. (r) C. Boerescu, **Influența marinei comerciale asupra civilizației**, „Cartea Românească”, București, 1940; Dimitrie Gusti, **Considerații asupra unui sistem de sociologie, etică și politică**, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, București, 1940; George Murnu, **Portretul elin. Studiu**

iconografic, Institutul de Arte Grafice Carol Gobl, București, 1908; Barbu Theodorescu, **Nicolae Iorga**. Ed. Vremea, București, 1943; Eugen Boureanu, **Metodologia Eddelor**. Ed. Sportul, București, 1922; Perpessiciu, **Dictando divers, 1925-1933**, Ed. Regală pentru Literatură și Artă, București, 1940; Ramiro Ortiz, **Cronici Italiene**, Institutul de Arte Grafice Carmen Sylva, București, 1921; Mihai Ralea, **Valori**, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol II”, București, 1935; G. M. Cantacuzino, **Izvoare și popasuri**, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol II”, București, 1934; Adrian Maniu, **Focurile primăverii și Flăcări de toamnă**, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol II”, București, 1935; N. Georgescu — Tistiu, **Bibliografia literară română**, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, București, 1932; Ion Breazu, **În memoria lui G. Bogdan—Duică**, Tipografia Românească, Cluj, 1935; Grigore Antipa, **Câteva amintiri despre Regele Carol I**, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, București, 1939; Maria Gulescu, **Un portretist de la începutul veacului al XIX-lea, Zugravul Nicolae Polcovnicul**, București, 1938.

Desigur, primii beneficiari ai valoroasei donații sunt studenții Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”, care le-au vizionat și consultat în cadrul Fondului documentar al Muzeului Academiei. În luna mai, lucrările enumerate, împreună cu altele cu tematică marină, toate purtând „peceți” olografe, se vor afla expuse la Biblioteca Județeană „I.N. Roman” Constanța. Acțiunea se va desfășura sub semnul manifestărilor dedicate sărbătoririi celor 130 de ani de la reunirea Dobrogei cu Tara. ■

Centenarul Observatorului Astronomic

La începutul lunii aprilie, Observatorul Astronomic din București a împlinit o sută de ani. El a fost sărbătorit în cadrul unei reuniuni științifice internaționale, ce s-a derulat pe parcursul a cinci zile, sub egida Institutului Astronomic al Academiei. Au fost prezentate comunicări de către cercetători veniți din Japonia, Australia, Mexic, Argentina, Canada, S.U.A., Israel și din mai toate statele europene. Academia Navală „Mircea cel Bătrân” a fost prezentă cu o expoziție de carte: manuale, cursuri și tratate de navigație și astronomie nautică, editate de-a lungul veacului trecut spre folosul elevilor și studenților marinari. De asemenea, au susținut comunicări căpitan-comandorul conf. univ. dr. Stelian Cojocaru, locotenentul drd. Sergiu Lupu și dr. Mariana Păvăloiu. Posterul intitulat „Astronomia în învățământul românesc de marină” a completat cu informații pertinente expoziția cu lucrările de marină. (M.P.)

Oferta educațională a ANMB

Academia Navală „Mircea cel Bătrân”, instituție de învățământ superior acreditată, scoate la concurs pentru anul universitar 2008 -2009 următoarele locuri: ♦ **FACULTATEA DE MARINĂ MILITARĂ**, Domeniul: INGINERIE NAVALĂ ȘI NAVIGAȚIE, Specializarea: Navigație, hidrografie și echipamente navale (cursuri de zi, fără taxă) – 40 locuri (din care 4 pentru fete) ♦ **FACULTATEA DE MARINĂ CIVILĂ**, Domeniul: INGINERIE NAVALĂ ȘI NAVIGAȚIE, Specializarea: Navigație și transport maritim și fluvial (cursuri de zi, cu taxă) – 150 locuri ♦ Specializarea: Navigație și transport maritim și fluvial (cursuri frecvență redusă, cu taxă) – 50 locuri ♦ Domeniul: INGINERIE ELECTRICĂ, Specializarea: Electromecanică (cursuri de zi, cu taxă) – 75 locuri ♦ Specializarea: Electromecanică (cursuri frecvență redusă, cu taxă) – 50 locuri ♦ Domeniul: INGINERIE ȘI MANAGEMENT, Specializarea: Inginerie și management naval și portuar (cursuri de zi, cu taxă) – 50 locuri ♦ Specializarea: Inginerie și management naval și portuar (cursuri frecvență redusă, cu taxă) – 25 locuri.

Premianții amiralilor

Foto: Mihai Egorov

Căpitan ing. **Mihai EGOROV**

Pentru al doilea an consecutiv, Sala Bizantină a Cercului Militar Național din București a fost gazda decernării „Premiilor Clubului Amiralilor”. Evenimentul, a avut loc pe data de 16 aprilie și a adus împreună, reprezentanți ai Statului Major General, ai Statului Major al Forțelor Terestre, ai Statului Major al Forțelor Navale, ai Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”, reprezentanți ai Universității Naționale de Apărare „Carol I”, ai Universității Maritime din Constanța, ai ligilor și asociațiilor neguvernamentale la care sunt afiliați marinarii și nu în ultimul rând membrii Clubului Amiralilor. Și dacă la aniversarea a 80 de ani de la înființarea Ligii Navale Române, scriam că sala a fost plină doar de aniversați, trecuți de o anumită vârstă, am remarcat cu plăcere faptul că la decernarea „Premiilor Clubului Amiralilor”, în auditoriu s-au aflat și studenți de la Academia Navală „Mircea cel Bătrân” și ofițerii cursanți de la masteratul organizat de UNAp și cursul postuniversitar de conducere. Poate că acest exemplu va putea fi preluat și la următoarele manifestări organizate de una din aceste ligi care are legătură cu marina.

Ce sunt de fapt aceste premii ale Clubului Amiralilor? În fiecare an, sunt publicate un număr semnificativ de lucrări din domenii de marină, de la „teorie și artă militară” la „legislație maritimă și

fluvială” sau la „publicistică de marină”. Consiliul Director al Clubului Amiralilor analizează aceste lucrări, le împarte pe domenii științifice și apoi ierarhizează aceste lucrări, alegându-le pe cele mai reprezentative din fiecare domeniu pentru a fi premiate. În acest an, moderatorul manifestării a fost viceamiralul (r) Traian Atanasiu.

Au fost acordate premii speciale pentru fiecare domeniu analizat precum și premii astfel:

Premiul Viceamiral Ioan Bălănescu în domeniul teorie și artă militară.

Premiul special: Colectivului din SMFN pentru lucrarea „Importanța fluviului Dunărea pentru Alianța Nord-Atlantică și Uniunea Europeană”.

Premii: viceamiral (rtg) Constantin Iordache pentru „Elemente de artă militară maritimă”; contraamiral de flotilă (r) prof. univ.dr. Marius Hanganu și comandor dr. Ioan Custură pentru „Modalități de afirmare și apărare a intereselor României în zona Mării Negre”; căpitan-comandor Mircea Micu, comandor dr. Ștefan Georgescu & Co pentru „Operații maritime multinaționale, proceduri standard”.

Premiul Viceamiral ing. Grigore Marteș în domeniul știință și tehnică de marină.

Premiul special: comandor (r) prof. univ.dr. Francisc Bozianu și Veronica Bozianu pentru lucrarea „Tratat de echipamente de navigație”.

Premii: Comandor ing. Alexandru Dragalina, Corneliu Costiniuc, Traian Florea, Constantin Dâncu „Mașini și instalații navale”; Căpitan-comandor prof. univ.dr. Gheorghe Samoilescu, Nicolae Jula, Sergiu Nicolae, Mihai Mihăescu, Ciprian Răducu „Sisteme cu autonomie energetică pe Dunăre”; Conf.univ.ing. Dumitru Dascălu – „Mecanisme și organe de mașini”; Conf.univ.dr. Ioan Colțescu, lector univ.dr. Dan Lascu „Fracții continue. Teoria ergodică. Problema lui Gauss”; Conf.univ.dr. Nicolae Bordea, șef de lucrări Vasilica Bordea „Electrotehnică”; Conf.univ.dr.ing. Dan Popa – „Convertoare statice”.

Premiul Viceamiral dr. Constantin Preda Fundățeanu pentru domeniul legislație maritimă și fluvială.

Premiul special: Conf.univ.dr. Constantin Anechitoaie – „Introducere în drept portuar”.

Premii: Conf.univ.dr. Gheorghe Alecu și lt.cdor.conf.univ.dr. Pompiliu Golea pentru „Reglementări juridice și manageriale privind optimizarea utilizării resurselor umane de către operatorii portuari”; Conf.univ.dr. Gheorghe Bătrâncă „Interacțiunile din sistemul navă armator și operator portuar”.

Premiul colonel de marină Mihail Drăghicescu pentru domeniul istorie navală și geografie maritimă și fluvială.

Premiul special: Contraamiral (rtg) George Petre și prof. Georgeta Borandă „Noi contribuții la studiul războiului pe Dunăre 1877-1878”.

Foto: Petrică Mihalache, TPA

Căpitanul Mihai Egorov, primind premiul pentru aparițiile revistei *Marina Română* în anul 2007.

Premii: Prof.univ.dr. Valentin Ciorbea & Co „Portul Constanța către tradiție, actualitate și perspectivă”; comandor (r) Nicolae Ștefan și comandor (r) ing. Nistor Mitea – „Promoția 1957 a Școlii Militare Superioare de Marină”; Cercetătorul științific dr. Andreea-Atanasiu Găvan și căpitan-comandor dr. Olimpiu Manuel Glodarenco „Aspecte din istoria Marinei Militare Române în colecția Muzeului Marinei Române”; Cercetătorul științific dr. Andreea-Atanasiu Găvan „Instrumente de navigație din colecția Muzeului Marinei Române”; Gabriel Felician Coitoru „Evoluția Portului Giurgiu de la origini până în 1945”.

Premiul comandor și CLC Gheorghe Balaban pentru domeniul navigație, transport maritim și activități portuare.

Premiul special: Comandor (r) Iuliu Augustin Sâncrăian – „Scenarii de navigație simulată și cinematică navală”.

Premii: Șef de lucrări dr. Constantin Hăulică Arsene – „Management și administrarea navei”; Comandor (r) Ioan Milan și Adrian Drăgușanu „Porturi și căi navigabile”; Conf.univ.dr. Eugen Bârsan.

Premiul comandor Eugeniu Botez pentru domeniul publicistică de marină.

Premiul special: Colectivului din SMFN pentru „Buletinul Forțelor Navale”.

Premii: comandor Virgil Dospinescu și căpitan Iulian Moise – „Securitate prin democratizare în zona Mării Negre”; contraamiral (rtg) George Petre – „Rememorări la malul mării”; Revistei *Marina Română*, pentru aparițiile din anul

2007; Revistei *Marea Noastră*, pentru numărul festiv dedicat împlinirii a 80 de ani de la înființarea Ligii Navale Române; Timona – Liga Maiștrilor de marină; Comandor dr. Marian Sârbu, dr. Mariana Păvăloiu – „Vivat Profesores”.

Plecând de la ideea exprimată ala festivitatea de anul trecut de șeful Statului Major al Forțelor Navale, contraamiralul de flotilă Dorin Dănilă, de a reuni premiile oferite de asociațiile nonguvernamentale care au legătură cu marina, și de a le oferi într-o singură festivitate, în acest an, pe lângă premiile oferite de Clubul Amiralilor, au acordat premii Liga Navală, Liga Maiștrilor de Marină, asociația Alumnii.

Astfel, Liga Navală a acordat premiul lucrării „Noi contribuții la studiul războiului pe Dunăre 1877-1878”, a contraamiralului (rtg) George Petre, comandorului (rtg) Doru Ionescu și prof. Georgeta Borandă. Liga Ofițerilor a premiat lucrarea „Vivat Profesores”, scrisă de comandorul dr. Marian Sârbu și dr. Mariana Păvăloiu, precum și albumul „Velieri românești pe mările și oceanele lumii”, autori, Mihaela Zabolodni și comandor (r) Ovidiu Ionescu. Lucrarea aleasă de către Liga Maiștrilor de Marină pentru a fi premiată a fost „Bazele electrotehnicii”, ediția a II-a, a prof.univ.dr. Alexandru Sotir. Cea mai tânără asociație de marină, Asociația foștilor absolvenți ai ANMB, Alumnii i-a premiat pe comandorii (r) Nicolae Ștefan și Nistor Mitea pentru monografia „Promoția 1957 a Școlii Militare Superioare de Marină”. ■

Foto: Petrică Mihalache, TPA

Ofițerul anului 2007

În anul 2006, asociația Clubul Amiralilor, instituia titlul „Ofițerul Anului”, pentru a răsplăti eforturile ofițerului de marină care s-a distins prin rezultate de excepție în activitatea profesională. Titlul a fost decernat comandorului Sorin Learschi, comandantul fregatei *Regele Ferdinand*, la acel moment – în anul 2006, și comandorului Alexandru Mîrșu, comandantul Flotei de Fregate, în anul 2007.

În acest an, cel care a avut onoarea să fie ales Ofițerul Anului 2007, a fost locotenent-comandorul Adrian Lupașcu. Contraamiralul de flotilă Gheorghe Petria, locțiitorul șefului Statului Major al Forțelor Navale, la festivitatea de decnare a premiului: „*Este un ofițer tânăr, este comandant al grupului de scafandri care în anul 2007 a fost confirmat și afirmat de către NATO, are realizări și performanțe în meseria de scafandru; și-a perfecționat activitatea atât în țară cât și în străinătate, în Franța, Belgia, SUA. A participat la misiuni în afara țării, 6 luni în Irak. De aceea am propus, conducerea Forțelor Navale, iar Clubul Amiralilor a aprobat acest premiu să fie decernat domnului locotenent-comandor Adrian Lupașcu. În numele șefului Statului Major General, în numele șefului Statului Major al Forțelor Navale și al meu personal îl felicităm și-i dorim mult succes pe viitor.*”

Locotenent-comandorul Adrian Lupașcu: „Vă mărturisesc că sunt foarte emoționat și onorat de această distincție, țin să mulțumesc structurilor superioare, membrilor Clubului Amiralilor și nu în ultimul rând colectivului din care fac parte, colectivul de scafandri. Știu că această distincție mă onorează și mă obligă să fiu mai bun în munca pe care o prestez.” (M.E.)

„Regina Maria” - punte între trecut și prezent

Forțele Navale și-au sărbătorit veteranii, joi 24 aprilie la bordul fregatei *Regina Maria*. Festivitatea ridicării pavilionului și a marelui pavoaz, a fost urmată de un moment de reculegere ținut în memoria celor care au luptat la bordul distrugătoarelor de tip R, un ceremonial religios, acordarea de diplome, o expoziție dedicată personalității Reginei Maria și multe momente emoționante. Titlul de „veterani de război” a fost instituit pentru prima dată în ziua de 29 aprilie 1902, ca o recunoaștere a meritelor dovedite pentru apărarea independenței, suveranității, integrității teritoriale și a intereselor României. Prin HG 1222 din 10 octombrie 2007, ziua de 29 aprilie a fost instituită ca Ziua Veteranilor de Război.

Contraamiralul de flotilă Dorin Dănilă, șeful SMFN: *„Ne plecăm cu pioșenie în fața a tot ceea ce veteranii au făcut și tot ceea ce ne-au lăsat, vizavi de istoria marinei române, vizavi de navele pe care au luptat și nu este întâmplător faptul că «Regina Maria» poartă acest nume, așa cum înainte de cel de-al doilea război mondial, o altă navă, distrugătorul «Regina Maria» a purtat acest nume. Dumneavoastră (echipajul fregatei Regina Maria, n.n.) trebuie să vă simțiți continuatorii acelei nave, aceluși suflet care a existat întotdeauna la bordul unei nave. Sărbătoriți trei ani de la sosire, dar în spatele dumneavoastră stă istoria participării distrugătorului «Regina Maria» la cel de-al doilea război mondial. Doresc să felicit echipajul fregatei «Regina Maria». Prin activitățile pe care le-ați desfășurat în Mediterana în cadrul operației ACTIVE ENDEAVOUR, ați făcut dovada că sunteți demnii urmași*

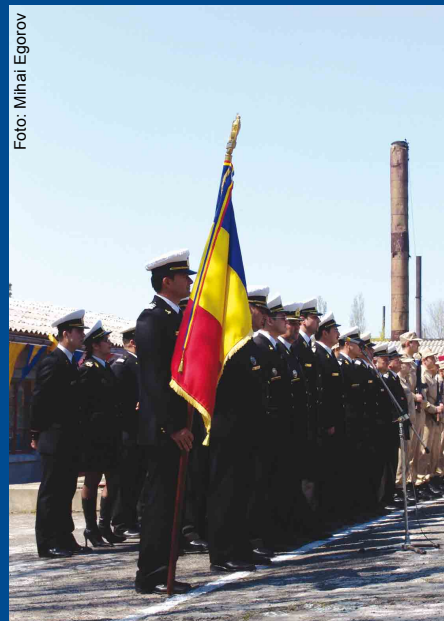
ai reprezentanților veteranilor prezenți aici de față.”

Comandorul (r) Caragea: *„Festivitatea de astăzi ne bucură, ne surprinde și ne impresionează. Salutăm cu satisfacție generația de marinari de acum, care merită respectul și dragostea noastră, în primul rând pentru că nu au dat uitării trecutul nostru, dând ambelor fregate, mândria flotei noastre actuale, numele fostelor două distrugătoare, «Regele Ferdinand» și «Regina Maria», fala marinei noastre de atunci. Mulțumim că suntem băgați în seamă, invitați, sărbătoriți și chiar răsfățați, noi veteranii care ne apropiem de vârsta de 90 de ani.”*

Omagierea veteranilor care au luptat pe cele două distrugătoare tip R, *Regele Ferdinand* și *Regina Maria*, a concis cu împlinirea, pe 21 aprilie, a trei ani de când fregata tip 22 *Regina Maria* a intrat în serviciul Forțelor Navale Române. Căpitan-comandorul Valentin Iacoblev, comandantul fregatei *Regina Maria*: *„Ori de câte ori mai trece un an este un prilej de rememorare, de bilanț, în care ne aducem aminte ce am făcut bun, ne bucurăm pentru că este ziua navei. Este munca întregului echipaj, ocazie cu care le mulțumesc tuturor celor din echipaj, pentru că nu se poate face treabă fără oameni. Sunt trei ani în care am participat la exerciții, la misiuni, în care ne-am bucurat de aprecieri. Pentru mine este o onoare să fiu comandantul unui echipaj instruit.”* Pentru noi, presa militară de marină, a fost o onoare să ne aflăm preț de câteva ore la bordul fregatei *Regina Maria*, în atmosfera de sărbătoare a evenimentului, printre foști și actuali membri ai echipajului Reginei Maria. **(M.E.)**

25 de ani de la înființarea Secțiilor 330 și 335 Logistice

Atmosferă de sărbătoare marți 8 aprilie pe platoul din incinta Secțiilor 330 Logistică Palazu Mare și 335 Logistică Mangalia. Ambele unități din compunerea Bazei Navale au aniversat 25 de ani de la înființare. La activitățile organizate la Mangalia și Palazu Mare au participat reprezentanți ai Statului Major al Forțelor Navale, comandanți de unități din garnizoanele Constanța și Mangalia, foști comandanți ai unităților respective precum și personalul celor două secții logistice. Festivitățile au inclus decorarea drapelului de luptă, un ceremonial religios, înmânarea de diplome și plachete participanților. Cele două secții logistice din subordinea Bazei Navale au trecut de-a lungul timpului prin numeroase transformări. În prezent, ele au ca misiune principală asigurarea navelor aflate în arondare din porturile militare Constanța și Mangalia. *„Această aniversare reprezintă un eveniment important pentru unitate, care reușeste, prin suportul logistic al Bazei Navale, al unităților arondate să mențină navele în stare de operativitate, să asigure bunurile materiale și mijloacele necesare funcționării acestora. La 25 de ani de la înființare, Secția 335 Logistică, este reprezentantul Bazei Navale pentru Forțele Navale din garnizoana Mangalia. Personalul secției, este în măsură în orice moment să-și îndeplinească atribuțiunile. Le doresc multă sănătate, putere de muncă și prin activitatea desfășurată să onoreze încrederea care le-a fost acordată”,* ne-a declarat căpitan-comandorul Lucian Botea, comandantul Secției 335 Logistică Mangalia. **(M.E.)**

27 Martie 2008 a fost o zi de sărbătoare atât pentru Școala nr.2 din localitatea Valul lui Traian, cât și pentru Divizionul 146 Minare-Deminare din Constanța. În urmă cu patru ani, cele două instituții au încheiat un parteneriat, Școala nr. 2, fiind botezată cu numele Viceamiralului Ioan Murgescu. Momentul aniversar a fost marcat cum se cuvine printr-un spectacol susținut de mai multe grupuri de copii, care au oferit parinților, autorităților locale cât și invitaților din Forțele Navale, momente de neuitat. În deschiderea spectacolului Muzica Militară a Forțelor Navale, a susținut un concert de fanfară, primit cu aplauze de cei prezenți. **(S.B.)**

„...Basarabie, lacrimă de dor”

La Constanța s-a sărbătorit Unirea Basarabiei cu România, un moment trăit cu maximă intensitate de toți cei care gândesc, rostesc și simt românește, în Basarabia, în Bucovina și în toată țara, legați suflătește prin spiritul limbii române, tradițiile și obiceiurile românești care s-au păstrat până astăzi. Cercul Militar Constanța în colaborare cu Asociația Culturală Pro-Basarabia și Bucovina au prezentat în data de 4 aprilie spectacolul artistic de cântece și poezii „...Basarabie, lacrimă de dor”. Subacestgeneric, evenimentul a fost conceput ca o continuare a manifestărilor prilejuite de împlinirea a 90 de ani de la Unirea Basarabiei cu România și a fost susținut la Căminul pentru persoane vârstnice din Constanța, în fața unui public cu totul special. Spectacolul, în regia domnului Aurel Lăzăroi, șeful Cercului Militar Constanța i-a avut ca invitați pe președintele Asociației „Pro Basarabia”, filiala Constanța, Cezar Pânzaru, scriitorul basarabean Vasile Căpățână și cantautorul Octavian Mândruță, alături de care au evoluat binecunoscuții interpreți ai muzicii populare, reprezentanți ai Cercului Militar Constanța. Cezar Pânzaru: *„Acest spectacol a fost organizat ca în fiecare an, din 1990, de când există asociația noastră în Constanța, cu scopul de a-i omagia pe cei care acum 90 de ani au realizat Unirea Basarabiei cu țara. De ce am ales ca spectacolul să se adreseze*

persoanelor vârstnice? Pentru că marea majoritate a celor care au constituit statul țării au sfârșit într-un mod jalnic în închisori comuniste. Dacă vreți ca un omagiu adus celui care a fost Andrei Ciurunga, care a scris o poezie pentru care a și fost condamnat la ani mulți de temniță, „Țara mea de dincolo de țară...”” Muzica și dansul îmbinate într-o armonie perfectă cu poezia au reușit, chiar dacă doar pentru o clipă, să ajungă în sufletul veșnic tânăr al fiecărui bătrân. **(O.B.)**

LEADERSHIP-UL CHARISMATIC

Psiholog Magdalena JENARU
Baza Navală

Cercetările în domeniul leadership-ului charismatic au debutat în anii '80 și s-au dezvoltat pe parcurs ducând la analiza caracterelor individuale oglindite în mediul social, în mass media și în alte diverse aspecte contextuale de actualitate.

Charisma, în termenii folosiți de Max Weber (1964) desemnează literar „**darul grației**” și este folosit de către acesta pentru a caracteriza leaderii înnașcuți pe care oamenii aflați în situații dificile îi urmează sau pe care aceștia simt nevoia să îi urmeze deoarece îi consideră extrem de pregătiți pentru a conduce.

Elementul ce stă la baza leadership-ului charismatic este **legătura emoțională** dintre leaderi și actul propriu-zis al conducerii. Leadership-ul charismatic se produce în cadrul procesului ce se desfășoară între leaderi și subordonați în care relația este intimă, personalizată și în care predomină încrederea reciprocă. Contextele organizaționale care permit **emoționalitatea** pot declanșa leadership-ul charismatic și tendința de a urma leaderul în organizații. De asemenea, leadership-ul charismatic poate avea atât consecințe **pozitive cât și negative**, studiate prin intermediul exemplelor oferite de istorie sau prin posibila adaptare a unei viziuni mai deschise, comune asupra

naturii sale.(exemplu: o persoană cu multă charismă însă cu multe și discutabile consecințe ale acesteia este Osama bin Laden. Ca leader charismatic acesta posedă trăsături specifice și acționează în anumite moduri. În ultimii ani Osama bin Laden și tot ceea ce este legat de acesta au stat în atenția mass media, așa încât a fost denumit pe rând „monstru”, „erou”, „manipulator”, etc. Toate aceste trăsături, evident, îi conferă statutul unui anumit tip de leader și anume leader-ul charismatic.)

În organizații și în management separarea genurilor și relațiile dintre acestea se reflectă în roluri și poziții organizaționale. Astfel, secretara (femeia) se subordonează șefului (bărbatul) (Pringle, 1988) în același mod în care soția/ mama având rol de susținere a relației se subordonează soțului/ tatălui autoritar. Există inegalități care favorizează bărbații pe criterii variate cum ar fi salariul, gradul sau nivelul profesional.

Rolurile sociale impică genul și sunt determinate de o varietate de factori economici, politici și sociali, alături de diferențele biologice existente între femei și bărbați, ca și de factorii istorici și culturali. Există credința conform căreia **leadership-ul, cultura organizațională și comunicarea sunt construcții specifice genului masculin fiind dificil de a integra**

feminitatea ca dominantă a leadership-ului.

Caracterele feminine și masculine „poartă” charisma în moduri diferite. Multe caracterizări ale charismei se potrivesc mai mult idealurilor masculine. Această diferență nu are legătură cu diferențele „reale” pe care oamenii le văd, cu diferențele fiziologice sau cele psihologice testate în ceea ce privește abilitățile mentale sau probleme de personalitate. **Sunt mai mult diferențe bazate pe așteptări de natură culturală, instituțională și altele** provenite de la audiențe, de la subordonați și care au ca impact ceea ce se așteaptă de la charisma feminină, ceea ce este credibil, leadership-ul charismatic permis femeilor, care sunt stereotipurile generale ale comportamentului feminin și cum acestea se suprapun pe idealurile charismatice.

În așa zisele culturi ale „ușilor închise” femeile sunt excluse din cluburile sportive pentru bărbați unde, de obicei, se desfășoară meciuri de fotbal și se propagă glume cu tentă sexuală în scopul de a submina femeile și a compromite identitatea lor feminină. Rezultatul acestor culturi a fost idealizarea caracteristicilor masculine și vizualizarea acestora ca reprezentări ale leadership-ului ideal.

Cercetătorii ce susțin curentul feminist, cum este Rosener (1990), afirmă că

leaderii femei diferă de leaderii bărbați în acord cu stereotipurile genului. Același cercetător susține că feminitatea este un atribut necesar în munca de zi cu zi și afirmă existența unor diferențe profunde între leaderii bărbați și femei. Leaderii femei se concentrează pe relațiile dintre oameni, în timp ce leaderii bărbați au în centrul atenției cu preponderență sarcinile și activitățile de rezolvat. Femeile folosesc mai multă putere personală,

parte, poate fi cea mai bună abordare a acestei probleme. Powell (1993) argumentează că în mediul de lucru actual par să se potrivească atât managerii cu caracteristici feminine cât și cei cu trăsături androgine. Acesta este un fapt real chiar dacă contextul favorabil managerului masculin încă există. **Cu toate acestea managementul și leadership-ul sunt în strânsă corelație cu contextul local și cu cel cultural în care sunt practicate,**

Foto: Olivia Bucioacă

putere ce se bazează pe charismă și contacte personale în timp ce bărbații tind să folosească puterea structurală, putere bazată pe ierarhia organizațională și pe poziție. Alți cercetători, în schimb, susțin inexistența vreunei diferențe între femei și bărbați în ceea ce privește stilul interpersonal al leadership-ului, în afară de faptul că bărbații sunt mai mult orientați către sarcină decât femeile.

Alte teorii recente ale managementului, cum este teoria grilei manageriale, susțin că atât caracteristicile masculine cât și cele feminine sunt necesare pentru a fi un bun manager. Teoria sugerează că cei mai buni manageri prezintă caracteristici androgine: ei combină stilul de conducere puternic orientat către sarcină (masculin) și stilul puternic interpersonal (feminin). Deși conceptul androginității nu a primit susținere de ambele părți, acestea au căzut de acord asupra unui aspect, și anume, faptul că leadership-ul, în general, este conceput în termeni masculini, dar sunt necesare și trăsături feminine pentru formarea unui bun manager. Frankhauser (1989) susține că **femeile manager sunt psihologic mai androgine decât bărbații**, sugerând astfel că femeile manager absorb trăsături masculine în timp ce bărbații nu se abat de la stilul masculin.

Alții consideră că adoptarea unui comportament feminin sau masculin, pentru a se **potrivi fiecărei situații** în

ceea ce face dificil de trasat o teorie universală. Când se trage o concluzie la modul general, rezultatul tinde să aibă dominantă masculină. În situația în care se evidențiază diferențele, implicația este aceea că femeile conduc diferit față de bărbați, însă mai slab decât aceștia, deoarece oamenii păstrează **atitudini și credințe stereotipe** în ceea ce privește genul masculin și feminin și nu tind să vadă femeile leader tot atât de competente ca și colegii lor bărbați.

Există, însă, câteva exemple de **femei ce pot fi caracterizate ca fiind foarte charismatice** în sens profund religios. Maica Tereza care a trăit în suburbiile orașelor indiene a fost considerată o persoană „bună” deoarece și-a sacrificat propria viață pentru binele celorlalți și i-a determinat pe locuitorii din suburbii să-și vadă propriul viitor mai luminos. Un alt exemplu este Margaret Thatcher, un leader charismatic în multe sensuri având un puternic efect /impact asupra celor pe care îi conducea, o puternică viziune britanică pe care a susținut-o înainte de intrarea Marii Britanii în Uniunea Europeană. S-a vehiculat ideea că stilul său de conducere era foarte „masculin”, în sens negativ, dobândindu-și astfel titlul de „Doamna de fier”. Margaret Thatcher, a fost iubită și urâtă totodată. În fapt istoria Angliei abundă în exemple de acest fel

de exemplu Mary a Scoției supranumită „sângeroasa Mary”.

De asemenea, un alt tip de leader „militar” femeie, din istorie a fost loana D'Arc, o tânără și săracă păstorită din Franța care avea viziuni divine și în final a condus soldații francezi în victoria împotriva armatei engleze. Ulterior a fost arsă pe rug ca vrăjitoare, în Anglia. S-a întâmplat ca loana D'Arc să exprime caracteristici foarte feminine, sensibilitate - fiind capabilă să „primească” viziunea divină - și capacitatea de a împărtăși viziunile sale forțelor militare, devenind simbolul patriotismului francez pentru acele vremuri.

În ultima perioadă în Forțele Navale Române femeile câștigă din ce în ce mai mult teren, fiind prezente în mai mult de 90% din specialitățile existente, ele demonstrând că pot adopta un comportament adecvat, cât mai aproape de competența managerială. În urma unei microcercetări realizată pe eșantioane de cadre militare femei și cadre militare bărbați din Forțele Navale, am desprins faptul că femeile sunt persoane în care putem avea încredere, care iau lucrurile în serios. Prin aceasta ele pot crea un ascendent asupra celorlalți, modelul personal fiind extraordinar de puternic în motivarea subordonaților și determinarea acestora pentru a fi mult mai conștiințioși, ordonați, disciplinați, atribute atât de necesare în exercitarea atribuțiilor de serviciu în mediul militar. Sunt deschise spre nou și original, iau în considerare și alte posibilități, dorind să progreseze. Au plăcerea de a munci eficient, fiind puternic motivate pentru muncă, pentru carieră, pentru a reuși în viață. Având în vedere aceste aspecte am putut să afirmăm că au „darul grației”, și reușesc să exercite actul de conducere, nu neapărat prin forță și dominație, ci mai degrabă prin stilul personal, prin încrederea câștigată în fața subordonaților. **Sunt persoane care dispun de maturitate socială și care au o foarte bună capacitate de adaptare, aceasta și pentru că se raportează într-un mod rațional, practic la ceea ce au de îndeplinit, fără însă a-și nega sau reprimă emoționalitatea, sensibilitatea, feminitatea, într-un cuvânt.** Ele acordă o atenție deosebită nevoilor subordonaților și constrângerilor organizaționale. Ca lideri, îi determină pe subordonați să realizeze noua viziune, construiește încrederea lor, îi motivează, lucrând mai ales cu cei care ar putea pune în pericol realizarea acestei noi viziuni. În exercitarea actului de conducere ele apar ca un **model pentru ceilalți, iar cu cât rezultatele și performanțele sunt mai răsunătoare, cu atât vor fi atribuite cu charismă mult mai ușor.** Pe scurt - dispun de acele trăsături și factori de personalitate considerați a fi potențial importanți în obținerea și păstrarea charismei: înfățișare chipeșă, ochi pătrunzători, voce clară, încredere în sine, nevoia de putere, încrederea în propriile credințe și idealuri, inteligență, deprinderi interpersonale. ■

HAIDUCUL MĂRII

sau o poveste despre contraamiralul în retragere Constantin Necula

Comandor
dr. **Marian MOȘNEAGU**,
Serviciul Istoric al Armatei

„Am fost șapte copii, patru băieți și trei fete, care au fost crescuți și școliți toți – doi studii medii și cinci superioare. Cei șapte copii au înființat alte șapte familii – cinci familii de ofițeri superiori, un profesor și un preot de țară. Nu a făcut niciodată, nimeni politică. Am fost o familie care mai credea în onoare”. Astfel își începe memoriile, adunate într-un volum intitulat „Așa a fost!”, care-și așteaptă de mai bine de un deceniu editorul, contraamiralul în retragere Constantin Necula.

Inginerul hidrolog de mai târziu a fost al treilea între pruncii Stanei, fiica adoptivă a lui Nichita Drăghici și ai maistrului țesător Ioan Necula din Brăneștii Dâmboviței. Premiant I în gimnaziu, la 11 ani a intrat în militărie, ca elev bursier la Liceul Militar „Mihai Viteazul” din Târgu Mureș. „În această perioadă, singurul meu prieten și scop a fost cartea”.

Pentru că a fost suspectat de o boală de inimă, a optat pentru Marină. În competiție cu odraslele prințului Ghica și generalului Papazoglu sau cu nepoții viceamiralului Bălănescu și generalului Pleșoianu, aprigi jucători de bridge, s-a lovit de ostilitatea regimului aristocrat exclusivist al perioadei interbelice. L-a salvat căpitanul de artilerie Bălășescu din Ministerul de Război, o rudă mai îndepărtată. Așa s-a văzut admis printre cei 10 cadeți din promoția 1936 ai Școlii Navale de pe strada Traian nr. 53 din Constanța.

După stagiul efectuat la bordul distrugătorului *Mărăști*, ca ajutor al ofițerului cu artileria, tânărul sublocotenent a ales Serviciul Hidrografic Maritim, unde a activat între anii 1938-1941. Aici a intrat în grațiile contraamiralului Alexandru Stoianovici, singurul ofițer de marină, pe atunci, cu școală de hidrografie în străinătate. „- Țineam evidența cronometrelor, făceam mărșă diurnă, învășasem să compensez busolele” – își amintește cu nostalgie veteranul de război Necula.

Comandorul poporului

De la 22 iunie 1941 la 9 mai 1943 a fost pilot militar și comandantul celui mai mare

remorcher maritim militar românesc - *Istria*, din compunerea Flotei de Siguranță a Comandamentului Portului și Zonei Constanța. „Cu nava *Istria* am executat sute de misiuni de noapte, de ascultare antisubmarin la sud de barajele de mine, am participat la apărarea A.A. a portului, la închiderea și deschiderea portului cu plasă antiitorpilor și la toate acțiunile de stingere a incendiilor după bombardamentele inamice, motiv pentru care am fost decorat cu „Coroana României” clasa a V-a cu spade și panglică de Virtute Militară. [...] În afara portului Constanța a executat peste 120 de misiuni de pilotaj și escortă costieră până la Sulina, precum și misiuni secrete între Mangalia și Insula Șerpilor”.

Ofițer capabil, întreprinzător și temerar, în 1941 a acționat cu curaj pentru salvarea de la incendiu a puitorului de mine *Durostor*, bombardat de aviația sovietică în portul Constanța, a scos din mare un hidroavion german și a dezechisat la Sulina cargoul german *Arcadia* iar de la gura Bugazului, canoniera *Ghiculescu*.

În același an, a escortat de mai multe ori, prin barajele de mine, până dincolo de

Burgas și Caliacra, vasul *Struma*, care transporta emigranți evrei pe ruta Constanța-Istanbul.

Din 10 mai 1943 și până în 23 aprilie 1944 a funcționat în statul major al Comandamentului Litoralului Maritim, ca șef al Biroului Informații. De cel puțin patru ori a bătut litoralul românesc pe jos, pentru recunoașteri și culegerea de informații despre potențialii sabotori la vreme de război. În această postură, l-a scos de sub urmărire pe sergentul Carol Sedelic, suspectat ca fiind comunist.

Între 24 aprilie – 5 septembrie 1944 a fost ofițer secund pe canoniera *Ghiculescu*. „Cu această navă am participat la toate operațiunile de evacuare a trupelor româno-germane din Crimeea, în calitate de navă escorteare, lider de transport și am evacuat trupe chiar la bordul navei proprii (ultimul drum 600 soldați), în situații disperate. În timpul efectuării acestor misiuni am întâmpinat rezistența activă a inamicului, în cadrul unor adevărate lupte navale – artilerie de coastă, bombardamente aeriene, atac de vedete torpiloare, mine de tot felul – în timpul cărora am pierdut nave de transport și escorteare germane. În zona Sevastopol nu am avut nici un sprijin. Am luptat numai cu armamentul de pe navele proprii. Până la urmă, operațiunea s-a executat și a fost reușită”.

După arestarea navei și a echipajului de către trupele sovietice, la 7 noiembrie 1944 a fost numit comandantul militar al portului Constanța, fiind singurul ofițer acceptat de muncitori și autoritățile sovietice deopotrivă.

Ca membru activ al Yacht Clubului Regal Român și secretar al filialei Constanța al Ligii Navale Române, s-a numărat printre promotorii practicării sporturilor nautice.

Mai marele Dunării

În perioada 1 aprilie 1945 – octombrie 1946, a fost detașat, la dispoziția Comandamentului sovietic, ca specialist hidrograf la Serviciul Hidrografic Maritim din Constanța, pentru lucrări topo-geodezice pe tot litoralul românesc, pentru corelarea hărților sovietice ale Mării Negre cu cele autohtone. Cu concursul

amiralului Cealți, a făcut o vizită de documentare la Sevastopol, cu o navă sovietică. l-a plimbat cu fostul yacht regal *Luceafărul*, în croaziere pe mare și la pescuit, pe Gheorghe Gheorghiu-Dej și Emil Bodnăraș.

În luna februarie 1947 a fost numit șeful Serviciului de Siguranță la comandamentul Apărării Litoralului Maritim.

În calitate de comandant al canonierei *Stihi* (septembrie 1948-noiembrie 1949) a executat alternativ misiuni de gardă la Sulina. Prevăzător și hotărât în acțiunile sale, a păstrat o atitudine rezervată față de politica noului regim de democrație populară și nu de puține ori a afișat o vădită ostilitate față de polițuci.

În 1951 a absolvit Academia Militară, ca șef de promoție. Avea deja 20 de ani de școală, printre care și cursurile speciale de Topografie și geodezie în cadrul Institutului Geografic Militar București, înființat și condus de reputații viceamirali Vasile Urseanu și Corneliu Bucholtzer.

La „Marxism” i s-au pus nu mai puțin de 32 de întrebări, dar orice tentativă de îndoctrinare a eșuat. Nici un chip să devină membru de partid. Cu toate acestea, i s-a încredințat să gireze comanda Flotei 145 de Dunăre. Era și comandantul garnizoanei Galați. Flancat de loțiitorul politic, maiorul Vasile Naum și consilierul sovietic, un fost comandant de submarin sovietic, a făcut treabă bună. Norocul său a fost că nici unul

dintre cei doi comandanți ai Marinei Militare din acea vreme – contraamirali Nicolae Mihai și Florea Diaconu - nu i-au purtat prea mult de grijă.

La 17 septembrie 1953 a revenit la mare, la comanda Brigăzii Apărării Raionului 214 Maritim. În iarna anului 1953/1954 a fost detașat, ca șef de stat major, la Comandamentul de Apărare contra Inundațiilor. Pe timpul unei vizite la Chișinău, în calitate de membru în delegația guvernamentală condusă de Emil Hosu, ministrul Construcțiilor, a stat la taclale cu Leonid Brejnev, pe atunci prim secretar al P.C.U.S. în Republica Sovietică Moldovenească și a degustat vinurile și șampania din pivnițele lui Ștefan cel Mare.

În vara anului 1954 a revenit la prima sa dragoste – hidrografia, ca șef al Serviciului Hidrografic. În ultimii doi ani ai carierei 1956-1958, a reușit să pună bazele actualei Direcții Hidrografice Maritime (D.H.M.). „În această funcție am coordonat organizarea, dotarea și încadrarea Direcției conform cerințelor

unui adevărat organ hidrografic internațional, care să poată coopera în totalitate cu organul hidrografic central al U.R.S.S. de la Leningrad și cu Serviciul Hidrografic bulgar, stabilind legături (în special prin Avize către navigatori) cu mai multe organe hidrografice de pe glob. [...] Odată cu înființarea D.H.M., am preluat de la Ministerul Transporturilor Navale

întregul sistem de asigurare a navigației în limita apelor maritime românești, cu întregul echipament material și uman și cu veniturile în valută. Lupta a fost grea cu ministrul adjunct Safer, dar am câștigat”.

În primăvara anului 1957 a întocmit studiul intitulat „Câteva probleme de bază privind dezvoltarea Marinei”, solicitat Comandamentului Marinei Militare de ministrul Emil Bodnăraș, în care a abordat o problematică atotcuprinzătoare: Rolul navigației și comerțului maritim în viața economică și politică, Situația porturilor de pe Dunărea maritimă și din zona Deltei, Legătura între calea fluvială și calea maritimă, Completarea și mărirea portului Constanța, Necesitatea unui bazin de radub în portul Constanța, Necesitatea unui șantier de construcții de nave maritime de tonaj mijlociu, Turismul nautic, Pregătirea cadrelor pentru Marina comercială, Concluzii pentru prezent. La final, autorul conchidea: „În domeniul marin, succesele se obțin numai prin curaj și inițiativă continuă. Să intrăm în

Europa, dar să oferim tuturor realizări noi, atractive și frumoase”.

De referință pentru marinari rămâne, fără îndoială, lucrarea „Manual de meteorologie maritimă”, tipărită la Editura Militară în 1959.

Pe marea agitată a vieții

În urma deciziei unui cadrist zelos, în decembrie 1958 a fost trecut abuziv în rezervă. Chiar și așa, nu a dezarmat. Posesor al brevetului de căpitan de cursă lungă încă din anul 1945, a activat ca tehnician la Secția Nautică din cadrul Institutului de Transport Constanța (1959-1960), comandant al navei de agrement *Dacia* (1 aprilie-13 iulie 1960), șeful Secției Căi Navigabile din cadrul NAVROM Constanța (1960-1962), șef al navelor fluviale silvice din cadrul Direcției Generale de Economie Forestieră Dobrogea (1963-1964), lector universitar la Institutul de Marină (22 mai 1967-20 septembrie 1968), unde a predat cursurile „Organizarea Marinei Comerciale” și „Încărcare-Arimare”, inginer principal hidrolog și hidrograf la Direcția Generală de Gospodărire a Apelor și Comisia Centrală de Apărare împotriva Inundațiilor din cadrul Consiliului de Stat al Apelor București (1968-1977).

La 22 iunie 1977 a devenit pensionar cu drepturi depline.

În anul 1996 s-a petrecut minunea: o parte din nedreptățile vieții au fost reparate, președintele României semnând decretul de avansare a comandorului Constantin

Necula la gradul de contraamiral în retragere. O reparație morală tardivă, dar benefică pentru faima sa de haiduc al mării de odinioară, pentru familie și cei care l-au cunoscut, apreciat și îl stimează în continuare.

Anul acesta, la împlinirea venerabilei vârste de 93 de ani, contraamiralul de flotilă Dorin Dănilă i-a conferit „Emblema de onoare a Statului Major al Forțelor Navale”. Un trofeu pe care, coroborat cu „Coroana României”, clasele a V-a și a IV-a cu spade și panglică de Virtute Militară, „Vulturul German” clasa a III-a, „Medalia Muncii”, „A 10 aniversare a Eliberării de sub jugul fascist”, „Meritul Militar” clasa I, „Meritul Agricol” și „Crucea Comemorativă a celui de-al doilea război mondial. 1941-1945”, îl asociază cu dragostea sa pentru Marina Română și slujitorii săi. De ieri, de azi și dintotdeauna.

Tuturor, decanul de vârstă al amiralilor români le transmite, din inimă, crezul vieții sale: „Numai o mână forte de timonier priceput va putea conduce Marina pe drumul cel bun”.

SUBMARINELE ROMÂNIEI

Comandor dr. **Marian MOȘNEAGU**
Serviciul Istoric al Armatei

Primul război mondial a marcat consacrarea deplină a submarinului ca armă imbatabilă în mediul submarin, războiul de cursă practicat de submarinele germane evidențiindu-i calitățile tactice deosebite: mobilitatea (conferită de viteza la suprafață și în plonjare, suplețea de manevră, imersiunea de navigație și raza de acțiune), capacitățile ofensive (dotarea cu tunuri, torpile, mine și ulterior cu rachete) și capabilitățile defensive (imperceptibilitatea, tăierea plaselor, avantajul sonarelor). Ca urmare, și România a luat în calcul dotarea Marinei Militare cu submarine.

De la O'Byrne...

Conștientă de rolurile și avantajele multiple ale acestei arme, Marina Militară Română a trimis în Anglia, Franța, Germania și Italia o comisie specială, alcătuită din contraamiralul Constantin Bălescu, căpitan-comandorul Angelo Frunzianescu și căpitanul Corneliu Bucholtzer, pentru „a studia diferite tipuri de submersibile în șantierele special repute și a culege cu această ocazie și informații în legătură cu construcțiile proiectate pentru completarea flotei Diviziei de Mare”.

În urma unei subscripții publice făcute în anul 1913, în Fondul Flotei Naționale s-a colectat suma de 2.925.189,30 lei pentru procurarea unui submarin. Marina Militară Română a primit oferte din partea firmelor Casa Schneider et Compagnie din Franța, M. Whitehead din Fiume, Fried. Krupp din Kiel-Germania și Electric Boat Company din New York.

Prin intermediul Direcției Marinei, pe baza Jurnalului Consiliului de Miniștri nr. 1542 din 7 iunie 1914 a fost comandat Casei Schneider et Compagnie - Creusot din Franța, prin contractul nr. 1092/ 9 iulie 1914, un submarin tip Laubeuf, de tonaj mediu, respectiv 339 tone, la prețul de 2.300.000 franci aur, pe care trebuia să-l predea în decurs de 30 de luni, la 9 ianuarie 1917.

Pentru supravegherea construcției acestuia, prin raportul nr. 1093 din 9 iulie 1914 s-a aprobat trimiterea în Franța, la Paris, Châlons și Toulon, a unei comisii compuse din căpitanul Petre Bărbuneanu și ofițerul mecanic clasa a III-a Vasile Burchi. Din suma totală contractată, în 1914 a fost achitat firmei Schneider un acout de 1.000.000 franci aur, prin Banca Marmorosch, Blanck & Co. Neputând fi livrat din cauza izbucnirii primului război mondial, submarinul O'Byrne comandat de guvernul

român la Creusot a fost rechiziționat de guvernul francez, devenind proprietatea Ministerului Marinei Franceze.

În 1920, locotenent-comandorul Gheorghe Koslinski, aflat la Școala de Navigație Submarină din Toulon și atașat militar român la Paris, locotenent-colonelul C. Ionescu-Munte a fost desemnat să poarte tratative cu Ministerul Marinei franceze în vederea preluării submarinului O'Byrne, al cărui preț urcase, datorită îmbunătățirilor tehnico-tactice, la 3.000.000 franci aur, cu o aproximație de 10%.

Pentru a îndepărta dominația engleză din Marea Neagră și Dunărea de Jos, Franța era dispusă să cedeze României, cu titlu gratuit, un crucișător și două submarine, dacă țara noastră ar fi solicitat Franței o misiune navală care să contribuie la reorganizarea Marinei Române.

Întrunit în ședința din 16 iunie 1922, sub președinția A.S.R. Principele Carol, Comitetul Consultativ al Marinei a decis să renunțe la comanda acestui submarin ca „fiind de construcție veche și nemaiîndeplinind condițiunile unui vas modern de luptă”. Șantierul Naval „Ansaldo San Giorgio” din La Spezia s-a arătat dispus să livreze două submarine tip 112/A la prețul de 120 000 lire sterline, gata în patru luni de la parafarea comenzii.

...la Delfinul

La Conferința de la Washington din 1921-1922, principalele puteri navale ale lumii au acceptat dezvoltarea armei submarine.

Prin Planul de înzestrare a Marinei Regale, în 1935 s-a prevăzut achiziționarea mai multor nave noi, printre care trei submarine cu un deplasament de 6-700 tone, dintre care două torpiloare și unul minier (suma estimată era de 467 000 000 lei). Inițial s-a propus construirea acestora în țară, cu concursul unor case cu tradiție, printre ofertanți numărându-se firmele „Ingenieurs Kantoor”, „La Loire”, „Schneider”, „Normand” și „Bretagne”. În cele din urmă, prin contractul nr. 15276 din 7 decembrie 1926, România a comandat construirea primului submarin românesc, la prețul de 167 624 lire sterline, care a început în 1927 la Șantierul Naval „Quarnaro” din Fiume, fost austro-ungar.

Lansat la apă la 22 iunie 1930, submarinul nu a fost finalizat la termen (7 decembrie 1928). Ca urmare, la 19 decembrie 1931 statul român a reziliat contractul și a intentat proces firmei constructoare dar conform legislației italiene, sentința instanței judiciare române a rămas fără valabilitate. Tratatul au fost reluate pe cale diplomatică la 24 ianuarie 1935, astfel încât la 22 august 1935 comisia Marinei Regale Române a început probele de recepție. La 9 mai 1936, președintele comisiei, comandorul Victor Schmidt a luat în primire nava, care a sosit la Constanța, escortată de nava-bază *Constanța*, la 27 iunie 1936, sub comanda căpitanului Victor (Niță) Voinescu. Acesta a intrat oficial în serviciu la 15 august 1936,

submarinul *Delfinul* a fost trimis în larg pentru a fi ferit de eventualele bombardamente aeriene. După începerea ostilităților cu U.R.S.S., la 22 iunie 1941, *Delfinul* a executat prima misiune de patrulare în largul Mării Negre. Întrucât la 3 august 1941 o schijă avea să-i găurească turela, *Delfinul* și nava-bază *Constanța* au fost adăpostite în bazinul Gării Maritime.

În intervalul 22 iunie 1941-3 iulie 1942, când a intrat în reparații, submarinul a executat 9 cruciere cu durate variabile, cea mai mare fiind de 16 zile, totalizând 75 de ore de imersiune. La 5 noiembrie 1941 a torpilat și scufundat în apele altei transportorului sovietic *Uraleț* de 1975 tone. Pentru a rezista timp de opt ore bombardamentului navelor de suprafață inamice, *Delfinul* a coborât la cota maximă de imersiune de 80 metri. Pentru faptele sale de arme, comandantul Constantin-Bibi Costăchescu a fost decorat cu Ordinul „Mihai Viteazul”.

Misiunile sale operative au fost evocate cu aplomb de Constantin Virgil Gheorghiu, fost reporter de război mobilizat de Marele Stat Major la Secția Propagandă, într-o serie de reportaje publicate în presa vremii, precum „Soldatul”, „Acțiunea”, „Viața”, „Sentinela”, „Informația”, „Ordinea” ș.a., precum și în volumul „Cu submarinul la atacul Sevastopolului”, cu o prezentare de Ionel Teodoreanu (București, 1942). Pentru a fi ferit de bombardamentele aeriene, în 1944 *Delfinul* a fost retras pe Dunăre, la Islaz, odată cu Șantierul Naval Mobil. Submarinul *Delfinul*, aflat în reparații la Corabia, a deschis focul în ziua de 28 august 1944 asupra unor nave armate germane,

împlinindu-se astfel un vechi deziderat al marinarilor români de a avea o unitate de luptă subacvatică.

Într-un studiu referitor la oportunitatea continuării lucrărilor la Lacul Tașaul și programul naval din 4 octombrie 1940, contraamiralul Alexandru Gheorghiu reevalua prioritățile programului naval în derulare, optând pentru o nouă configurație a flotei de mare, care includea nu mai puțin de 24 submarine de 600 tone, din care un sfert miniere.

În iunie 1940, o dată cu declanșarea crizei politice determinate de cedarea Basarabiei,

care bombardau portul și orașul Corabia. Submarinul a fost lovit de un obuz care, din fericire, nu a explodat. După încetarea luptei, submarinul a salvat două nave românești incendiate și lovite de proiectile germane.

În urma armistițiului cu U.R.S.S., La 19 septembrie 1944, submarinul *Delfinul* a fost preluat la Galați drept captură de război de către ruși. În flota sovietică, submarinele românești au purtat numerele tactice TS-1 *Rechinul*, TS-2 *Marsuinul* și TS-3 *Delfinul*. Submarinul *Delfinul* a fost retrocedat la Galați, la 12 octombrie 1945.

În baza hotărârii Guvernului sovietic, la 23 iunie 1951 a fost restituit în stare de funcționare și submarinul S 11 (ex - *Rechinul*). În luna octombrie 1951 acesta a reluat instrucția specifică, prin executarea, sub comanda locotentului major Mihai Doagă, a primului marș pe Dunăre. La 20 noiembrie 1951 a executat un marș de noapte de două ore în zona Galați.

La 13 octombrie 1952, submarinele S1 și S11 au plecat din Galați spre Constanța, pentru andocare, unde au ajuns la 20 octombrie. La 1 ianuarie 1958, Divizionul 594 Submarine a fost desființat iar submarinul *Delfinul* a fost dezmembrat.

Printre comandanții submarinului *Delfinul* (S-11) s-au numărat căpitanii Victor Voinescu (1935-1937), Corneliu Lungu (1937-1939), Constantin-Bibi Costăchescu (1939-1943), Alexandru Marinescu (1944), Mihai Doagă (1951-1953), Ilie Ștefan (1953-1954), Aurelian Ionescu (1954-1956).

Submarine asamblate la Galați

În anul 1937, Ministerul Aerului și Marinei a acceptat oferta Uzinelor Metalurgice din Reșița (U.D.R.), pentru a construi la Șantierul Naval Galați, în colaborare cu firma olandeză I.V.S., puitorul de mine *Amiral Murgescu* și submarinele *Rechinul* (S11) și *Marsuinul* (S2), care au făcut obiectul contractului nr. 703 din 17 septembrie 1937. Firma olandeză folosea personal și tehnică germană, oferta firmei franceze „Loire” fiind mai puțin avantajoasă din punct de vedere tehnic. Asamblarea elementelor de carenă a început în 1938, dar construcția a fost întârziată din cauza războiului.

Cele două submarine au fost lansate la apă 5 mai, respectiv la 25 mai 1941. Pentru familiarizarea echipajelor cu instalațiile de bord și instrucția de specialitate a acestora, în mai 1942, la Galați s-a constituit Grupul de Instrucție Submarine și Vedete Torpiloare.

Submarinul torpilor *Rechinul*, comandat de locotenent-comandorul Corneliu Lungu, a fost armat la 9 mai 1943, la exact 7 ani de la arborarea pavilionului pe *Delfinul*. *Rechinul* a ajuns la Constanța la 24 mai 1943, intrând într-o lungă perioadă de probe, care au culminat cu proba de maximă imersiune de 110 metri.

Între 20 aprilie-15 mai 1944, *Rechinul* a executat prima sa misiune operativă, supraveghind zona porturilor Zonguldak și Batumi, fiind înlocuit de *Marsuinul*, care părăsise Constanța la 10 mai. Cea de-a doua – și ultima - misiune a *Rechinului* a fost executată timp de 45 de zile, între 15 iunie – 29 iulie 1944, sub comanda căpitanului Nicolae Țurcanu, în zona Novorossiisk. La 5 septembrie 1944, *Rechinul* a fost capturat la Constanța de trupele sovietice, fiind restituit la 24 iunie 1951.

Sub pavăza sovietică

În urma Tratatului de Pace încheiat la 12 octombrie 1947 de România la Paris, țării noastre i s-a interzis să mai posede submarine. A rămas totuși cu personal tehnic la bord și pe timpul războiului rece. După reparațiile efectuate în 1952, când s-au făcut probe pe Dunăre, în 1954 a revenit

la Baza Navală Mangalia pentru instrucție, fiind bazat la lângă un șlep cu rol de ponton, fixat de malul lacului în zona cheului sulfuros. Întrucât imersiunile efectuate în lac și în mare au evidențiat numeroase infiltrații de apă în corpul rezistent, în anul 1959 submarinul *Delfinul* a fost clasat și dezmembrat, motoarele sale fiind expuse în cadrul expoziției în aer liber a Muzeului Marinei Române din Constanța. După reparații, la sfârșitul lunii decembrie 1953 a fost bazat la Mangalia, alături de *Delfinul*.

Pentru reluarea instrucției echipajului, în anul 1954 la fost amenajat, la est de localitatea 2 Mai, un poligon de pregătire pentru submarine. În principiu, pregătirea se executa prin ieșiri în mare cu durata de două săptămâni, cu staționare în rada Mangalia.

La unul din exercițiile executate cu submarinul *Rechinul* în toamna anului 1954 a participat și ministrul Forțelor Armate, generalul de armată Emil Bodnăraș, care a apreciat pozitiv prestația echipajului.

După încheierea campaniei de instrucție și a inspecției C.M.M., în luna noiembrie, ambele submarine au fost ridicate, pentru revizii, pe docul plutitor de la Constanța. Pentru executarea lucrărilor de revizie, a fost adus la Mangalia un atelier plutitor,

Victor Voinescu, comandant Delfinul I

echipajele participând efectiv la executarea reviziiilor tehnice.

În anul 1955 au fost amenajate Atelierul de Torpile al Bazei Navale Mangalia și Atelierul de lansare torpile în mare. Ambele submarine au participat la aplicația C.M.M. desfășurată la începutul lunii iulie. În luna august, submarinul S11 a participat la o altă aplicație, desfășurată în prezența secretarului general al P.M.R., Gheorghe Gheorghiu-Dej, care pe timpul vizitei în Baza Navală Mangalia, a inspectat interiorul submarinului.

Din cauza exploatării îndelungate și a lipsei pieselor de rezervă, în toamna anului 1955 o comisie tehnică a C.M.M. a hotărât ca cele două submarine să funcționeze în continuare, dar cu restricții: S 11 să execute imersiuni numai până la 20 metri iar S 1 la cota periscopică.

Având în vedere starea tehnică precară a submarinelor, planul pregătirii de luptă pe anul 1956 a fost restructurat, majoritatea timpului consumându-se prin staționări la ancoră pe lacul Mangalia unde, fără a se consuma ore de marș, s-au executat antenamente și exerciții generale, cât mai apropiate de situația reală. Puținele ieșiri pe mare au fost utilizate pentru antrenarea ofițerilor și a echipajelor în navigația la suprafață, navigația în formație, maneve și evoluții etc. Întrucât în urma evaluărilor preliminar a rezultat că valoarea reparațiilor capitale și a modernizărilor echivala cu cea a achiziționării unor submarine, noi conducerea M.F.A. și a F.M.M. a decis să renunțe la reparația celor două submarine, în favoarea achiziționării altora noi din U.R.S.S. În această perspectivă, a fost trimisă în Uniunea Sovietică pentru specializare o echipă de ofițeri, în frunte cu căpitanul-locotenent Radu Nicolae. În toamna anului 1956 și iarna lui 1957 au fost excutate noi lucrări de revizii și reparații, dar în urma verificării efectuate, comisia tehnică a C.M.M. a ajuns la concluzia că starea tehnică a submarinelor nu mai permitea executarea imersiunilor în mare. Ca urmare, pentru 1957 s-au avizat numai navigația la suprafață, costieră și executarea de imersiuni pe lacul

Corneliu Lungu, comandant Rechinul

Mangalia. Acest an a consemnat și ultima participare a celor două submarine la Ziua Marinei, în portul Constanța.

Rechinul a fost clasat și dezmembrat în 1959.

Submarinul *Marsuinul* a fost proiectat și ca lansator de mine dar ulterior, renunțându-se la această idee, a fost identic cu *Rechinul*. Se deosebea de acesta doar prin forma balasturilor externe centrale, care erau mai bombate, în scopul introducerii dispozitivelor necesare fixării și lansării minelor. *Marsuinul* a intrat în probele de recepție spre sfârșitul verii anului 1943, după care și-a preluat locul în portul Constanța, lângă nava-bază *Constanța*. Primul său comandant a fost căpitanul Grigore Ciolac. S2 a executat o singură misiune de luptă, în iunie-iulie 1944. În luna septembrie 1944, *Marsuinul* a fost capturat de trupele

sovietice. Din relatările neoficiale ale unor ofițeri sovietici, consemnate în mărturiile comandoului Mihai Doagă, se pare că acesta s-a scufundat la cheu, în portul Sevastopol, în urma exploziei unei torpile scăpate din palanc în compartimentul prova, pe când executa manevra de scoatere a acestora din tubul lanstorpile.

Cele două submarine au staționat în Bazinul vechi din portul Galați, la dana dintre Siloz și cala Șantierului Naval, din august 1951 până la sfârșitul anului 1953.

Submarinul Războiului Rece

În conformitate cu prevederile Tratatului de Pace de la Paris, România nu mai putea poseda submarine. Cu toate acestea, conducerea Marinei Militare nu a renunțat la proiectele sale de reintroducere în dotare a submarinelor clasice.

La 17 februarie 1958, N. Bulgarin, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. îi răspundea omologului român Chivu Stoica: *„Guvernul U.R.S.S. a analizat cererea dvs. cu privire la transferarea către Flota maritimă de război a R.P.R. pentru folosirea gratuită a navelor militare din cele ale Flotei maritime de război a U.R.S.S. Guvernul sovietic propune ca să se discute împreună problema*

Grigore Ciolac, comandant Marsuinul

trasnferării către România în arendă, în anul 1958, pentru nevoile Flotei maritime de război a R.P.R. a trei submarine mijlocii proiect 613, construcție 1955 și a două nave de escortă, proiect 50, construcție 1956. [...]Plata pentru arenda navelor arătate mai sus propunem să se facă anual conform acordului comercial în vigoare, luând ca bază costul de fapt al navelor și ținându-se seama de termenul de serviciu stabilit pentru aceste nave. Totodată se are în vedere ca împreună cu navele poate fi predat un complet de muniții de artilerie pentru torpile și grenade antisubmarine în condițiile calculeleor adoptate în furnizări de armament”.

În „Nota privind propunerile de înzestrare a Marinei Militare cu nave și tehnică navală de luptă pe perioada 1971-1980”, studiu

Corneliu Cristescu, comandant Delfinul II

întocmit pe baza necesarului de tehnică navală stabilit de Marele Stat Major și considerat de conducerea C.C. al P.C.R. drept „exagerat, incomplet sub aspectul analizei și al stabilirii cheltuielilor definitive” se propuneau 4 submarine, cu o valoare unitară de 250.000.000 lei. *„Valoarea celor 4 submarine (un miliard lei) a fost prevăzută în planul de import al M.F.A., întrucât Comitetul de Stat al Planificării și Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini nu au fost de acord cu fabricația lor în țară”* – se specifică în argumentația documentului.

În *„Documentare privind înzestrarea Marinei Militare și Trupelor de Grăniceri cu nave de luptă și auxiliare în perioadele 1972-1975 și 1976-1980”, semnate de comandantul Marinei Militare, viceamiral ing. Grigore Marteș și locțiitorul tehnic al acestuia*

și șef al Direcției Tehnice de Înzestrare, contraamiralul ing. Constantin Tomescu, printre forțele de lovire la mare se regăsesc și șase submarine, care „sunt necesare pentru a putea asigura supravegherea și cercetarea continuă a zonei de acțiune a Marinei Militare, a duce acțiuni de luptă cu caracter permanent (îndelungat) pe comunicațiile maritime ale inamicului și pentru lovirea desantului pe timpul traversadei”. În acest scop, se propunea „să se prevadă din timp fondurile valutare pentru importul în perioada 1976-1980 a unui submarin mijlociu [...]”.

În „Sinteza și actualizarea documentării privind înzestrarea Marinei Militare și Trupelor de Grăniceri cu nave în 1972-1975 și 1976-1980”, înaintată Consiliului de Înzestrare cu nr. E 0022322/07.10.1972, liderii C.M.M. argumentau că *„Submarinele sunt necesare pentru supravegherea și observarea în ascuns a inamicului și pentru lovirea navelor de suprafață de la limita de folosire a rachetelor asupra litoralului propriu”*.

În „Analiza privind necesitatea dotării Marinei Militare cu submarine, misiunile acestora, numărul și tipul de submarine necesar”, întocmită la 23 martie 1974, semnatarii – contraamiralul Sebastian Ulmeanu, locțiitorul comandantului Marinei Militare, contraamiralul Mihai Aron, șeful de stat major și contraamiralul ing. Constantin Tomescu, locțiitorul tehnic al comandantului Marinei Militare concluzionau: *„Considerăm că Marina Militară a R.S. România, pentru a-și putea îndeplini în bune condiții misiunea de a apăra interesele de stat pe mare, nu se poate limita numai la acțiunea navelor de suprafață, ci trebuie să aibă în componere și un număr de submarine cu care să acționeze în importanta zonă de sub nivelul mării”*. În ceea ce privește numărul acestora, specialiștii C.M.M. estimau cel puțin 3 submarine pentru misiuni în apropierea litoralului nostru (90 Mm măsurate pe meridian) și alte trei pentru

acțiuni la litoralul inamic, adică *„un număr de 6 submarine organizate într-un divizion, subordonat C.M.M., din care 3 submarine ar putea acționa permanent în mare”*.

În concluzie, se aprecia că *„submarinul mic cu propulsie Diesel-electrică (U.R.S.S.) posedă caracteristicile tehnico-tactice necesare pentru a putea îndeplini misiunile arătate și propunem procurarea din import a 6 submarine de acest tip”*.

Referindu-se la potențialul de luptă prezent și viitor al Marinei Militare, într-un alt studiu intitulat „Unele probleme privind capacitatea de luptă a Marinei Militare”, înaintat eșaloanelor superioare la 21 noiembrie 1974, pentru a fi analizat Consiliul de conducere al M.Ap.N. în cursul anului 1975, contraamiralul Mihai Aron, șeful de stat major al Marinei Militare susținea ca nevoie de înzestrare a Marinei Militare dotarea cu 4-6 submarine, dintre care unul prevăzut și aprobat pentru perioada 1975-1980 și 3-5 după 1980. Așa s-a ajuns la achiziționarea din fosta U.R.S.S., contra 61,5 milioane U.S.D., a actualului submarin *Delfinul*, din clasa Kilo, contractat în anul 1984 cu Șantierul Naval „Gorki”. Recepția preliminară a submarinului proiect 877 E a avut loc în perioada 29 iulie – 7 august 1986, în portul Odessa.

Submarinul nr. 8 a intrat în înzestrarea Marinei Militare Române la 20 noiembrie 1986, primul său comandant fiind contraamiralul dr. ing. Corneliu Cristescu (pentru detalii, vezi Doru Iordache, „Operațiunea Delfinul”, în „Jurnalul Național”, luni, 8 octombrie 2007, p. 8-9).

La 2 iunie 1991, cu prilejul împlinirii a 55 de ani de la sosirea în țară a antecesorului său, în portul militar Constanța a avut loc ceremonia botezului submarinului *Delfinul* - 2, navă care continuă în Forțele Navale epopeea „tridentului” subacvatic interbelic românesc. ■

ATENȚIE, SE FILMEAZĂ!

**Echipajul fregatei Mărășești
a apărut la emisiunea „Te vezi la Știrile ProTV”**

Instantaneu din timpul filmărilor pentru emisiune.

Text și foto: **Bogdan DINU**

„Da, sunt la mare. Da, este adevărat, am o ținută care frizează ținuta militară. Și e și mai adevărat faptul că suntem pe ceea ce cândva a fost și cred că încă mai este nava amiral a Marinei Militare române. Suntem la bordul lui Mărășești, suntem în larg și avem de gând să vă spunem o poveste care va fi o combinație nemaipomenită între profesionalismul unor bărbați pregătiți să stea pe mare, dar cu o tușă frumoasă, feminină aș putea spune, a celor care lucrează, femei fiind, la bordul lui Mărășești ca militari. De fapt, toată povestea asta va fi cât se poate de bine pigmentată cu tot ceea ce înseamnă jocuri marinărești și jocuri militarești. De ce vrem să facem asta? Pentru că vrem să vă arătăm că în largul Mării Negre există niște oameni ca aceștia care fac ceea ce au de făcut și pentru România și pentru participarea noastră în toate structurile mari ale lumii unde avem obligația să ne prezentăm foarte bine.

Așa că vom vedea la lucru Mărășești cu tot ce are el mai bun, personal, respectiv dotări militare.”

Așa și-a început Cristian Tabără emisiunea realizată în Forțele Navale Române, mai exact pe fregata *Mărășești* în largul Mării Negre. Ca urmare a răspunsului pozitiv al Statului Major al Forțelor Navale la solicitarea cunoscutului post de televiziune, în zilele de 12 și 13 aprilie echipa de la emisiunea săptămânală „Te vezi la Știrile ProTV” s-a aflat pe fregata *Mărășești* care executa o misiune de antrenament de rutină. Iar noi, care i-am însoțit la bord, avem astfel posibilitatea să vă prezentăm un „making of” sau altfel spus cum s-au realizat filmările văzute din spatele camerei. Timp de aproape 24 de ore nava și echipajul a trebuit să înfrunte un alt „inamic” decât cel pentru care se pregătește în mod obișnuit și anume să facă față rigorilor și dificultăților filmării unei emisiuni de televiziune. Chiar dacă personajul principal a fost unul colectiv, echipajul în ansamblu, el a fost bine pigmentat cu interviuri realizate cu marinarii militari. Astfel că s-a filmat ziua și noaptea, la interior și la exterior,

din sala mașini până pe puntea heliport, comanda de marș, centrul de conducere a luptei sau chiar în bucătărie. Comandorul Adrian Iordache, comandantul navei, a propus un „scenariu” flexibil după care să se desfășoare filmările, adică tipurile de exerciții, de data aceasta simulate, pe care nava le execută de obicei, astfel încât oaspeții să-și poată alege singuri momentele. La care s-au adăugat și imaginile furnizate de Grupul Mass-Media cu momente din trageri și lansări reale de rachete care, evident, nu puteau fi realizate pe loc. Firescul și naturalețea au fost cuvintele de ordine ale filmărilor, dorința realizatorului fiind obținerea unei imagini reale, nefardate dar și fără tușe excesive, o radiografie a vieții la bordul unei nave a Forțelor Navale iar rezultatul a fost cel dorit. Nu am vrea să vă facem să credeți că totul a fost ușor dar echipajul și-a „jucat” cu plăcere și chiar entuziasm rolurile, „*Cristian Tabără este un bun comunicator, ne-a impresionat prin poziția lui profesionistă și prin fizic, este un tip masiv. Le-am arătat câte puțin din ceea ce facem noi. Știți cum e, ca să faci un film de televiziune îți trebuie mai multe camere,*

e nevoie de repetiții, ori noi nu suntem învățați cu așa ceva. Noi ducem exercițiul de la un capăt la altul. Pentru dâșii am repetat unele secvențe și exerciții și eu cred că o să iasă o treabă bună, de altfel o să vedem împreună la televizor ceea ce a ieșit”, ne-a declarat căpitan-comandorul Bogdan Dumitrescu, comandantul secund al navei.

Așa a ajuns Cristian Tabără, respectând formatul emisiunii dar și impulsurile personale, să tragă cu pușca semiautomată cu lunetă în cadrul unei ședințe de trageri speciale, să dialogheze și să guste din preparatele bucătarilor navei, să tragă la parămă (și echipa în care se afla chiar a câștigat lucru care nu e de mirare având în vedere „gabaritul” realizatorului), să sufle în siflea oferită de șeful de echipaj sau să-și încerce norocul la aruncatul bandulei. Și am mai remarcat măiestria și talentul realizatorului de a dialoga cu oamenii și de a le risipi emoțiile inerente unor astfel de momente.

În ceea ce ne privește, mărturisim cu onestitate că invidia și frustrarea au fost sentimentele care ne-au încercat cât timp ne-am aflat în preajma echipei de filmare. Invidie nu față de realizator, prospețimea jurnalistică sau formatul emisiunii ci față de ceea ce noi numim resurse. Pentru cine e familiarizat cât de cât cu munca de televiziune enumerarea de mai jos nu mai are nevoie de explicații iar pentru ceilalți sperăm ca, măcar cantitativ, să le poată spună ceva. Pentru doar 23 de minute de emisiune (*Scutul Dobrogei* , emisiunea noastră, are 30 de minute) echipa a inclus trei cameramani, un sunetist, mașinist, șef de producție, documentarist, editor de imagine, regizor artistic și are acces la toate resursele unui trust de presă. Nu mai vorbim aici de numărul și calitatea echipamentelor la care

noi nici nu visăm. Probabil, acesta este prețul profesionalismului, și nu referim aici la solde sau salarii. Iar celor care deja au pe buze cunoscuta replică „Dacă nu îți convine, de ce nu te duci să muncești la ...” le răspundem că nu aceasta este soluția. Dacă vom continua să urmăm șablonul „Cui nu îi convine să plece” (și nu ne referim aici neapărat la autorul acestor rânduri, la Grupul Mass-Media ci la marină în general) s-ar putea ca în câțiva ani Forțele Navale să ajungă să se scalde într-o călduță mediocritate în care principala preocupare a angajaților să fie consultarea bancomatului în ziua de leafă și nu cum să-și eficientizeze munca și să rămână motivați în continuare. Pentru a nu încheia într-o notă pesimistă trebuie să spunem că realizăm faptul că niciodată nu vom avea resursele pe care le are un trust de presă – nici nu s-ar justifica de altfel – dar o investiție decentă este posibilă și necesară având în vedere că emisiunea noastră se difuzează deja în tot sud-estul țării.

Supărarea rămâne a noastră iar bucuria și fericirea membrilor echipei de filmare și a lui Cristian Tabără care, la momentul debarcării erau cu toții, cu acte în regulă, membrii de onoare ai echipajului fregatei *Mărășești*. „*Aici se termină emisiunea noastră. Sper că v-a plăcut, sper că v-a impresionat și sper că v-a mai dat, așa, o oarecare liniște sufletească legată de profesionalismul celor care luptă sub culorile României și în uniforme care ne reprezintă în anumite situații. Și apoi de ce să nu fim sinceri? Tuturor băieților le-au plăcut cândva jocurile militarești, toți au visat să aibă privilegiul să vadă o asemenea navă ca noi iar în ceea ce le privește pe fete știți că ele spun că urăsc violența dar apreciază un bărbat adevărat. Până data viitoare numai bine!*” Vă sună cunoscut? ■

4 întrebări pentru Cristian Tabără

Știu că pentru realizarea emisiunii dumneavoastră bateți țara în lung și în lat. Cum ați ajuns și în Forțele Navale Române, în largul Mării Negre, în această locație, dacă nu exotică atunci cu siguranță cu totul aparte?

Cu totul aparte este adevărat. Acum ce să vă spun, am ajuns aici în primul rând prin bunăvoința celor care au răspuns pozitiv cererii noastre iar intenția a pornit de la o dorință naturală de a continua o serie de reportaje pe care le-am mai făcut cu diverse tipuri de trupe care, într-un fel sau altul, apără România. Au fost polițiștii de frontieră în mai multe rânduri la noi și evident nu aveai cum să eviți Marina Militară.

Trebuie să precizăm cititorilor noștri că nu sunteți totuși la primul contact cu Forțele Navale, ați mai filmat o emisiune la Batalionul de Infanterie Marină de la Babadag, pe uscat, dar este prima ieșire pe mare. Ne aflăm deja la sfârșitul celei de a doua zile de filmare. Cum a fost?

Pentru mine excepțional, pentru interesele emisiunii și mai bine și mă folosesc de prilej pentru a vă mulțumi că ne puneți la dispoziție o parte din imaginile din aplicațiile anterioare la care noi nu am avut acces.

Ce v-a plăcut și mai ales ce nu v-a plăcut la bord?

Nu aș putea spune că nu mi-a plăcut ceva pentru că nava arată bine, e OK, e întreținută, oamenii știu ce au de făcut. Nu aș putea spune că ceva de aici nu îmi place.

Și-au jucat bine „rolurile” marinarii militari?

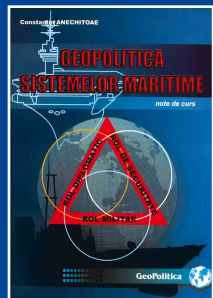
Absolut convingător și recunosc sincer că m-am reîntâlnit cu plăcere cu pușca semiautomată cu lunetă, nu am mai tras cu ea din 1986, din armată. Dar chiar mi-a plăcut și mă simt foarte bine, în elementul meu. Trebuie să vă mai spun un lucru care ține și de o anumită latură subiectivă. Înainte să vin aici am vorbit cu tata, care a fost la vremea respectivă marinar, a făcut armata la marină, patru ani a stat prin zonă și, nu știu, am senzația că într-un fel sau altul închid un cerc al amintirilor lui.

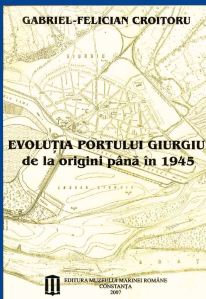
Semnal editorial

Zburătorii României Mari, Valeriu Avram, Alpha MDN, Buzău, 2007, 385 p.+ index și bibliografie. Lucrarea a apărut sub egida Oficiului Național pentru Cultul Eroilor, în colecția „Cultul Eroilor”. În cele aproape 400 de pagini, însoțite de un adecvat material scenografic, sunt scrise și descrise destinele a 77 de slujitori ai aripilor românești. Autorul, prof. dr. Valeriu Avram, specialist în istoria aviației, a folosit un vast material bibliografic: arhivele, periodicele, „Monitorul oastei”, memorii și lucrări contemporane de primă mână. Fără părtinire, cu egală dragoste, autorul își prezintă subiecții, care au iubit văzduhul, deopotrivă „marea și zborul” (cazul celor care migraseră de la marină și nu au fost puțini), pe cei care au venit la aviație de la artilerie, infanterie, cavalerie. Mai mult, autorul își împlinește misiunea de onoare până la capăt, prezentând și pe aviatorii francezi, care au luptat alături de români în anii 1916-1918, știut fiind că la comanda Aeronauticii Militare Naționale în intervalul decembrie 1916-februarie 1918, s-a aflat lt. col. av. De Vergnette de la Motte. Cartea este un omagiu adus eroilor aerului, un prețios instrument de lucru pentru cercetătorul istoriei militare, dar și pentru cadrele de astăzi și cele de mâine. (M.P.)

Geopolitica Sistemelor Maritime, colonelul (r) conf. univ. dr. Constantin Anecitoae, Editura Top Form București, 2008. În prefață, distinsul prof. univ. Vasile Nazare de la Academia Navală „Mircea cel Bătrân”, menționează: „Demersul autorului valorifică direcțiile, tendințele și principiile prefigurate de geopolitica clasică: dualitatea apă-uscat, disputa privind suprațimă dintre „heartland” și „rimland”, dintre puterile continentale și puterile maritime, teoria cercurilor geopolitice, rolul puterii maritime în ecuația de putere la nivel global”. Dincolo de noțiunile introductive legate de studiul, istoricul, precursorii și conceptele geopoliticii, Constatin Anecitoae analizează selectiv și sintetic geopolitica activităților maritime, sfera de influență a acestora, instituțiile maritime, normele juridice, importanța elementului marin, rolurile mărilor, căile maritime, țărmurile maritime, pirateria maritimă ș.a. Autorul nu ezită să conecteze la problematica atât de vastă a Oceanului Planetar regimul mereu actual și pregnant sensibil al frontierelor fluviale și maritime, starea mediului acvativ și, în corelație directă cu specificul național, geopolitica Mării Negre, a Dunării și rolul Forțelor Navale în noul context geopolitic. (M.M.)

Evoluția portului Giurgiu – de la origini până în 1945, Gabriel-Felician Croitoru, Editura Muzeului Marinei Române, Constanța, 2007, 188 p. + Anexe, fotografii, bibliografie selectivă. Lucrarea este, după cum precizează și prof. univ.dr.Valentin Ciorbea în „Cuvânt înainte” *prima monografie istorică realizată după rigorile științifice, ce aduce în circuitul cunoașterii dezvoltarea așezării dunărene ca poartă de ieșire a românilor și a produselor românești spre piața și civilizația europeană, dar și de intrare a ofertelor internaționale ...*” Materialul documentar este structurat cronologic pe trei capitole, urmărind evoluția portului Giurgiu de la origini până la războiul de independență, între 1877 și 1918 și în perioada 1918-1945. (B.D.)

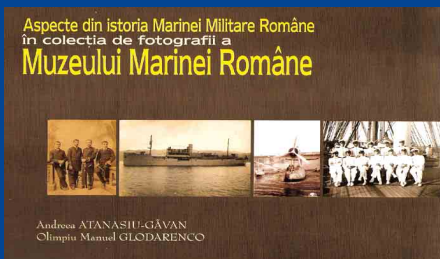
In memoriam. Regele Ferdinand I Întregitorul, Argument și selectare texte Neculai Moghior, ediția a II-a revăzută și adăugită, editura Detectiv, București, 2008, 152 p.+ Anexă. Pe lângă consistentul Argument al autorului (în prezent șef secție Documentare la Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I”) lucrarea reunește numeroase mărturii despre personalitatea regelui Ferdinand I sub forma cuvântărilor regale rostite cu ocazia diferitelor evenimente, extrase din lucrări omagiale, articole de presă, lucrări sau cărți care fac referire la rege, contemporane sau postume, și chiar din caietele manuscrise ale regelui. Lucrarea este ediția a II-a a cărții cu același titlu apărută în anul 2007. (B.D.)

Veliere românești pe mările și oceanele lumii, Ovidiu Ionescu, Mihaela Zabolodni, Editura Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”, Constanța, 2007, 52 p. În prima parte a lucrării sunt prezentate legăturile poporului român cu apa, insistându-se asupra navelor folosite de-a lungul istoriei: pânzarul moldovenesc, caraca, caicul brâncovenesc, bricul *Marița* etc. Partea a doua este dedicată istoriei navei școală bric *Mircea* (1881-1944) și navei școală barc *Mircea* (1939). După istoricul navelor și misiunile pe care acestea le-au executat, sunt prezentate în câteva fotografii (pe când un album foto cu *NS Mircea*?), marșurile de instrucție și reprezentare ale *NS Mircea* din perioada 2003-2007, ponderea acestor prezentări fiind totuși redusă în comparație cu amploarea competițiilor la care nava a participat. (M.E.)

Cartea vie a Basarabiei și Bucovinei, M. Eminescu, Nicolae Iorga, Ion I.Nistor, Cuvânt înainte Constantin Noica, ediția Constantin Barbu, 2 volume, Editura Sitech, Craiova, 2007. Monumentala lucrare (la propriu prin dimensiuni și număr de pagini dar și la figurat, datorită autorilor) reunește texte, lucrări mai mari sau mai mici, articole de presă și manuscrise despre Basarabia și Bucovina aparținând lui Mihai Eminescu, Nicolae Iorga și Ion I.Nistor (printre altele *Istoria lui Ștefan cel Mare, Neamul românesc în Bucovina, Neamul românesc în Basarabia* ale lui Nicolae Iorga, *Basarabia*, și *Basarabia și Bucovina* (manuscris) ale lui Mihai Eminescu sau *Cărțile liturgice din Bucovina și Istoria bisericii din Bucovina* ale lui Ion I.Nistor. Cele două volume s-au tipărit cu prilejul aniversării a 90 de ani de la Marea Unire din 1918, prin grija, după cum spun autorii, unui consiliu local și a primarului unui oraș important al României (legea nu ne permite să facem mai multe precizări). Remarcabil am spune noi, pentru România de azi. (B.D.)

Organizații Maritime Internaționale, Constantin Anecitoae și Felicia Surugiu, note de curs, vol. I, colecția „Juridica”, Editura Top Form București, 2008. Concepută în două volume, lucrarea este „o introducere în «Dreptul Organizațiilor Internaționale», cu o cercetare pe larg a unei subcategorii a acesteia – cea a „Organizațiilor maritime internaționale” – precizează autorii în „Cuvânt înainte”. [...] Considerăm că «Notele de curs» pot fi utilizate și de toți cei care doresc să înțeleagă și să se familiarizeze cu conceptele de bază ale dreptului maritim, al organizațiilor maritime

internaționale ca subiecte de drept ale dreptului internațional și ca participante la raporturile juridice internaționale.” Abordată atât din punct de vedere istoric cât și din punct de vedere juridic, problematica este structurată pe patru capitole: „Introducere în drept maritim”, „Organizații internaționale”, „Organizația Națiunilor Unite și alte organizații internaționale” și „Alte organizații și asociații în domeniul activităților maritime și portuare”. În ultimul capitol sunt evidențiate organizațiile pendinte de Apărarea intereselor comerciale, Asociații ale portuarilor, Asociații ale constructorilor de nave, precum și Ziua Mondială a Marinei, Ziua Marinei Europene și bineînțeles, Ziua Marinei Române. (M.M.)

Aspecte din istoria Marinei Militare Române în colecția de fotografii a Muzeului Marinei Române 1859-1945, Andreea Atanasiu-Găvan, Olimpiu Manuel Glodarenco, Editura Muzeului Marinei Române, Constanța, 2007, 139 p. + bibliografie. Interesant în sine demersul muzeului de a realiza o scurtă istorie a marinei militare pe baza fondului foto-documentar existent. În primele 40 de pagini lucrarea conține un „Scurt istoric al Marinei Militare Române 1859-1945”, util cititorilor pentru a înțelege mai bine fotografiile care sunt prezentate în celelalte 100 de pagini, și ele însoțite de informații și explicații consistente și chiar detaliate. Încă din Introducere autorii precizează că „Pentru realizarea lucrării de față am selectat acele fotografii pe care le considerăm mai reprezentative, mare parte din ele fiind unicate și inedite ... criteriul de alegere al materialului nu a fost cel obișnuit în cazul unui catalog de fotografie, anume după atelierul fotografic, artistul fotograf, anul realizării sau un anumit moment din istoria marinei, ci am încercat să prezentăm, printr-o suită de imagini din fototeca muzeului, o scurtă istorie a Marinei Militare Române.” Cu toate acestea, credem că ar fi fost utilă și decentă menționarea autorului, donatorului fotografiei sau a colecției din care provine (în cazul în care aceste informații există). De asemenea, am observat (deformație profesională!) că numeroase fotografii din

lucrarea au fost publicate în timp în mod repetat în revista noastră și, sincer, ne-am fi așteptat ca lucrarea să ne dezvăluie existența a mult mai multor fotografii inedite și de valoare din fondul foto-documentar al instituției. (B.D.)

Instrumente de navigație din colecția Muzeului Marinei Române. Catalog, Andreea Atanasiu-Găvan, fotografii Valentina Leahu, ediție bilingvă româno-engleză, Editura Muzeului Marinei Române, Constanța, 2007, 148 p. + fotografii și mic dicționar explicativ. Elegantă ediția cât și ideea care a stat la baza realizării catalogului. Drumul este deschis și așteptăm și cataloagele dedicate celorlalte colecții, de care muzeul nu duce lipsă. Lucrarea prezintă 65 din cele mai valoroase instrumente de navigație (din totalul de

aproximativ 600 de obiecte ale colecției) dar și alte obiecte cu valoarea istorică și memorială, fiecare piesă fiind ilustrată și fotografic (nu ar fi stricat suplimentarea numărului de fotografii, din unghiuri și perspective diferite, mai ales că spațiul ar fi permis acest lucru iar pasiunea de istorie navală ar fi fost cu siguranță mulțumită). Valoarea Catalogului este sporită de faptul că este o ediție bilingvă ceea ce îi permite să intre în circuitul internațional. (B.D.)

SEMNAL

Fuerza Naval, nr.68. Cititorul nostru fidel, Dumitru Popa, ne-a trimis pe adresa redacției, tocmai din Spania, revista Fuerza Naval, editată de grupul privat MC Ediciones. Ne-a reținut atenția materialul despre exerciții DAPEX 07 desfășurat în zona Strâmătorii Gibraltar, Grupul de Luptă al portavionului *Harry S.Truman* (un articol extins pe multe pagini), noile nave de debarcare ale marinei militare spaniole (este vorba de modelul LCM-1E din care au intrat în dotare 12 nave în intervalul 2006-2008 și care au înlocuit vechile LCM 8 de proveniență americană) sau articolul dedicat crucișătoarelor ușoare americane din clasa *Brooklyn*. Dosarul revistei este rezervat „Artileriei navale” (cu multe asemănări la un articol publicat într-un număr anterior al Revistei General de Marina, publicația oficială a marinei militare spaniole, „Focul naval de sprijin are un viitor?” și semnalat de noi ca atare în numărul 121-122) interesant pentru scurta istorie

ilustrată a artileriei navale spaniole. O revistă pentru pasionați, de popularizare, cu multă ilustrație foto „importată” și mai puțin pentru profesioniștii din domeniu. Grupul editează și variantele de revistă corepunzătoare celorlalte categorii de forțe (Fuerza Terrestre și Fuerza Aerea). (B.D.)

Frontiera (nr. 3/2008). Din sumar: Întâlniri între conducerea PRF și șefii Poliției din Spania și Ungaria • Serviciul Acțiuni Speciale și Intervenție, mereu la înălțime! • Poliția de frontieră – prezență activă în nordul Moldovei • Știri • Documentar / Pașaport electronic lituanian • „Negustorul morții” – cel mai căutat traficant de arme din lume, prins cu ajutorul polițiștilor de frontieră români • Terorismul, în ceasul al 12-lea fără câteva minute! (II) • Istorie • Șalupă fluvială rapidă, intrată în dotarea IJPF Mehedinți! • Omul și artistul Gheorghe Turda – la ceas aniversar • A fost 8 martie • Despre Învierea mântuitorului Iisus Hristos (Sfintele Paști) • Divertisment (M.E.)

MARINA ROMÂNĂ ÎN TIMP

În acest număr de revistă am căutat în arhiva noastră pentru a vedea ce se întâmpla în Forțele Navale în lunile martie și aprilie și modul cum erau redată evenimentele în paginile publicației noastre. Pentru mai multe detalii se poate accesa și www.fortele-navale.ro.

Acum 15 ani, numărul 19 (3/1993). Dechideam revista cu articolul „Distrugătorul Mărășești – Nava amiral a Marinei Militare Române”, continuam serialul „Nume de eroi înscrise pe bordaj” (locotenenții Dimitrie Nicolescu, Dimitrie Călinescu și Pavel Bordeanu), aflam despre „Atac pirateresc asupra navei Iași” (semnat de fostul secretar de redacție, colonelul Costin Constandache, pe vremea când revista avea o serioasă deschidere către marina comercială, acum aproape dispărută, atât deschiderea cât și flota) iar sub titlul „Cadre noi pentru o marină nouă” semnalăm încheierea cursurilor de către prima promoție de absolvenți ai Facultății de comandă și stat major.

Acum 10 ani, numărul 52 (martie-aprilie 1998). „STRONG RESOLVE 98. Furtună în Mediterana” era titlul unei corespondențe din Atlantic a colegului nostru de atunci de la „Scutul Dobrogei”, căpitan la vremea respectivă, proaspăt colonel în rezervă în prezent, Gelaleddin Nezir. Distrugătorul *Francisco Mimbelli* și fregata *Aviere* erau la Constanța, constructorii de nave încă mai erau prezenți prin interviu nostru cu unul din directorii de la SNB „Șantierelor navale nu au doar mormane de fier vechi”, nava-bază *Milcov* intra în dotarea Forțelor Navale, iar „Dunărea curgea prin viața marinarilor”, un reportaj despre navele fluviale de la Giurgiu, acum dispărute, al fostului nostru coleg, maiorul Costel Susanu.

Acum 5 ani, numărul 93 (2/2003). Semnalăm înființarea Comandamentului Operațional Naval, „Ambasadorii în albastru” ai politicii europene de apărare” vizitau Constanța (e vorba de Forța Navală Franco-Germană), „Lupii Deltei” încă mai acționau iar sub titlul „Observator ONU” continuam serialul „Misiune de pace în Congo Kinshasa” (IV). Nu lipsea partea întâi a unui dosar consacrat „Apărării europene: un proces lung, plin de obstacole”, „Ofițeri de marină în diplomația românească: Contraamiralul Gheorghe Dumitrescu” și un text nostalgic despre disparutul liceu de marină, „La întâlnirea promoției vai lipsi ... liceul”. (B.D.)

90 de ani de la Unirea Basarabiei cu România

**Simpozion aniversar și eveniment
editorial la Muzeul Marinei Române**

Chiar dacă instituția muzeală reprezentativă a Forțelor Navale Române nu și-a redeschis oficial porțile publicului larg după lucrările de reparații capitale care durează de aproape trei ani, Muzeul Marinei Române a găzduit pe data de 5 aprilie simpozionul cu tema „1918-2008. 90 de ani de la Unirea Basarabiei cu România”. La organizarea manifestării au contribuit, alături de Muzeul Marinei Române, Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Constanța, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie, Organizația Studenților Basarabeni, Asociația „Pro Basarabia și Bucovina” și Universitatea „Ovidius” din Constanța. Lucrările simpozionului s-au desfășurat pe două secțiuni, respectiv „90 de ani de la Unirea Basarabiei cu România” și „Spiritualitate românească în Basarabia de la antichitate la contemporaneitate”. Cu această ocazie au fost lansate și cinci noi titluri de carte dintre care nu mai puțin de trei au fost scoase chiar de editura muzeului Este vorba de *Evoluția portului Giurgiu, de la origini până în 1945*, autor Gabriel-Felician Croitoru, *Instrumente de*

Foto: Bogdan Dinu

navigație din colecția Muzeului Marinei Române. Catalog, ediție bilingvă româno-engleză sub semnătura muzeografului Andreea Atanasiu-Găvan și *Aspecte ale istoriei Marinei Militare Române din perioada 1859-1945, în colecția de fotografii a Muzeului Marinei*, coautori Andreea Atanasiu-Găvan și Olimpiu Manuel Glodarenco. De asemenea a fost lansată, *Cartea vie a Basarabiei și Bucovinei* ediția lui Constantin Barbu și o nouă ediție a lucrării lui Neculai Moghior, *In memoriam. Regele Ferdinand I Întregitorul*. Muzeul Marinei Române este o instituție subordonată Statului Major al

Forțelor Navale și ne-am fi așteptat ca la o astfel de manifestare să regăsim în public, pe lângă specialiștii cunoscuți, și studenți de la Academia Navală „Mircea cel Bătrân”, elevi de la Școala Militară de Maiștri a Forțelor Navale „Amiral Ion Murgescu” sau pur și simplu oameni din marină. Chiar dacă cercetarea științifică se realizează de către profesioniști, utilitatea unor astfel de manifestări pentru popularizarea subiectelor respective este evidentă și reprezintă chiar una din misiunile muzeului. Probabil la mijloc a fost doar o lipsă de comunicare care trebuie totuși remediată în viitor. **(B.D.)**

Concursul de matematică „Amiral Vasile Urseanu”

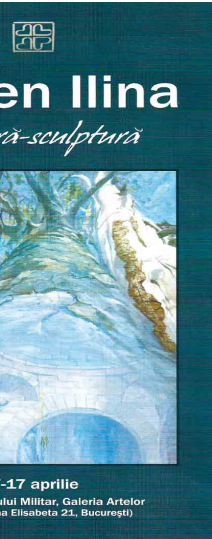
Sâmbătă, 19 aprilie, la Școala Militară de Maiștri de Marină „Amiral Ion Murgescu” s-a desfășurat, sub egida Ligii Navale Române, filiala Constanța, cea de-a XVI ediție a concursului de matematică „Amiral Vasile Urseanu”. Concursul a luat naștere în primăvara anului 1993 și s-a desfășurat în cadrul Liceului Militar de Marină, *Alexandru Ioan Cuza*, până la desființarea acestuia, în anul 1999. Tradiția a fost preluată și păstrată de Școala Militară de Maiștri a Forțelor Navale „Amiral Ion Murgescu” cu sprijinul Ligii Navale Române. Concursul de matematică se organizează anual, adresându-se în special elevilor din clasa a VIII-a, în vederea verificării cunoștințelor înaintea susținerii examenelor pentru admiterea în învățământul liceal. Ca în fiecare an, competiția a avut un caracter festiv și atractiv, acest fapt fiind demonstrat prin numărul mare de participanți, 89 de candidați din 39 de școli din județul Constanța, elevi în clasa a VIII-a. În premieră la această ediție s-au prezentat elevi din Hârșova, Cobadin și Cumpăna. Pe data de 23 aprilie, comisia pentru verificarea rezultatelor, a finalizat evaluarea lucrărilor prezentate, festivitatea de premiere desfășurându-se apoi a avut loc la Cercul Militar Constanța, unde au fost acordate trei premii și șapte mențiuni. **(O.B.)**

EUGEN ILINA

Expoziție de pictură și sculptură la Cercul Militar Național

Adeseori, când pășim într-o expoziție, suntem tentați să ne căutăm pe noi înșine, simțindu-ne atrași de lucrările ce răspund stării noastre sufletești. Ne regăsim cu bucurie în fața unei pânze cu culori vii, ori alta pastel, fie ea și mohorâtă. Când se întâmplă să-l cunoști pe artist, să-i știi preocupările, dorești să-i afli noutățile, provocările.

Galeria Artelor a Cercului Militar Național a oferit cu generozitate timp de zece zile (7-17 aprilie a.c.) expoziția de pictură și sculptură a artistului plastic Eugen Iliina. De mai bine de un deceniu, marinarul-artist a aruncat ancora pe malul Dâmboviței, acolo unde își au centrul și artele, și critica, iar efervescența este cotidiană. Dar Eugen își continuă drumul lui, în care îl însoțesc amintirile legate de Băileștiul natal - copilul mare aleargă astăzi după un cerc (ieri se juca cu el). El se-ntoarce cu drag, dar și cu teamă la lumea marină, reverberații sulinate, tulgene ori constănțene, înecate în toată gama de albastru, de la marea de cobalt, privită de pe mal, ori despărțită de un dig ce o unește cu uscatul, până

la bleul ciel. Visează în nuanțe albastrii întoarcerea corăbiilor în port cu pânzele lăsate pe vergi, iar pe cheu, fetele s-au prins într-un vals cu care, la vernisaj un cvartet de coarde ne-a regalat. Și copacii sunt tot albaștri, pierzându-și ramurile în văzduhul tot siniliu.

„Axis Mundi” – I-III, îl preocupă, existențialismul într-o lume suprealistă în care Eugen Iliina s-a abandonat, dar, cu bunătate, își ia părtași privitorii. Și ei nu au fost puțini la vernisaj, unde colegi și prieteni marinari, dar și artiști plastici și critici de artă, au răspuns invitației autorului, bucurându-se împreună. De remarcat, a

fost prezența veteranilor de la Careul Marinarilor, care cu satisfacție și-au regăsit amintirile marine, pierdute de decenii cu pânzele lui Știubei. Lucrările de sculptură, turnate-n bronz ori șlefuite-n marmură, au un rafinament deosebit. Provocator ori cuminte, trupul Evei degajă căldură și armonie. Bănuita rădăcină de salcie a devenit caracatița mass-media, cu ochii căscați către cele patru zări. În gips patinat a realizat capetele a doi adolescenți, Alin și Gabi, un exercițiu de expresie.

Pe un panou decorativ sunt expuse plăci gravură. Eugen (elev al maestrului Marcel Chirnoagă) a abordat de mai multă vreme această tehnică, în care, de altfel, se exprimă lejer. Imaginile sunt ale *N.S. Mircea*, Vlad Tepeș, bărci la mal, icoane cu chipul Fecioarei și al Sf. Nicolae, cei doi patroni ai călătorilor și lucrătorilor pe ape.

În semn de adio, dar rămân cu tine, Eugen Iliina ne oferă lucrarea „Alegorie marină” (ulei pe pânză, 110 x 90 cm). Cerul și marea, într-o unitate coloristică, sunt străpunse de prova corăbiei condusă de un cal fantastic. Comandantul a lăsat o macara cu cârligul flotând pe creste de valuri, iar ancora se află și ea în căutarea unui fund sigur. Autorul însuși tinde către perfecțiunea formelor, sfera revine obsedant, către materializarea trăirilor, gândurilor sale. Am plecat cu speranța unei noi întâlniri cu Eugen Iliina și fantastica lui lume albastră. **(M.P.)**

CROAZIERĂ PE DUNĂRE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

Rezolvarea careului din numărul trecut, CETACEE:

Orizontal: 1) SPERMANTET. 2) CASALOT – BAN. 3) RC – C – R - ARCA. 4) UIMIT – OM – ER. 5) MFA – AVION – V. 6) BIRURI – ROBA. 7) ICS – INOT – LL. 8) I – UI – ACERA. 9) LINA – ELINI. 10) TONE – NAIADA. 11) CHILIAN – LAC.

Vertical: 1) SCRUMBII – TC. 2) PACIFIC – LOH. 3) ES – MARSUINI. 4) RACI – U – INEL. 5) ML – TARI – A – I. 6) AOR – VINA – NA. 7) NT – OI – OCEAN. 8) T – AMORTELI. 9) EBR – NO – RIAL. 10) TACE – BLANDA. 11) NARVAL – IAC.

Ion BRINDEA

Ochiul Flotei

▲ 13 aprilie 2008, Marea Neagră, fregata *Mărășești*.

O imagine a navei surprinsă de la prova.

Foto: Bogdan DINU

◀ 7 martie 2008, Marea Neagră, crucișătorul *USS San Jacinto*.

Instantaneu din timpul exercițiului de boarding, destul de realist executat și simulat de partenerii americani.

Foto: Bogdan DINU

▲ 12 aprilie 2008, Portul militar Constanța.

În prim plan, submarinul turc 18 Mart aflat în escală la Constanța împreună cu o grupare de nave. În fundal, N.S. Mircea.

Foto: Bogdan DINU

▲ 7 martie 2008, Marea Neagră, crucișătorul *USS San Jacinto*.

Moment dinamic din exercițiul de boarding, destul de realist executat și simulat de partenerii americani.

Foto: Bogdan DINU

► 25 aprilie 2008, Mangalia, Centrul de Instrucție al Forțelor Navale

Rudele și prietenii soldaților voluntari, urmărindu-i la depunerea jurământului militar.

Foto: Mihai EGOROV